

This is a digital copy of a book that was preserved for generations on library shelves before it was carefully scanned by Google as part of a project to make the world's books discoverable online.

It has survived long enough for the copyright to expire and the book to enter the public domain. A public domain book is one that was never subject to copyright or whose legal copyright term has expired. Whether a book is in the public domain may vary country to country. Public domain books are our gateways to the past, representing a wealth of history, culture and knowledge that's often difficult to discover.

Marks, notations and other marginalia present in the original volume will appear in this file - a reminder of this book's long journey from the publisher to a library and finally to you.

Usage guidelines

Google is proud to partner with libraries to digitize public domain materials and make them widely accessible. Public domain books belong to the public and we are merely their custodians. Nevertheless, this work is expensive, so in order to keep providing this resource, we have taken steps to prevent abuse by commercial parties, including placing technical restrictions on automated querying.

We also ask that you:

- + *Make non-commercial use of the files* We designed Google Book Search for use by individuals, and we request that you use these files for personal, non-commercial purposes.
- + *Refrain from automated querying* Do not send automated queries of any sort to Google's system: If you are conducting research on machine translation, optical character recognition or other areas where access to a large amount of text is helpful, please contact us. We encourage the use of public domain materials for these purposes and may be able to help.
- + *Maintain attribution* The Google "watermark" you see on each file is essential for informing people about this project and helping them find additional materials through Google Book Search. Please do not remove it.
- + *Keep it legal* Whatever your use, remember that you are responsible for ensuring that what you are doing is legal. Do not assume that just because we believe a book is in the public domain for users in the United States, that the work is also in the public domain for users in other countries. Whether a book is still in copyright varies from country to country, and we can't offer guidance on whether any specific use of any specific book is allowed. Please do not assume that a book's appearance in Google Book Search means it can be used in any manner anywhere in the world. Copyright infringement liability can be quite severe.

About Google Book Search

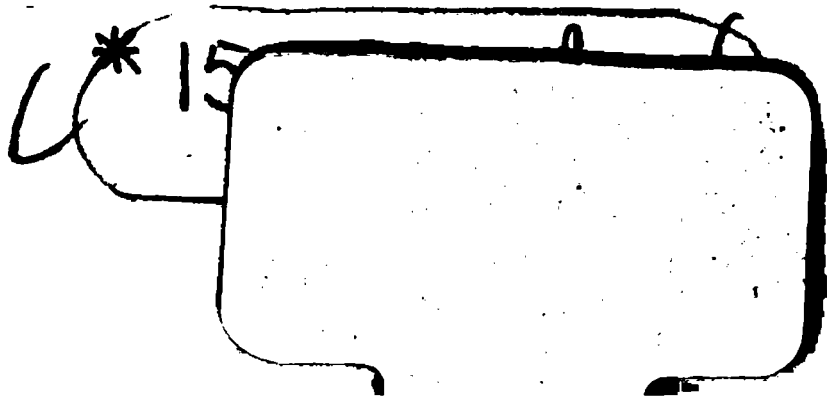
Google's mission is to organize the world's information and to make it universally accessible and useful. Google Book Search helps readers discover the world's books while helping authors and publishers reach new audiences. You can search through the full text of this book on the web at <http://books.google.com/>

100 A 35.

Indian Institute, Oxford.

The Malan Library

CR N 8

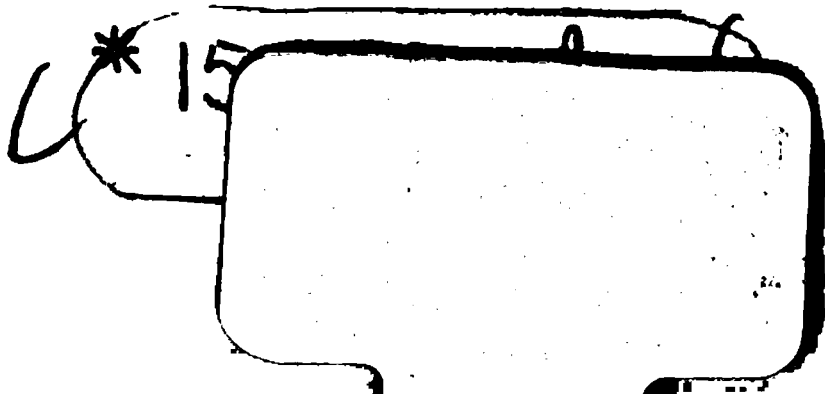

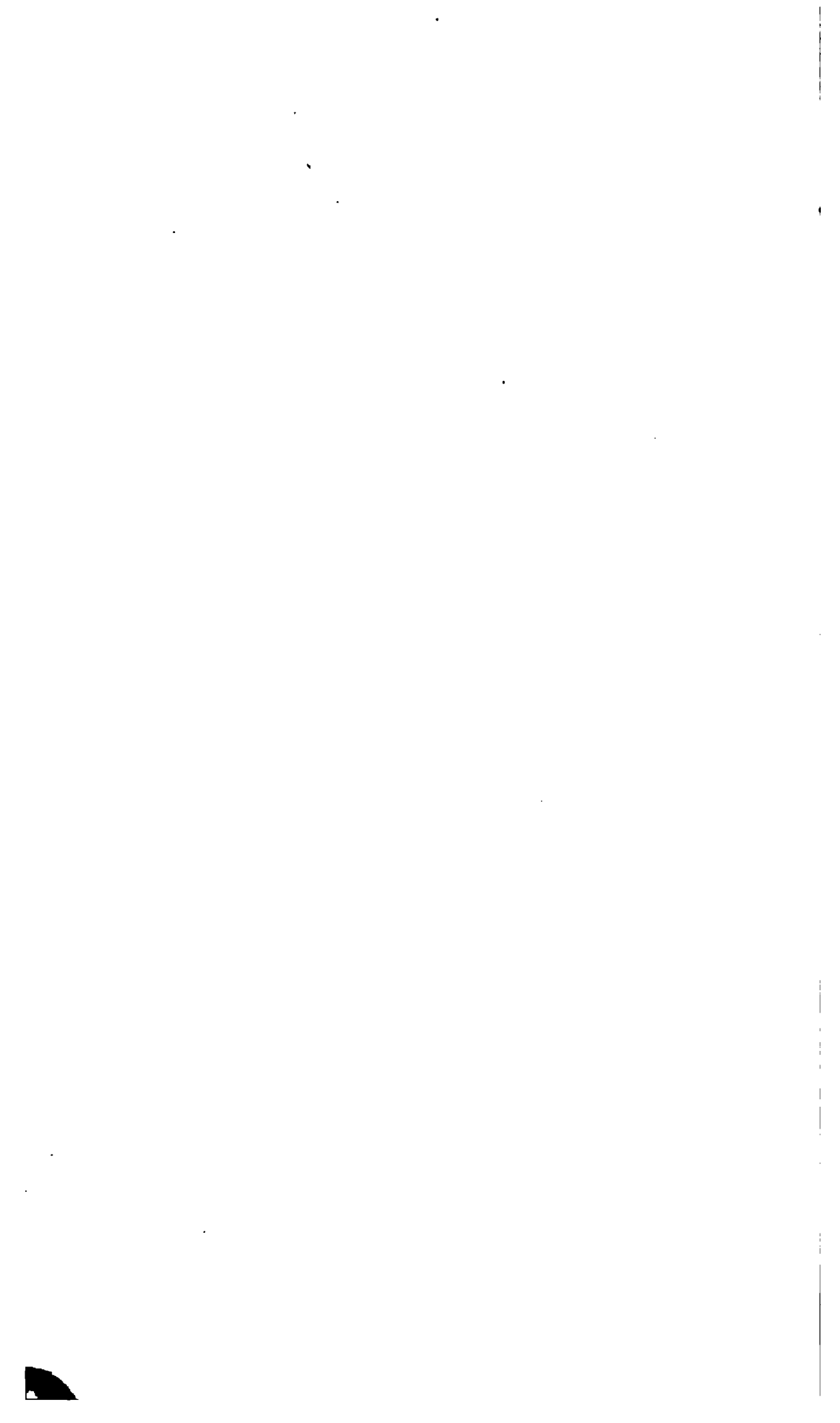
100 A 35.

Indian Institute, Oxford.

The Malan Library

CR N 8

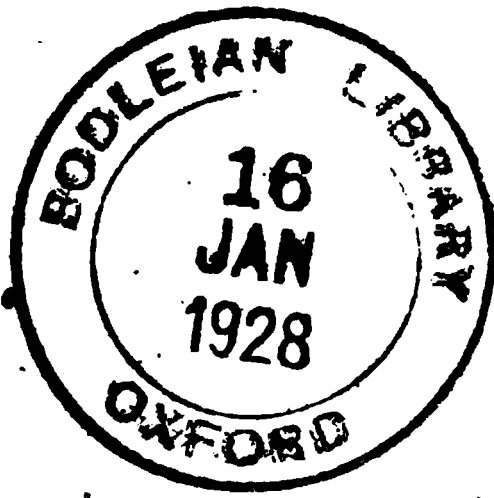
HIPPOCRATIS APHORISMI.

AD OPTIMORUM LIBRORUM
FIDEM ACCURATE EDITI.

CUM INDICE VERHOEFFIANO.
LOCUPLETISSIMO.

BEROLINI MDCCCXXII.
SUMTIBUS THEOD. CHR. FRIDER. ENSLIN.
PARISIIS ET LONDINI,
APUD TREUTTEL ET WURTZ.

BIBLIOPOLA LECTORI.

Trado tibi L. B. splendidissimum
medicinae monumentum, nuperis
castigationibus eleganter expoliturum.
Post praeclaram priorum editorum
operam nihil paene reliquum fuit,
quam ut Hippocratis aphorismi, lu-
centes litterarum medicarum veluti
stellae, ad Ionicae dialecti integri-
tatem restituerentur. Quod quidem
Bosquillonio optime contigisse
notum est, viro quondam pereru-
dito ac graecae antiquitatis gnaris-
simo, quem praematura mors reipu-
blicae litterariae eripuit. Ad huius

igitur viri editionem haec nostra maxime respondet adiectis nonnullis tam in graeco textu, quam in versione emendationibus. Locos librorum Hippocraticorum parallellos a prioribus parum accurate collatos iure omisimus, quoniam erudito lectori nullam vel certe perexiguam utilitatem praestant. Ne quid autem temere praetermissum videatur, indicem Verhoofdianum quam exactissime excudendum curavimus.

Berolini Mense Maio A. MDCCCXXII.

ἹΠΠΟΚΡΑΤΟΥΣ

ΚΩΟΤ

ἈΦΟΡΙΣΜΟΙ.

HIPPOCRATIS

COI

APHORISMI.

ΪΠΠΟΚΡΑΤΟΥΣ

ΚΩΟΤ

ΑΦΟΡΙΣΜΟΙ.

ΤΜΗΜΑ ΠΡΩΤΟΝ.

Α.

Ὁ βίος βραχύς, ἡ δὲ τέχνη μακρὴ, ὁ δὲ καιρὸς ὀξύς, ἡ δὲ πείρα σφαλερὴ, ἡ δὲ κρίσις χαλεπὴ. δεῖ δὲ οὐ μόνον ἐωϊτὸν παρέχειν τὰ δέοντα ποιεῦντα, ἀλλὰ καὶ τὸν νοσέοντα, καὶ τοὺς παριόντας, καὶ τὰ ἔξωθεν.

β'. Ἐν τῇσι παραχῇσι τῆς κοιλίης, καὶ τοῖσιν ἐμέτοισι τοῖσιν αὐτομάτως γινομένοισιν, ἦν μὲν οἷα δεῖ καθαιρεσθαι καθαιρώνται, ξυμφέρει τε καὶ ἐνφύρως φέρουσι· ἦν δὲ μὴ, τούναντίον. οὕτω δὲ καὶ ἡ κενεαγγηΐη, ἥ μὲν οἷη δεῖ γίνεσθαι, γίνηται, ξυμφέρει τε καὶ εὐφύρως φέρουσι· ἦν δὲ μὴ, τούναντίον. ἐπιβλέπειν οὖν δεῖ καὶ χῶ-

HIPPOCRATIS

COI

APHORISMI.

SECTIO PRIMA.

I.

Vita brevis, ars longa, occasio praeceps, experientia fallax, iudicium difficile. Neque vero seipsum tantum ad ea, quae facto opus sunt, praestare oportet, sed et aegrum, et praesentes, et externa.

2. In alvi perturbationibus, et vomitibus sponte evenientibus, si qualia oportet purgari, purgentur, conducit, et facile tolerant: sin minus, contra. Perinde vasorum inanitio si, qualis debet, fiat, conducit et facile tolerant: sin minus, contra. Considerare igitur oportet, et regionem, et tempestatem, et aetatem, et

ρην, καὶ ὥρην, καὶ ἡλικίην, καὶ νούσους ἐν
ῆσι δεῖ, ἥ οὐ.

γ'. Ἐν τοῖσι γυμναστικοῖσι αἱ ἐπ' ἄκρον
εὐεξίαί σφαλεραί, ἣν ἐν τῷ ἔσχάτῳ ἔωσι.
οὐ γὰρ δύνανται μένειν ἐν τῷ ἑτέῳ, οὐδὲ
ἀτρεμέειν. ἐπεὶ δὲ οὐκ ἀρτεμίουνσιν, οὐδέ
τι δύνανται ἐπὶ τὸ βέλτιον ἐπιδιδόναι, λεί-
πεται οὖν ἐπὶ τὸ χεῖρον. τουτέστιν οὖν εἵνε-
κεν τὴν εὐεξίην λύειν ξυμφέρει μὴ βραδέως,
ἵνα πάλιν ἀρχὴν ἀναθρέψῃς λάβῃ τὸ σῶ-
μα. μηδὲ τὰς ξυμπτώσεας εἰς τὸ ἔσχατον
ἄγειν· σφαλερὸν γάρ· ἀλλὰ ὁκοίη ἂν ἡ φύ-
σις ἔη τοῦ μέλλοντος ὑπομένειν, εἰς τοῦτο
ἄγειν. ὡσαύτως δὲ καὶ αἱ κενώσεις αἱ εἰς τὸ
ἔσχατον ἄγουσαι, σφαλεραί· καὶ πάλιν αἱ
ἀναθρέψεις αἱ ἐν τῷ ἔσχάτῳ ἐοῦσαι, σφα-
λεραί.

δ'. Αἱ λεπταὶ καὶ ἀκριβέες διαίται, καὶ
ἐν τοῖσι μακροῖσιν οἰεὶ πάθεισι, καὶ ἐν τοῖ-
σιν ὀξέσι, οὐ μὴ ἐνδέχεται, σφαλεραί. αἱ
εἰς τὸ ἔσχατον λεπτότητος ἀπιγμέναι διαίται,
χαλεπαί. καὶ πάλιν αἱ πληρώσεις αἱ εἰς τὸ
ἔσχατον ἀπιγμέναι, χαλεπαί.

morbos in quibus haec fieri conveniat, nec ne.

3. Bona exercitantium valetudo ad summum progressa, periculosa est, si in extremo fuerit: non potest enim in eodem persistere, neque quiescere. Cum vero non quiescat, neque possit in melius proficere, reliquum est, ut in deterius labatur. His igitur de causis plenior corporis habitum haud cunctanter solve-
re expedit, quo corpus rursus refectionis initium sumat. Neque tamen extenuationes ad extremum perducendae, periculosum enim: sed qualis fuerit ejus qui sustinere debet natura, eo usque ducendae. Eadem vero ratione inanitiones ad extremum deductae periculosae; contraque refectiones ad summum progressae, periculosae.

4. Tenuis et exacta victus ratio, cum in morbis longis semper, tum in acutis, ubi non admittitur, parum tuta est. Victus qui ad summam pervenit tenuitatem, gravis; contraque repletiones ad extremum perductae, graves sunt.

ε'. Ἐν τῇσι λεπτῇσι διαίτησι ἀμαρτάνουσι οἱ νοσέοντες, διὸ μᾶλλον βλάπτονται. πᾶν γὰρ ὃ ἂν γίνηται, μέγα γίνεται μᾶλλον, ἢ ἐν τῇσιν ὀλίγον ἀδροτέρησι διαίτησι. διὰ τοῦτο καὶ τοῖσι ὑγιαίνουσι σφαλεραὶ αἱ πάνυ λεπταί, καὶ καθεστηκῦναι, καὶ ἀκριβέες δίδονται, ὅτι τὰ ἀμαρτανόμενα χαλεπώτερον φέρουσι. διὰ τοῦτο οὖν αἱ λεπταὶ καὶ ἀκριβέες δίδονται, σφαλεραὶ ἐς τὰ πλεῖστα τῶν σμικρὸν ἀδροτέρων.

ς'. Ἐς δὲ τὰ ἔσχατα νοσήματα, αἱ ἔσχαται θεραπεῖαι ἐς ἀκριβητῆν κράτισται.

ζ'. Ὅκου μὲν οὖν κάτοξυ τὸ νόσημα, αὐτίκα τοὺς ἐσχάτους πόνους ἔχει, καὶ τῇ ἐσχάτως λεπτοτάτῃ διαίτῃ ἀναγκαῖον χρῆσθαι. ὅκου δὲ μὴ, ἀλλ' ἐνδέχεται ἀδρότερος διαιτᾶν, τοσοῦτον ὑποκαταβαίνειν, ὅκωσον ἂν ἡ νοῦσος μαλθακωτέρη τῶν ἐσχάτων ἔη.

η'. Ὅκωσαν δὲ ἀκμάζῃ τὸ νόσημα, τότε καὶ τῇ λεπτοτάτῃ διαίτῃ ἀναγκαῖον χρῆσθαι.

θ'. Συντεκμαιρεσθαι δὲ χρὴ καὶ τὸν νοσέοντα, εἰ ἐξαρκέσει τῇ διαίτῃ πρὸς τὴν ἀκμὴν τῆς νοῦσου, καὶ πότερον ἐκείνος ἀ-

5. In tenui victus ratione delinquent aegri, ob quod magis laeduntur. Quidquid enim contingit, gravius his fit in tenui, quam in paulo pleniore victu. Idcirco etiam sanis periculosa est valde tenuis, et certo praescripta, ac exquisita victus ratio, quoniam errata gravius ferunt. Eam igitur ob causam tenuis et exquisitus victus paulo pleniore maxima ex parte periculosior est.

6. Ad summos morbos, summae ad unguem adhibitae curationes optime valent.

7. Cum ergo morbus est peracutus, extremos protinus obtinet labores, et extreme tenuissima victus ratione necessario utendum. Cum vero non est, sed pleniorum victum habere concessum est, tam a tenui victu se subducere oportet, quantum morbus ab extremis recesserit.

8. Cum morbus in vigore fuerit, tum vel tenuissimo victu uti necesse est.

9. Considerare etiam oportet aegrotantem, an cum eo victu sufficiat ad morbi vigorem usque, an non prius ille deficiat,

παυδήσει πρότερος, καὶ οὐκ ἐξαρκέσει τῇ διαίτῃ, ἢ ἡ νοῦσος πρότερον ἀπαυδήσει, καὶ ἀμβλυνεῖται.

ι'. Ὅκόσοισι μὲν οὖν αὐτίκα ἡ ἀκμὴ, αὐτίκα λεπτῶς διαιτᾷν. ὁκόσοισι δὲ ἐς ὕστερον ἡ ἀκμὴ, ἐς ἐκεῖνο καὶ πρὸ ἐκείνου, σμικρὸν ἀφαιρετέον. ἔμπροσθεν δὲ πιωτέρως διαιτᾷν, ὥς ἂν ἐξαρκέσῃ ὁ νοσέων.

ια'. Ἐν δὲ τοῖσι παροξυσμοῖσι ὑποστέλλεσθαι χρή· τὸ προστιθέναι γὰρ βλάβη. καὶ ὁκόσα κατὰ περιόδους παροξύνεται, ἐν τοῖσι παροξυσμοῖσι ὑποστέλλεσθαι.

ιβ'. Τοὺς δὲ παροξυσμοὺς καὶ τὰς καταστάσεις δηλώσουσι αἱ νοῦσοι, καὶ αἱ ὥραι τοῦ ἔτους, καὶ αἱ τῶν περιόδων πρὸς ἀλλήλας ἀντεπιδόσεις, ἣν τε κατὰ ἡμέρην, ἣν τε παρὰ ἡμέρην, ἣν τε καὶ διὰ πλέονος χρόνου γίνωνται. ἀτὰρ καὶ τοῖσιν ἐπιφαινομένοις, οἷον ἐν πλευριτικοῖσι πτύελον, ἣν αὐτίκα ἐπιφαίνεται ἀρχομένου, βραχύνει· ἣν δὲ ὕστερον ἐπιφαίνεται, μακύνει. καὶ οὖρα, καὶ ὑποχωρήματα, καὶ ἰδρῶτες, καὶ δύσκρι-

neque cum tali victu satis esse possit, vel prius morbus deficiat, et obtundatur.

10. Quibus igitur statim vigor adest, protinus tenuiter alendi. Quibus vero postea vigor futurus est, iis sub ipsum vigoris tempus et paulo ante, cibus subtrahendus. Antea vero uberius alendum, ut sufficiat aeger.

11. In exacerbationibus cibum subtrahere oportet: exhibere enim noxium. Et cum morbi per circuitus exacerbantur, in ipsis accessionibus cibum subtrahito.

12. Morbi, et anni tempestates, et periodorum collata inter se incrementa, sive quotidie, sive altero quoque die, sive etiam per majora intervalla fiant, paroxysmos et morborum constitutiones indicabunt. Quin etiam et ex iis quae superveniunt indicia sumuntur, velut in pleuritide laborantibus sputum, si statim circa initia, morbum brevem: si vero posterius appareat, longum futurum testatur. Urinae quoque, et alvi excrementa, et sudores, ubi apparuerint, iudicatu fa-

τα, καὶ εὐκρίτα, καὶ βραχέα, καὶ μακρὰ τὰ νοσήματα, ἐπιφαινόμενα δηλοῖ.

ιγ'. Γέροντες εὐφορώτατα νηοτηῖν φέρουσι· δεύτερον, οἱ καθεστηκότες· ἥκιστα, μερῶν· πάντων δὲ μάλιστα παῖδια· τουτέων δὲ αὐτέων ἅ ἂν τύχῃ αὐτὰ ἐωυτέων προθυμότερα ἔοντα.

ιδ'. Τὰ αὐξανόμενα πλείστον ἔχει τὸ ἔμφυτον θερμὸν, πλείστης οὖν δέεται τροφῆς· εἰ δὲ μὴ, τὸ σῶμα ἀναλίσκεται· γέρονται δὲ ὀλίγον τὸ θερμὸν· διὰ τοῦτο ἄρα ὀλίγων ὑπεκκαυμάτων δέονται· ὑπὸ πολλῶν γὰρ ἀποσβέννυται. διὰ τοῦτο καὶ οἱ πυρετοὶ τοῖσι γέροντιν οὐκ ὁμοίως ὀξέες· ψυχρὸν γὰρ τὸ σῶμα.

ιε'. Αἱ κοιλίαι χειμῶνος καὶ ἥρος, θερμότεραι φύσει, καὶ ὕπνοι μακρότατοι. ἐν ταύτησιν οὖν τῇσι ὥρησι καὶ τὰ προσάρματα πλέω δοτέον· καὶ γὰρ τὸ ἔμφυτον θερμὸν πλεον ἔχει· τροφῆς οὖν πλεονος δέονται. σημήιον, αἱ ἡλικίαι καὶ οἱ ἀθληταί.

ισ'. Αἱ ὑγραὶ διαίται πᾶσι τοῖσι πυρεταίνουσι ἔμφερονται· μάλιστα δὲ παιδίοις, καὶ τοῖσιν ἄλλοις τοῖαι οὕτω εἰθισμένοις διαιτᾶσθαι.

ciles vel difficiles, et breves, vel longos fore morbos indicant.

13. Senes facillime jejunium ferunt: secundum eos aetate consistentes: minimum adolescentes: omnium vero minime pueri; atque inter ipsos qui alacriores sunt.

14. Qui crescunt plurimum habent calidi innati, plurimo igitur indigent alimento, alioqui corpus absumitur. Senibus vero paucus calor, idcirco sane paucis fomitibus indigent, a multis namque extinguitur. Eandem etiam ob causam neque senibus febres perinde acutae contingunt: fridigum enim est eorum corpus.

15. Ventres hyeme et vere, natura calidissimi, somnique longissimi. His igitur temporibus copiosiora cibaria exhibenda: siquidem plurimum inest calidi innati, ideoque copiosiore indigent alimento. Quod indicant aetates et athletae.

16. Victus humidus, omnibus febricitantibus, pueris vero maxime, atque aliis qui ita vivere consueverunt, confert.

ιζ'. Καὶ οἷσι ἅπαξ ἢ δις, καὶ πλέω ἢ ἐλάσσω, καὶ κατὰ μέρος· δοτέον δέ τι καὶ τῷ ἔθει, καὶ τῇ ὥρῃ, καὶ τῇ χώρῃ, καὶ τῇ ἡλικίῃ.

ιη'. Θέρους καὶ φθινοπώρου σιτία δυσφορώτατα φέρουσι· χειμῶνος, ῥήϊστα· ἡρος, δεύτερον.

ιθ'. Τοῖσιν ἐν τῇσι περιόδοισι παροξυνόμενοισι μηδὲν δίδοναι, μηδὲ ἀναγκάζειν, ἀλλὰ ἀφαιρέειν τῶν προσθέσεων πρὸ τῶν κρίσεων.

κ'. Τὰ κρινόμενα, καὶ τὰ κεκριμένα ἀρτίως, μὴ κινέειν, μηδὲ νεωτεροποιέειν, μήτε φαρμακίῃσι, μήτε ἄλλοισιν ἐρεθισμοῖσιν, ἀλλὰ ἔαν.

κα'. Ἄ δεῖ ἄγειν, ὅκου ἂν μάλιστα ῥέπη ἢ φύσις, ταύτῃ ἄγειν, διὰ τῶν συμφερόντων χωρίων.

κβ'. Πέποντα φαρμακεύειν καὶ κινέειν, μὴ ὤμα, μηδὲ ἐν ἀρχῇσιν, ἣν μὴ ὀργᾶ· τὰ δὲ πολλὰ οὐκ ὀργᾶ.

κγ'. Τὰ χωρέοντα μὴ τῷ πλήθει τεκμαιρεσθαι, ἀλλὰ ὡς ἂν χωρέῃ οἷα δεῖ, καὶ φέρῃ εὐφύρως· καὶ ὅκου δεῖ μέχρι λειποθυμίας

17. Quibusdam semel aut bis, et aliis copiosior aut paucior, aut per partes cibus offerendus est. Aliquid autem et tempori, et regioni, et aetati, et consuetudini concedendum.

18. Aestate et autumnno cibos gravissime ferunt: hyeme facillime: deinde vere.

19. Quibus per circuitus accessiones contingunt, nihil dato, neque cogito, sed de cibus ante judicationes detrahito.

20. Quae judicantur, aut judicata sunt perfecte, ea neque moveto, neque medicamentis, neque aliis irritamentis innovato, sed sinito.

21. Quae educere oportet, quo maxime vergit natura, eo ducito, per loca convenientia.

22. Cocta medicamento educere et movere oportet, minime cruda, neque per initia, nisi turgeant, quod fere non accidit.

23. Quae prodeunt copia minime aestimanda, sed ut qualia expedit, prodeant, et aeger facile ferat. Atque ubi ad animi defectionem usque educere oportet,

14 HIPPOCRATIS APHOR.

ἄγειν, καὶ τοῦτο ποιεῖν, ἣν ἐξαρκέσῃ ὁ νόσέων.

· κδ'. Ἐν τοῖσιν ὀξέσι πάθεσιν ὀλιγάκις, καὶ ἐν ἀρχῇσι, τῇσι φαρμακίῃσι χρέεσθαι, καὶ τοῦτο προεξευκρινήσαντας ποιεῖν.

κε'. Ἦν, οἷα δεῖ καθαίρεσθαι, καθαίρεται, συμφέρει τε καὶ εὐφόρως φέρουσι· τὰ ὅτι ἐναντία, δυσχερῶς.

id etiam faciendum, si aeger sufficere queat.

24. In morbis acutis raro, et per initia medicamentis purgantibus utendum, idque diligenti ante adhibita circumspectione faciendum.

25. Si qualia purgari debent, purgantur, confert et facile tolerant, contra vero, difficile.

ΤΜΗΜΑ ΔΕΥΤΕΡΟΝ.

Α.

Ἐν ᾧ νοσήματι ὕπνος πόνον ποιεῖ, θανάσιμον· ἣν δὲ ὕπνος ὠφελῇ, οὐ θανάσιμον.

β'. "Οκου παραφροσύνην ὕπνος παύει, ἀγαθόν.

γ'. Ὑπνος, ἀγρυπνίη, ἀμφοτέρω μᾶλλον τοῦ μετρίου γινόμενα, κακόν.

δ'. Οὐ πλησμονή, οὐδὲ λιμός, οὐδὲ ἄλλο οὐδὲν ἀγαθόν, ὅ τι ἂν μᾶλλον τῆς φύσεως ἔη.

ε'. Κόποι αὐτόματοι γράζουσι νούσους.

ς'. Ὅκοσοι πονέοντές τι τοῦ σώματος, τὰ πολλὰ τῶν πόνων οὐκ αἰσθάνονται, τουτέστι ἢ γνῶμη νοσέει.

ζ'. Τὰ ἐν πολλῷ λεπτυνόμενα, νωθρῶς ἐπανατρέφειν· τὰ δὲ ἐν ὀλίγῳ, ὀλίγως.

η'. Ἦν ἐκ νούσου τροφήν λαμβάνων μὴ ἰσχύη, σημαίνει ὅτι πλέονι τροφῇ χρέεται.

SECTIO SECUNDA.

L.

Quo in morbo somnus laborem facit, lethale; quod si juvet somnus, lethale non est.

2. Ubi delirium somnus sedat, bonum.

3. Somnus, vigilia, utraque modum excedentia, malum.

4. Neque satietas, neque fames, neque aliud quidquam bonum, quod naturae modum excesserit.

5. Lassitudines sponte obortae morbos praenunciant.

6. Quibus pars aliqua corporis dolet, neque omnino dolorem sentiunt, iis mens aegrotat.

7. Attenuata longo temporis intervallo corpora lente reficere oportet, at quae brevi, celeriter.

8. Si quis ex morbo cibum capiens vires non recipiat, eum copiosiore alimen-

ἤν δὲ τροφήν μὴ λαμβάνοντος τοῦτο γίνηται, χρηὴ εἰδέναι ὅτι κενώσεος δέεται.

θ'. Τὰ σώματα χρηὴ, ὅκου τις βούλεται καθαιρεῖν, ἔνροα ποιεῖν.

ι'. Τὰ μὴ καθαρά τῶν σωμάτων ὁκόσων ἂν θρέψῃς, μᾶλλον βλάψῃς.

ια'. Ῥᾶον πληροῦσθαι ποτοῦ ἢ σιτίου.

ιβ'. Τὰ ἐγκαταλιμπανόμενα ἐν τῇσι νοῦσοις μετὰ κρίσιν, ὑποστροφώδεα.

ιγ'. Ὀκόσοις κρίσις γίνεται, τουτέοις ἢ νῦξ δύσφορος, ἢ πρὸ τοῦ παροξυσμοῦ· ἢ δὲ ἐπιούσα εὐφορωτέρη, οἷς ἐπὶ τὸ πούλν.

ιδ'. Ἐν τῇσι τῆς κοιλίης ῥύσεις, αἱ μεταβολαὶ τῶν διαχωρημάτων ὠφελέουσιν, ἣν μὴ ἐς τὰ πόνηρά μεταβάλλῃ.

ιε'. Ὀκου φάρμακον νοσέει, ἢ φύματα ἐν τῷ σώματι ἐκφύεται, σκέπτεσθαι τὰς ἐκκρίσεις· ἣν γὰρ χολώδεις ἔωσι, τὸ σῶμα ξυνοσέει· ἣν δὲ ὅμοιαι τοῖσι ὑγιαίνουσι γίνονται, ἀσφαλὲς τὸ σῶμα τρέφειν.

ις'. Ὀκου λιμὸς, οὐ δεῖ πονέειν.

ιζ'. Ὀκου ἂν τροφή πλέων παρὰ φύσιν ἐσέλθῃ, νοῦσον ποιεῖ· δηλοῖ δὲ ἡ ἵησις.

to uti significat. Quod si cibum non capiente istud contingat, inanitione indigere sciendum est.

9. Cum quis corpora purgare volet, ea ad fluxum comparata faciat oportet.

10. Impura corpora quo plus nutriveris, eo magis laedes.

11. Potu quam cibo repleri facilius est.

12. Quae in morbis post judicationem intus relinquuntur, recidivam faciunt.

13. Quibus judicatio instat, iis nox accessionem praecedens, gravis: quae vero sequitur, plerumque levior.

14. In alvi fluxionibus dejectionum mutationes, nisi in prava commutentur, juvant.

15. Cum fauces aegrotant, aut tubercula in corpore exoriuntur, excretiones inspicio; si namque biliosae sint, corpus simul aegrotat: at si sanorum similes extiterint, tutum est corpus nutrire.

16. Ubi fames, laborandum non est.

17. Ubi copiosior praeter naturam cibus ingestus fuerit, morbum creat; ostendit vero curatio.

ιη'. Τῶν τρεφομένων ἀθρόως καὶ ταχέως, ταχεῖαι καὶ αἱ διαχωρήσεις γίνονται.

ιβ'. Τῶν ὀξέων νοσημάτων οὐ πάμπαν ἀσφαλείς αἱ προδιαγορεύσεις, οὔτε τοῦ θανάτου, οὔτε τῆς ὑγίης.

κ'. Ὀκόσοισι νέοισιν ἔοῦσι αἱ κοιλίαι ὑγραὶ εἰσὶ, τουτέοισιν ἀπογηράσκοισι ξηραίνονται· Ὀκόσοισι δὲ νέοισιν ἔοῦσι ξηραὶ εἰσὶ, τουτέοισιν ἀπογηράσκοισι, ὑγραίνονται.

κα'. Αἱμὸν θώρηξις λύει.

κβ'. Ἀπὸ πλησμονῆς ὀκόσα ἂν νοσήματα γίνηται, κένωσις ἰῆται, καὶ ὀκόσα ἀπὸ κενώσεως, πλησμονή· καὶ τῶν ἄλλων ἢ ὑπεραντίωσις.

κγ'. Τὰ ὀξεία τῶν νοσημάτων κρίνεται ἐν τεσσαρεσκαίδεκα ἡμέρησι.

κδ'. Τῶν ἐπτὰ, ἡ τετάρτη ἐπίδηλος. ἐτέρης ἐβδομάδος ἢ ὀγδύῃ ἀρχή. θεωρητὴ δὲ ἡ ἐνδεκάτη· αὕτη γάρ ἐστι τετάρτη ἀπὸ τῆς ἐτέρης ἐβδομάδος· θεωρητὴ δὲ πάλιν ἡ ἐπτακαιδέκατη· αὕτη γάρ ἐστι τετάρτη μὲν ἀπὸ τῆς τεσσαρεσκαιδεκάτης, ἐβδόμη δὲ ἀπὸ τῆς ἐνδεκάτης.

κε'. Οἱ θερινοὶ τεταρταῖοι, τὰ πολλὰ γί-

SECTIO SECUNDA. 21

18. Eorum quae confertim et celeriter alunt, celeres quoque fiunt excretiones.

19. Morborum acutorum non omnino tutae sunt praedictiones, neque salutis, neque mortis.

20. Quibus per juventutem alvi sunt humidae, iis senescentibus exsiccantur; quibus vero in juventute siccae sunt, iis senescentibus humectantur.

21. Famem vini meracioris potio solvit.

22. A repletionem quicumque fiunt morbi, eos inanitio curat: et quicumque ab inanitione, eos repletio: et in ceteris contrarium remedio est.

23. Morbi acuti intra quatuordecim dies judicantur.

24. Quartus septenariorum index est. Octavus alterius septimanae est principium. Undecimus etiam spectandus dies, ipse enim secundae septimanae quartus est. Rursus quoque spectandus decimus septimus, hic enim est quartus a decimo quarto, septimus vero ab undecimo.

25. Quartanae aestivae fere breves ex-

22 HIPPOCRATIS APHOR.

νονται βραχίεις, οἱ δὲ φθινοπωρινοί, μακροί, καὶ μάλιστα οἱ πρὸς τὸν χειμῶνα συνάπτοντες.

κς'. Πυρετὸν ἐπὶ σπασμῷ βέλτιον γενέσθαι, ἢ σπασμὸν ἐπὶ πυρετῷ.

κζ'. Τοῖσι μὴ κατὰ λόγον κουφίζουσιν, οὐδεὶ πιστεύειν, οὐδὲ φοβέσθαι λίην τὰ μοχθηρὰ γινόμενα παρὰ λόγον. τὰ γὰρ πολλὰ τῶν τοιοιτέων ἀβέβαια, καὶ οὐ πάνυ τι διαμένειν, οὐδὲ χρονίζειν εἴωθε.

κη'. Τῶν πρὸς σόντων μὴ παντάπασιν ἐπιπολαίως, τὸ διαμένειν, καὶ μηδὲν ἐνδιδόναι τὸ σῶμα, ἢ καὶ ξεντήκεσθαι μᾶλλον τοῦ κατὰ λόγον, μοχθηρόν· τὸ μὲν γὰρ μῆκος νοσοῦ σημαίνει, τὸ δὲ ἀσθενητήν.

κθ'. Ἀρχομένων τῶν νούσων, ἣν τι δοκέη κινεῖν, κίνει· ἀκμαζουσῶν δὲ, ἡσυχίην ἔχειν βέλτιόν ἐστι.

λ'. Περὶ τὰς ἀρχὰς καὶ τὰ τέληα πάντα ἀσθενέστερα· περὶ δὲ τὰς ἀκμὰς, ἰσχυρότερα.

λα'. Τῷ ἐξ ἀρρώστιας ἐνσιτεῖντι, μηδὲν ἐπιδιδόναι τῷ σῶματι, μοχθηρόν.

λβ'. Ὡς τὰ πολλὰ πάντες οἱ φανύως ἔχοντες, κατὰ ἀρχὰς μὲν ἐνσιτεῖντες, καὶ μηδὲν

istunt, autumnales vero longae, praesertim vero quae hyemem attingunt.

26. Convulsioni febrem supervenire melius est, quam convulsionem feбри.

27. Iis quae non secundum rationem levant, fidere non oportet, neque admodum metuere mala quae praeter rationem eveniunt. Multa enim horum instabilia sunt, neque admodum permanere, neque perseverare consueverunt.

28. Corpus eorum qui non omnino leviter febricitant, in eodem consistere, et nihil concidere, vel etiam magis quam ratio postulat extenuari, grave est. Illud siquidem morbi diuturnitatem, hoc vero imbecillitatem significat.

29. Incipientibus morbis, si quid movendum videtur, moveto: vigentibus vero, quiescere praestat.

30. Circa initia et fines omnia sunt leviora, at circa vigores vehementiora.

31. Ex morbo belle comedenti corpus nihil proficere, malum.

32. Omnes fere male qui se habent, circa initia quidem cibum bene sumentes,

24 HIPPOCRATIS APHOR.

ἐπιδιδόντες, πρὸς τῷ τέλει πάλιν ἀσιτέουσι.
οἱ δὲ κατὰ ῥχὰς μὲν ἀσιτεῦντες ἰσχυρῶς,
ὑστερον δὲ εὐσιτεῦντες, βέλτιον ἀπαλλάσ-
σουσι.

λγ'. Ἐν ἀπάσῃ νόσῳ τὸ ἐρῶσθαι τὴν
διάνοιαν, καὶ εὖ ἔχειν πρὸς τὰς προσφορὰς,
ἀγαθόν· τὸ δὲ ἐναντίον, κακόν.

λδ'. Ἐν τῇσι νόσοισι ἥσσον κινδυνεύουσι,
οἷσιν ἂν οἰκητῇ τῆς φύσεως, καὶ τῆς ἡλικίης,
καὶ τῆς ἑξέως, καὶ τῆς ὥρης ἢ νοῦσος ἔῃ, ἢ
οἷσιν ἂν μὴ οἰκητῇ κατὰ τι τούτων.

λε'. Ἐν ἀπάσῃσι τῇσι νόσοισι, τὰ περὶ
τὸν ὀμφαλὸν καὶ τὸ ἥτρον πάχος ἔχειν, βέλ-
τιόν ἐστι· τὸ δὲ σφόδρα λεπτὸν καὶ ἐκτετη-
κὸς, μοχθηρόν· ἐπισφαλές δὲ τὸ τοιοῦτον
πρὸς τὰς κάτω καθάρσεις.

λς'. Οἱ ὑγιεινῶς ἔχοντες τὰ σώματα, ἐν
τῇσι φαρμακίῃσι καθαιρόμενοι, ἐκλύονται
ταχέως, καὶ οἱ πονηρῇ τροφῇ χρεόμενοι.

λζ'. Οἱ εὖ τὰ σώματα ἔχοντες, φαρμακεύ-
εσθαι ἐργώδεις.

λη'. Τὸ μικρὸν χεῖρον καὶ πόμα καὶ σι-

SËCTIO SECUNDA. 25

neque quidquam proficientes, circa finem
rursus cibum non appetunt. At, qui
circa initia vehementer abstinent, postea
vero cibos probe appetunt, ii melius de-
gunt.

33. Mente constare, et bene habere ad
ea quae offeruntur, quovis in morbo bo-
num, contra vero, malum.

34. In morbis minus perichitantur ii,
quorum naturae, et aetati, et habitui, et
anni tempestati, morbus cognatus fuerit,
quam quibus in horum aliquo non cognatus
fuerit.

35. In omnibus morbis partes quae sunt
ad umbilicum et imum ventrem crassitu-
dinem habere praestat; valde autem te-
nues esse et tabefactas, pravum. Sed hoc
quoque ad inferiores purgationes pericu-
losum.

36. Qui sana habent corpora pharma-
cis purgati, cito exsolvuntur, atque etiam
qui pravo utuntur cibo.

37. Qui bene habito sunt corpore, ad
medicationes moleste se habent.

38. Cibus et potus paulo pejor, suavior

B

26 HIPPOCRATIS APHOR.

εἶον, ἥδιον δὲ, τῶν βελτιῶνων μὲν, ἀηδε-
στέρων δὲ, μᾶλλον αἰρετέον.

λαθ'. Οἱ πρεσβύτεροι τῶν νέων, τὰ μὲν πολ-
λὰ νοσέουσι ἥσσον· ὁκόσα δὲ ἂν αὐτέοις
χρόνια νοσήματα γένηται, τὰ πολλὰ ξυνα-
ποθνήσκει.

μ'. Βράγχοι καὶ κόρυζαι τοῖσι σφόδρα
πρεσβύτησιν οὐ πεπαινόνται.

μα'. Οἱ ἐκλυόμενοι πολλάκις καὶ ἰσχυρῶς,
ἄνευ φανερῆς προφάσεως, ἐξαπίνης τελευ-
τῶσι.

μβ'. Δύειν ἀποπληξίην ἰσχυρὴν μὲν ἀ-
δύνατον, ἀσθενέα δὲ οὐ ῥηῖδιον.

μγ'. Τῶν ἀπαγχομένων καὶ καταλυομέ-
νων, μήπω δὲ τεθνηκότων, οὐκ ἀναφέρου-
σι, οἷσιν ἂν ἀφρὸς ἔη περὶ τὸ στόμα.

μδ'. Οἱ παχέες σφόδρα κατὰ φύσιν, ταχυ-
θάνατοι γίνονται μᾶλλον τῶν ἰσχνῶν.

με'. Τῶν ἐπιληπτικῶν τοῖσι νέοιςιν ἀ-
παλλαγὴν αἰ μεταβολαὶ μάλιστα τῆς ἡλικίης,
καὶ τῶν ὠρέων, καὶ τῶν τόπων, καὶ τῶν
βίων ποιοῦσι.

μς'. Δύο πόνων ἅμα γινομένων, μὴ κατὰ
τὸν αὐτὸν τόπον, ὁ σφοδρότερος ἀμεινότε-
ρον ἔτερον.

autem, melioribus quidem, sed insuavioribus, praeferendus.

39. Ut plurimum quidem senes juvenibus aegrotant minus: at, qui ipsis morbi diuturni contingunt, eos fere ad mortem comitari solent.

40. Raucedines et gravedines in decrepitis non coquuntur.

41. Qui crebro et vehementer citra manifestam causam anima deficiunt, repente moriuntur.

42. Valida apoplexia prorsus non sanatur, levis difficile.

43. Ex strangulatis et dissolutis, necdum tamen mortuis, ii non ad vitam redeunt, quibus spuma circa os fuerit.

44. Natura admodum crassi, celerius intereunt quam graciles.

45. Ex comitialibus, juvenes mutatione potissimum aetatis, et tempestatum, et regionum, et victuum, liberantur.

46. Duobus doloribus simul obortis, non in eodem loco, vehementior alterum obscurat.

28 HIPPOCRATIS APHOR.

μζ'. Περὶ τὰς γενέσεις τοῦ πυύου, οἱ πόνοι καὶ οἱ πυρετοὶ ξυμβαίνουσι μᾶλλον, ἢ γενομένου.

μη'. Ἐν ἀπάσῃ κινήσει σώματος, ὁπόταν ἄρχηται πονεῖν, τὸ διαναπαύειν εὐθὺς ἄκοπον.

μθ'. Οἱ εἰθισμένοι τοὺς ξυνήθειας πόρους φέρειν, κῆν ἔωσιν ἀσθενέες, ἢ καὶ γέροντες, τῶν ἀξυνηθέων, ἰσχυρῶν τε καὶ νέων, ῥᾶον φέρουσι.

ν'. Τὰ ἐκ πολλοῦ χρόνου ξυνήθεια, κῆν ἔη χεῖρω, τῶν ἀξυνηθέων ἥσσον ἐνοχλεῖν εἶωθε. δεῖ ὅν καὶ ἐς τὰ ἀξυνήθεια μεταβάλλειν.

να'. Τὸ καπὰ πηλὸν καὶ ἐξαπίνης κενοῦν, ἢ πληρεῖν, ἢ θερμαίνειν, ἢ ψύχειν, ἢ ἄλλως ὁκωσέν τὸ σῶμα κινεῖν, σφαλερόν· διότι πᾶν τὸ πηλὸν τῇ φύσει πολέμιον· τὸ δὲ κατὰ ὀλίγον, ἀσφαλές· καὶ ἄλλως ἢν ἐξ ἑτέρου μεταβαίνη ἐπὶ ἕτερον.

νβ'. Πάντα κατὰ λόγον ποιεῦντι, μὴ γινομένων τῶν κατὰ λόγον, μὴ μεταβαίνειν ἐπὶ ἕτερον, μένοντος τοῦ δόξαντος ἐξ ἀρχῆς.

νγ'. Ὅσοι τὰς κοιλίας ὑγρὰς ἔχουσι, νέοι μὲν ἔόντες βέλτιον ἀπαλλάσσεσι, τῶν τὰς ξηρὰς ἐχόντων· ἐς δὲ τὸ γῆρας χεῖρον ἀπαλ-

47. Dolores et febres contingunt magis circa puris generationem, quam eo confecto.

48. Quovis in corporis motu, simul ac fatigari coeperit, quies confestim lassitudinis est remedium.

49. Qui solitos labores ferre assueverunt quamvis invalidi sint, aut etiam senes, eos facilius ferunt, quam qui non assueti, quamvis robusti et juvenes.

50. Quae ex longo tempore assueta sunt, quamvis deteriora, insuetis minus molesta esse solent. Quare ad insolita etiam facienda mutatio.

51. Confertim et repente vacuare, vel implere, vel calefacere, vel refrigerare, vel utcumque aliter corpus movere, periculosum: siquidem omne nimium naturae est inimicum. Verum quod paulatim fit, securum est, tum vel maxime si ab uno ad alterum transitus fiat.

52. Qui omnia ex ratione facit, neque tamen successum pro ratione habet, non ad aliud transito, manente eo, quod ab initio visum est.

30 HIPPOCRATIS APHOR.

λίπασσιν ξηραίνονται γὰρ, ὡς ἐπὶ τὸ πέλν,
τοῖσιν ἀπογηράσκουσι.

νδ'. Μεγέθει δὲ σώματος, ἐννεᾶσαι μὲν,
ἐλευθέριον καὶ ἐκ αἰδέας ἐγγηράσαι δὲ, δύσ-
χρηστον, καὶ χεῖρον τῶν ἐλασσόνων.

SECTIO SECUNDA. 31

53. Quicumque alvos habeat humidus, ii quidem dum juvenes sunt, melius degunt, quam qui siccas habent: at in senectute pejus degunt, ipsis enim senescentibus fere resiccantur.

54. Proceri corpore, juventutem quidem degere, liberale nec indecorum; insenescere vero incommodum, et brevitate deterius.

ΤΜΗΜΑ ΤΡΙΤΟΝ.

Α.

Ἄ. Ἡ μεταβολὰ τῶν ὥρέων, μάλιστα τίκτεται νοσήματα, καὶ ἐν τῇσιν αὐτέησι ὥρησι αἱ μεγάλαι μεταλλαγαὶ ἢ ψύξεος, ἢ θάλψεος, καὶ τᾶλλα κατὰ λόγον ἔτω.

β'. Τῶν φυνέων, αἱ μὲν πρὸς θέρος, αἱ δὲ πρὸς χειμῶνα, εὖ ἢ κακῶς πεφύκασιν.

γ'. Καὶ τῶν νέσων ἄλλαι πρὸς ἄλλας ἐν ἢ κακῶς πεφύκασιν· καὶ ἡλικίαι τινὲς πρὸς ὥρας, καὶ χώρας, καὶ διαίτας.

δ'. Ἐν τῇσι ὥρησι, ὅταν τῆς αὐτέης ἡμέρης, ὅτε μὲν θαλπὸς, ὅτε δὲ ψύχος γίνηται, φθινοπωρινὰ τὰ νοσήματα προσδέχονται.

ε'. Νότοι βαρυήκοοι, ἀχλυνώδεις, καρηβαρικοὶ, νωθροὶ, διαλυτικοί· ὁκόταν ἔτω δυνασεύῃ, τοιαῦτα ἐν τῇσιν ἀρρώσειησι πάσχει· ἣν δὲ βόρειον ἔῃ, βῆχες, φάρυγγες, κοιλίαι σκληραὶ, δυσσεφαίαι, φρικώδεις, ὀδυ-

SECTIO TERTIA.

I.

TEMPESTATUM anni mutationes potissimum morbos gignunt, et in ipsis anni tempestatibus magnae mutationes aut frigoris, aut caloris, aliaque pro ratione ad hunc modum.

2. Naturae hae quidem ad aestatem, aliae vero ad hyemem, bene vel male sunt constitutae.

3. Morbi quoque alii ad alias anni tempestates bene vel male habent: et aetates quaedam ad anni tempestates, et regiones, et victus rationes.

4. Per anni tempestates, quando eodem die, modo calor, modo frigus fit, autumnales morbos expectato.

5. Austri auditionis hebetudinem, visionis caliginem, capitis gravitatem inducunt, corpus torpidum et languidum reddunt. Cum sic invaluerit tempestas,

34 HIPPOCRATIS APHOR.

ναι πλευρέων, σηθέων ὁκόταν ἔτω δυνα-
σεύῃ, τοιαῦτα προσδέχεσθαι.

ε'. Ὀκόταν θέρους γένηται ἤρι ὅμοιον,
ιδρώτας ἐν τοῖσι πυρετοῖσι πολλὰς προσδέ-
χεσθαι.

ζ'. Ἐν τοῖσιν ἀνχημοῖσι πυρετοὶ ὀξέες γί-
νονται· καὶ ἦν μὲν ἐπὶ πλέον ἔη τὸ ἔτος
τοιγτέον ἐόν, ὁκοίην καὶ τὴν κατάσασιν
ἐποίησε, ὡς ἐπὶ τὸ πάλιν, καὶ τὰ νουήματα
τοιαῦτα δεῖ προσδέχεσθαι.

η'. Ἐν τοῖσι καθεσεῶσι καιροῖσιν, ἦν
ῥαίως τὰ ῥαῖα ἀποδιδῶσιν, ἐνσαθές καὶ
εὐκρινές· αἱ νῆσοι γίνονται· ἐν δὲ τοῖσιν
ἀκαταστάτοισιν, ἀκατάστατοι τὲ, καὶ δύσ-
κριτοι.

θ'. Ἐν φθινοπώρῳ ὀξύταται αἱ νῆσοι,
καὶ θανατωδέσασται τέλιπαν· ἥρ δὲ ὑγιεινό-
εστος καὶ ἥκιστα θανατῶδες.

ι. Τὸ φθινόπωρον τοῖσι φθίνουσι κακόν.

ια'. Περὶ δὲ τῶν ὥρέων, ἦν μὲν ὁ χειμὼν
ἀνχημρὸς καὶ βόρειος γένηται, τὸ δὲ ἔαρ ἔπ-
ομβρον καὶ νότιον, ἀναγκαίη τῇ θέρει, πυ-
ρετοὺς ὀξέας, καὶ ὀφθαλμίας, καὶ δυσεντε-
ρίας γίνεσθαι, μάλιστα δὲ τῇσι γυναιξί,
καὶ ἀνδράσι τοῖσι ὑγροῖσι τὰς φύσεις.

SECTIO TERTIA. 35

ista in morbis patiuntur. Sin aquilonia fuerit, tusses, faucium asperitates, alvi durae, urinae difficultates, horrores, laterum et pectoris dolores fiunt. Cum sic invaluerit, talia expectato.

6. Cum aestas veri similis fuerit, in febribus copiosos sudores expecta.

7. Per siccitates febres acutae fiunt; et siquidem annus magna ex parte talis extiterit, qualem constitutionem effecerit, ut plurimum tales etiam morbos expectare oportet.

8. In constantibus temporibus, si tempestive tempestiva redduntur, constantes et iudicatu faciles fiunt morbi: in inconstantibus autem inconstantes et difficiles iudicatu.

9. Per autumnum morbi acutissimi, et exitiosissimi omnino. Ver autem saluberrimum, et minime exitiale.

10. Autumnus tabidis malus.

11. Quod autem ad anni tempestates attinet, siquidem hyems sicca et aquilonia fuerit, ver autem assidue pluviosum et austrinum, febres acutas, et ophthalmias, et

56 HIPPOCRATIS APHOR.

ιβ'. Ἦν δὲ νύτιος ὁ χειμὼν, καὶ ἔπομβρος, καὶ ἔυδιος γίνηται, τὸ δὲ ἔαρ ἀνχμηρὸν καὶ βόρειον, αἱ μὲν γυναικες ἧσι οἱ τόκοι πρὸς τὸ ἦρ, ἐκ πάσης προφάσεως ἐκτιτρώσκουσι. αἱ δὲ ἂν τέκωσιν, ἀκρατία καὶ νοσώδεα τὰ παιδία τίκτουσι, ὥς τε ἡ παραντία ἀπόλλυσθαι, ἢ λεππὰ καὶ νοσώδεα ζῆν ἐόντα. τοῖσι δὲ ἄλλοισι βροτοῖσι δυσεντερίαι, καὶ ὀφθαλμῖαι ξηραὶ γίνονται· τοῖσι δὲ πρεσβυτέροισι κατάρροοι ξυντόμως ἀπολλύντες.

ιγ'. Ἦν δὲ τὸ θέρος ἀνχμηρὸν καὶ βόρειον γένηται, τὸ δὲ φθινόπωρον ἔπομβρον καὶ νότιον, κεφαλαλγῖαι ἐς τὸν χειμῶνα γίνονται, καὶ βῆχες, καὶ βράγχοι, καὶ κόρυζαι, ἐνίοισι δὲ καὶ φθίσεις.

ιδ'. Ἦν δὲ βόρειον ἔη καὶ ἄνυδρον, τοῖσι μὲν ὑγροῖσιν ἔῃσι τὰς φύσεις, καὶ τῆσι γυναιξὶ ξύμφορον τοῖσι δὲ λοιποῖσιν ὀφθαλμῖαι ἔσονται ξηραὶ, καὶ πυρετοὶ ὀξέες, καὶ πολυχρόνιοι, ἐνίοισι δὲ καὶ μελαγχολίαι.

ιε'. Τῶν δὲ καταστάσεων τῶ ἐνιαυτῷ, τὸ μὲν ὅλον, οἱ αὖχμοι τῶν ἐπομβρίων ἐσὶ ὑγιεινότεροι, καὶ ἥσσον θανατώδεις.

ισ'. Νουσήματα δὲ ἐν μὲν τῇσιν ἐπομβρίῃσι ὥς τὰ πολλὰ γίνονται, πυρετοὶ τε μακροί,

dysenterias aestate fieri necesse est, maxime mulieribus, et viris natura humidis.

12. At si hyems austrina, et assidue pluviosa et placida fuerit, ver autem siccum et aquilonium, mulieres quidem, quibus partus vere imminet, ex quavis causa abortiunt. Quae vero pepererint, imbecillos et morbosos infantes edunt, ita ut vel statim intereant, vel tenues et valetudinarii vivant. Caeteris autem mortalibus dysenteriae, et ophthalmiae aridae oriuntur: senioribus vero catarrhè brevi interficientes.

13. Si vero aestas sicca et aquilonia, autumnus vero pluvius et austrinus fuerit, capitis dolores hyeme oriuntur, et tusses, et raucitates, et gravedines, nonnullis etiam tabes.

14. Si vero aquilonius fuerit et sine pluviis autumnus, viris quidem qui natura sunt humidi, et mulieribus proderit: reliquis autem ophthalmiae erunt siccae, et febres acutae, et longae, nonnullis etiam melancholiae.

15. Ex anni vero constitutionibus, in

καὶ κοιλίης ῥύσεις, καὶ σηπεδύνες, καὶ ἐπι-
ληπτοὶ, καὶ ἀπόπληκτοὶ, καὶ κυνάγχαι· ἐν δὲ
τοῖσιν ἀνέμοισι, φθινώδεις, ὀφθαλμῖαι,
ἄρθριτιδες, τραγγερίαι, καὶ δυσεντερίαι.

ιζ. Αἱ δὲ καθ' ἡμέρην κατασάσεις, αἱ μὲν
βόρειοι, τὰ τε σώματα ξυσιγῶσι, καὶ εὐτο-
να, καὶ εὐκίνητα, καὶ εὐχρωώτερα, καὶ εὐη-
κοώτερα ποίεσαι, καὶ τὰς κοιλίας ξηραίνουσι,
καὶ τὰ ὕμματα δάκνυσι, καὶ περὶ τὸν θώρηκα
ἄλγημα, ἦν τι πρὸ πάρχῃ, μᾶλλον πονέουσι.
αἱ δὲ νότιοι διαλύουσι τὰ σώματα, καὶ ὑγραί-
νυσι, καὶ βαριηκοῖας, καὶ καρηβαρίως ποιέ-
ουσι, καὶ ἱλίγγες ἐν τοῖσιν ὀφθαλμοῖσι, καὶ
τοῖσι σώμασι δυσκινήσῃν, καὶ τὰς κοιλίας
ὑγραίνουσι.

ιη. Κατὰ δὲ τὰς ὥρας, τῷ μὲν ἥρος καὶ
ἔκρου τῷ θέρεος οἱ παῖδες, καὶ οἱ τουτέων
ἐχόμενοι τῇσι ἡλικίῃσιν, ἄριστά τε διάγουσι,
καὶ ὑγιαίνουσι μάλιστα· τῷ δὲ θέρεος,
καὶ τῷ φθινοπώρῃ, μέχρι μὲν τινος, οἱ
γέροντες· τὸ δὲ λοιπὸν τῷ φθινοπώρῃ, καὶ
τῷ χειμῶνος, οἱ μέσοι τῇσι ἡλικίῃσιν.

ιθ'. Νοσήματα πάντα μὲν ἐν πάσῃ
τῇσι ὥρῃσι γίνεται· μᾶλλον δὲ ἔνια κατὰ
ἐπὶ τὰς ἀντέων καὶ γίνεται, καὶ παροξύνεται.

universum siccitates assiduis imbris sunt salubriores, minusque lethales.

16. Morbi autem in pluviosis quidem plerumque fiunt, cum febres longae, tum alvi fluxiones, putredines, epilepsiae, apoplexiae, et anginae. Per siccitates autem, tabitudines, ophthalmiae, arthritides, urinae stillicidia, et dysenteriae.

17. Quotidianae autem constitutiones, aquiloniae quidem corpora compingunt, valentiora, expeditiora, coloratiora, et melius audientia reddunt, alvos etiam siccant, oculosque mordent, et si in pectore color aliquis prius extiterit, magis dolent aegri. Austrinae vero corpora exsolvunt et humectant, auditum obtundunt, caput gravant, vertigines oculis movent, corporibus difficilem motionem inducunt, et alvos humectant.

18. Per anni tempora autem, vere quidem et prima aestate pueri, et qui aetate his proximi sunt, optime degunt, et maxime valent: aestate vero, et quoadtenus autumno senes; reliqua vero

κ'. Τῷ μὲν γὰρ ἥρος τὰ μανικά, καὶ τὰ μελαγχολικά, καὶ τὰ ἐπιληπτικά, καὶ αἵματος ῥύσιες, καὶ κυνάγχαι, καὶ κόρυζαι, καὶ βράγχοι, καὶ βῆχες, καὶ λέπραι, καὶ λειχήνες, καὶ ἀλφοὶ, καὶ ἔξανθήσασαι ἐλκώδεις πλεῖσαι, καὶ φύματα, καὶ ἀρθριτικά.

κά. Τῷ δὲ θέρεος ἐνιά τε τετρίων, καὶ πυρετοὶ ξυνεχέες, καὶ καῦσοι, καὶ τριταῖοι πλεῖστοι, καὶ ἔμετοι, καὶ διάρροιαί, καὶ ὀφθαλμῖαι, καὶ ὠτων πόνοι, καὶ σωματῶν ἐλκώσεις, καὶ σηπεδόνες αἰδοίων, καὶ ἴδρωα.

κβ'. Τῷ δὲ φθινοπώρῃ, καὶ τῶν θερινῶν τὰ πολλὰ, καὶ πυρετοὶ τεταρταῖοι, καὶ πλάνητες, καὶ σπληήνες, καὶ ἴδρωπες, καὶ φθίσεις, καὶ εἰσπραγγασίαι, καὶ λειντερίαι, καὶ δυσεντερίαι, καὶ ἰσχυάδες, καὶ κυνάγχαι, καὶ ἄσθματα, καὶ εἰλσοὶ, καὶ ἐπιληψίαι, καὶ τὰ μανικά, καὶ τὰ μελαγχολικά.

κγ'. Τῷ δὲ χειμῶνος πλευρίτιδες, περιπνευμονίαι, κόρυζαι, βράγχοι, βῆχες, πόνοι σπηθίων, καὶ πλευρέων, καὶ ὀσφύος, καὶ κεφαλαλγίαι, ἱλιγγοὶ, καὶ ἀποπληξίαι.

κδ'. Ἐν δὲ τῇσι ἡλικίῃσι τοιάδε ξυμβαίνει τοῖσι μὲν σμικροῖσι καὶ νεογνοῖσι παι-

SECTIO TERTIA. 41

parte autumnī, et hyeme, qui media sunt aetate.

19. Morbi quidem omnes in quibusvis anni temporibus oriuntur, nonnulli tamen quibusdam temporibus magis fiunt, et exacerbantur.

20. Namque vere maniae, melancholiae, epilepsiae, sanguinis profluvia, anginae, gravedines, raucitates, tusses, leprae, impetigines, vitiligines, et pustulae ulcerosae plurimae, et tubercula, et articulorum dolores.

21. Aestate autem horum nonnulli, ac febres continuae, et ardentes, et tertianae plurimae, vomitiones etiam, et alvi profluvia; ophthalmiae, aurium dolores, oris exulcerationes, genitalium putredines, et sudamina.

22. Autumno vero aestivorum plurimi, atque etiam quartanae febres et erraticae, lienes, hydropes, tabes, urinae stillicidia, lenteriae, et dysenteriae, coxendicum dolores, anginae, asthmata, volvuli, comitiales, furores, et melancholiae.

23. Hyeme vero pleuritides, peripneu-

δίοισιν ἄφθαι, ἔμετοι, βῆχες, ἀγρυνπνίαι, φόβοι, ὀμφαλῶ φλεγμοναί, ὠτων ὑγρότητες.

κβ. Πρὸς δὲ τὸ ὀδοντοφυεῖν προσάγασιν, ἔλων ὀδαξισμοί, πυρετοί, σπασμοί, διάρροϊαι, καὶ μάλιστα ὅταν ἀνάγῃσι τὰς κυνόδοντας, καὶ τοῖσι παχυτάτοισι τῶν παιδίων, καὶ τοῖσι σκληρὰς τὰς κοιλίας ἔχουσι.

κγ. Πρεσβυτέροισι δὲ γενομένοισι, παρίσθμια, σπονδυλὸς τῷ κατὰ τὸ ἐνὶόν εἶσω ὥσεις, ἄσθματα, λιθιάσεις, ἐλμίνθες ερυγύλαι, ἀσκαρίδες, ἀκροχορδύνες, σατυριασμοί, χοιράδες, καὶ τἄλλα φύματα.

κδ. Τοῖσι δὲ ἔτι πρεσβυτέροισι, καὶ πρὸς τὴν ἡβὴν προσάγασιν, τατέων τὰ πολλὰ, καὶ πυρετοί χρόνιοι μᾶλλον, καὶ ἐκ ῥινῶν αἵματος ῥύσεις.

κε. Τὰ δὲ πλεῖστα τοῖσι παιδίοισι πάθηα κρίνεται, τὰ μὲν ἐν τεσσαρῇκοντα ἡμέρησι, τὰ δὲ ἐν ἑπτὰ μηνσι, τὰ δὲ ἐν ἑπτὰ ἔτεσι, τὰ δὲ πρὸς τὴν ἡβὴν προσάγασιν. ὅσα δὲ ἂν διαμείνῃ τοῖσι παιδίοισι, καὶ μὴ ἀπολυθῇ περὶ τὸ ἡβάσκειν, ἢ τῇσι θήλεισι περὶ τὰς τῶν καταμηνίων ῥίξεας, χρονίζειν εἴωθε.

moniae, gravedines, raucitates, tusses, dolores pectoris, laterum, lumborum et capitis, vertigines et apoplexiae.

24. Per aetates autem haec eveniunt: parvis et recens natis puerulis, oris ulcera, vomitiones, tusses, vigiliae, pavores, umbilici inflammationes, aurium humiditates.

25. Ad dentitionem vero progredientibus, gingivarum stimulantcs prurigines, febres, convulsiones, alvi profluvia, maxime cum caninos dentes emittunt, et pueris crassissimis, et iis qui alvos habent adstrictas.

26. Adultioribus jam, tonsillarum inflammationes, vertebrae quae ad occipitium est interiorem in partem impulsiones, asthmata, calculi, lumbrici rotundi, ascarides, verrucae pensiles, satyriasmī, strumae, et alia tubercula.

27. At aetate etiam provectioribus et ad pubertatem progressis, ex iis multa, et etiam febres diuturnae magis, et sanguinis ex naribus profluvia.

28. Plurimi autem morbi pueris judi-

44 HIPPOCRATIS APHOR.

κθ'. Τοῖσι δὲ νεηνίοκοις αἵματος πτύσεις, φθίσεις, πυρετοὶ ὀξείες, ἐπιληψίαι, καὶ τᾶλλα νοσήματα, μάλιστα δὲ τὰ προειρημένα.

λ'. Τοῖσι δὲ ὑπὲρ τὴν ἡλικίην ταύτην, ἄσθματα, πλευρίτιδες, περιπνευμονίαι, λήθαργοι, φρενίτιδες, καῦσοι, διάρροιαὶ χρόνιαι, χολέραι, δυσεντερίαι, λειεντερίαι, αἰμορροῖδες.

λα'. Τοῖσι δὲ πρεσβύτησι, δύσπνοιαι, κατάρροοι βηχῶδες, εραγγελίαι, δυσερίαι, ἄρθρων πόνοι, νεφρίτιδες, ἱλεγγοὶ, ἀποπληξίαι, καχεξίαι, ξυσμοὶ τοῦ σώματος ὅλης, ἀγρυπνίαι, κοιλίης, ὀφθαλμῶν καὶ ῥινῶν ὑγρότητες, ἀμβλυωπία, γλαυκώσεις, καὶ βαρνηκοῖται.

cantur, partim quidem intra quadraginta dies, partim vero intra septem menses, nonnulli intra annos septem, quidam etiam ad pubertatem progressis. Qui vero pueris perseverarint, neque circa pubertatem soluti fuerint, aut feminis circa mensium eruptionem, consenescere consueverunt.

29. Juvenibus autem sanguinis spuitiones, tabes, febres acutae, comitiales, alique morbi, praecipue tamen praedicti.

30. Ultra hanc aetatem vero progressis asthmata, pleuritides, peripneumoniae, lethargi, phrenitides, febres ardentes, diuturna alvi profluvia, cholerae, dysenteriae, lienteriae, haemorrhoides.

31. At senibus, spirandi difficultates, catarrhi tussiculosi, stranguriae, dysuriae, articulorum dolores, nephritides, vertigines, apoplexiae, cachexiae, totius corporis pruritus, vigiliae, alvi, oculorum et narium humiditates, visus hebetudines, glaucedines, auditus gravitates.

ΤΜΗΜΑ ΤΕΤΑΡΤΟΝ.

Α.

ΤΑΣ κνέσας φαρμακεύειν, ἣν ὀργᾶ, τε-
τράμνηνα, καὶ ἄχρι ἐπτά μηνῶν ἥσσον δὲ
ταύτας. τὰ δὲ νήπια καὶ πρεσβύτερα εὐλα-
βέεσθαι.

β'. Ἐν τῇσι φαρμακίῃσι τοιαῦτα ἄγειν ἐκ
τῆ σώματος, ὅκοῖα καὶ αὐτόματα ἰόντα χρή-
σιμα· τὰ δὲ ἐναντίως ἰόντα παύειν.

γ'. Ἦν μὲν οἷα δεῖ καθαίρεσθαι, κα-
θαίρηται, ξυμφέρει τε καὶ εὐφόρως φέρει.
τὰ δὲ ἐναντία, δυσχερῶς.

δ'. Φαρμακεύειν θέρεος μὲν μᾶλλον τὰς
ἄνω, χειμῶνος δὲ τὰς κάτω.

ε'. Ὑπὸ κύνᾳ, καὶ πρὸ κυνός, ἐργώδεις
αἱ φαρμακίαι.

ς'. Τὲς ἰσχνὲς καὶ ἐνημέας ἄνω φαρμα-
κεύειν, ὑποσελλομένους χειμῶνα.

ζ'. Τὲς δὲ δυσημέας καὶ μέσως ἐυσάρκεις,
κάτω, ὑποσελλομένους θέρος.

SECTIO QUARTA.

I.

PRAEGRNANTES purgandae, si materia turgat, quadrimestres et usque ad septimum mensem: hae vero minus. Minores autem et seniores foetus caute vitare oportet.

2. In purgantium usu, qualia et sponte prodeuntia utilia sunt, talia e corpore educenda; quae vero contrario modo prodeunt, cohibenda.

3. Si quae purgari decet, purgentur, confert et facile ferunt: contra vero, difficile.

4. Aestate quidem superiores ventres potius purgato, hyeme vero inferiores.

5. Sub cane, et ante canem, molestae sunt purgationes.

6. Graciles et facile vomentes, sursum purgandi, vitantes hyemem.

7. Difficile autem vomentes, et mediocriter carnosii, deorsum, vitantes aestatem.

η. Τες δὲ φθινώδεις, ὑποσελλομένους τὰς ἄνω.

θ. Τες δὲ μελαγχολικὰς ἀδροτέρως τὰς κάτω, τῷ ὕψει λογισμῷ τὰναντία προστιθεῖς.

ι. Φαρμακεύειν ἐν τοῖσι λίην ὀξέσιν, ἢν ὀργᾷ, αὐθιμερόν· χρονίζειν γὰρ ἐν τοῖσι τοιατέοις κακόν.

ια. Ὅκόσοις ἐρόφοι, καὶ περὶ τὸν ὀμφαλὸν πόνοι, καὶ ὀσφύος ἄλγημα, μὴ λυόμενον μήτε ὑπὸ φαρμακίης, μήτε ἄλλως, ἐς ὕδρωπα ξηρόν ἰδρύεται.

ιβ. Ὅκόσοις κοιλίαι λειεντεριώδεις, χειμῶνος φαρμακεύειν ἄνω, κακόν.

ιγ. Πρὸς τὰς ἐλλεβόρους τοῖσι μὴ ῥηϊδίως ἄνω καθαιρομένοις, πρὸ τῆς πόσεως, πρὸ γράινειν τὰ σώματα πλέονι τροφῇ καὶ ἀναπαύσει.

ιδ. Ἐπὶ πῇ τις ἐλλέβορον, πρὸς μὲν τὰς κινήσεις τῶν σωμάτων μᾶλλον ἄγειν, πρὸς δὲ τὰς ὕπνους καὶ τὰς ἀκινήσεις ἥσσουν. δηλοῖ δὲ καὶ ἡ ναυτιλίη ὅτι κίνησις τὰ σώματα ταράσσει.

ιε. Ἐπεὶ βέλη μᾶλλον ἄγειν τὸν ἐλλέβορον, κίνει τὸ σῶμα· ἐπεὶ δὲ παῦσαι, ὕπνον ποιεῖ, καὶ μὴ κίνει.

SECTIO QUARTA. 49

8. Tabidos vero, cave ne sursum purges.

9. At vero melancholicos largius deorsum, simili ratione contraria adhibens.

10. In valde acutis, si materia turget, eodem die purgandum; morari enim in talibus malum.

11. Quibus tormina, et circa umbilicum dolores, atque lumborum dolor, qui neque medicamento purgante, neque aliter solvitur, in siccum hydropem firmatur.

12. Quorum alvi lienteria infestantur, eos hyberno tempore sursum purgare, malum.

13. Qui veratro sumto non facile sursum purgantur, iis ante potionem corpora copiosiore cibo et quiete prae humectato.

14. Ubi quis veratrum biberit, ad corporum motiones magis, ad somnos vero et quietem minus ducito. Nam etiam navigatio turbari motione corpora indicat.

15. Ubi veratrum magis ducere volueris, corpus moveto; ubi vero sistendum

50 HIPPOCRATIS APHOR.

ις'. Ἐλλέβορος ἐπικίνδυνος τοῖσι τὰς σάρ-
κας ὑγίαιας ἔχουσι· σπασμὸς γὰρ ἐμποίει.

ιζ'. Ἀπυρέτω ἐόντι, ἀποσιτίη, καὶ καρ-
διωγμὸς, καὶ σκοτόδιμος, καὶ εἶμα ἐπι-
κρέμενον, ἄνω φαρμακίης δέεσθαι σημαί-
νει.

ιη'. Τὰ ὑπὲρ τῶν φρενῶν ὀδυνήματα,
ἄνω φαρμακίην σημαίνει· ὁκόσα δὲ κάτω,
κάτω.

ιθ'. Ὅκοσοι ἐν τῇσι φαρμακοποσίῃσι μὴ
διψῶσι καθαιρόμενοι, ἔπαιόνται πρὶν ἢ
διψήσωσι.

κ'. Ἀπυρέτοισιν ἔσιν, ἣν γένηται εἶρ-
φος, καὶ γενάτων βάρος, καὶ ὁσφύος ἄλγη-
μα, κάτω φαρμακίης δέεσθαι σημαίνει.

κα'. Ὑποχωρήματα μέλανα, ὁκοῖον αἷμα
μέλαν, ἀπ' αὐτομάτε ἰόντα, καὶ ξὺν πυρε-
τῷ, καὶ ἄνευ πυρετοῦ, κάκιστα. καὶ ὁκόσῳ
ἂν τὰ χροῖματα τῶν ὑποχωρημάτων πλέω
πονηρότερα ἔη, μᾶλλον κάκιον· ξὺν φαρ-
μάκῃ δὲ, ὕμεινον, καὶ ὁκόσῳ ἂν χρώματα
πλέω ἔη, ἔπονηρά.

SECTIO QUARTA. 51

censueris, somnum conciliato, neque moveto.

16. Veratrum iis qui sano sunt corpore periculosum, convulsiones enim inducit.

17. Non febricitanti appetitus dejectus, et oris ventriculi morsus, et tenebricosa vertigo, et os amarescens, sursum purgante opus esse indicant.

18. Dolores supra septum transversum, purgationem sursum, qui vero infra, deorsum requirunt.

19. Qui in medicamentorum potionibus, cum purgantur, non sitiunt, ii non desinunt priusquam sitiverint.

20. Si tormina adfuerint, non febricitanti, et genuum gravitas, et lumborum dolor, deorsum purgatione opus esse significant.

21. Nigrae dejectiones, qualis sanguis niger, sponte prodeuntes, et cum febre, et citra febrem, pessimae: et quo plures colores dejectionum pravi fuerint, eo pejus. A medicamento autem melius, et, quanto plures colores fuerint, non pravi.

κβ'. Νεσημάτων όκόσων άρχομένων, ήν χολή μέλαινα ή άνω, ή κάτω επέλθη, θανάσιμον.

κγ'. Όκόσοισιν εκ νεσημάτων όξέων, ή πυλυχρονίων, ή εκ τρωμάτων, ή άλλως λεπτυνομένοις, χολή μέλαινα όκοϊον αίμα μέλαν υπέλθη, τή υσεραίη αποθνήσκει.

κδ'. Δυσεντερία, ήν από χολής μελαίνης άρξεται, θανάσιμον.

κε'. Αίμα άνω μέν όκοϊον αν έη, κακόν· κάτω δε, αγαθόν.

κς'. Ην υπό δυσεντερίας έχομένω αίσάρκες υποχωρήσωσιν, ή τὰ μέλανα διαχωρήματα, θανάσιμον.

κζ'. Όκόσοισιν εν τοϊσι πυρετοϊσι αίμορραγεί πλήθος όκοθενεν, εν τήσιν αναλήψεσι, τετέοισι αί κοιλία καθυγραίνονται.

κη'. Όκόσοισι χολώδεα τὰ διαχωρήματα, κωφώσεος επιγενομένης παύεται, και όκόσοισι κώφωσις, χολωδέων επιγενομένων διαχωρημάτων, παύεται.

κθ'. Όκόσοισιν εν τοϊσι πυρετοϊσι εκταίοισιν έβσι ρίγεια γίνεται, δύσκριτα.

SECTIO QUARTA. 55

22. Quocunque morbo incipiente, bilem atram supra vel infra prodire, lethale.

23. Quibuscunque ex morbis acutis, aut diuturnis, aut a vulneribus, aut alio quovis modo extenuatis, bilis atra sanguini atro similis subierit, ii postridie moriuntur.

24. Dysenteria, si ab atra bile ortum duxerit, lethalis.

25. Sanguis, supra quidem, qualiscunque fuerit emissus, malus; infra autem bonus.

26. Dysenteria vexato, si carunculæ dejiciantur, aut dejectiones nigrae, lethale.

27. Quibus per febres sanguinis copia alicunde profluxerit, iis in refectionibus alvi humectantur.

28. Quibus biliosae sunt dejectiones, hae oborta surditate cessant; et quibus praecesserit surditas, exortis biliosis dejectionibus, desinit.

29. Quibus per febres rigores contingunt sexto die, difficulter judicantur.

λ'. Ὅκόσοισι παροξυσμοὶ γίνονται, ἣν ἂν ὥρην ἀφ᾽ ἧς ὁ πυρετὸς, εἰς τὴν αὖριον τὴν αὐτέην ὥρην ἣν λάβῃ, δίσκριται.

λβ'. Τοῖσι κοπώδεσιν ἐν τοῖσι πυρετοῖσιν εἰς ἄρθρα, καὶ παρὰ τὰς γνάθους μάλισα, αἱ ἀποσάσεις γίνονται.

λβ'. Ὅκόσοισι δὲ ἀνισαμένοισιν ἐκ τῶν νόσων τι πονέει, ἐνταῦθα αἱ ἀποσάσεις γίνονται.

λγ'. Ἀτὰρ ἣν καὶ προπεπονηκὸς τι ἔῃ πρὸ τοῦ νοσέειν, ἐνταῦθα στηρίζει ἡ νοῦσος.

λδ'. Ἦν ὑπὸ πυρετοῦ ἐχομένῳ, οἰδήματος μὴ ἔοντος ἐν τῇ φάρυγγι, πνιξ ἐξαίφνης ἐπιστῇ, θανάσιμον.

λε'. Ἦν ὑπὸ πυρετοῦ ἐχομένῳ ὁ τράχηλος ἐπιστραφῇ, καὶ μόγις καταπίνειν δύνηται, οἰδήματος μὴ ἔοντος, θανάσιμον.

λς'. Ἰδρωῖτες πυρεταίνουσιν ἣν ἄρξωνται, ἀγαθοὶ τριταῖοι, καὶ πεμπταῖοι, καὶ ἐβδομαῖοι, καὶ ἐνναταῖοι, καὶ ἐνδεκαταῖοι, καὶ τεσσαρεσκαιδεκαταῖοι, καὶ ἑπτακαιδεκαταῖοι, καὶ μίῃ καὶ εἰκοστῇ, καὶ ἐβδύμῃ καὶ εἰκοστῇ, καὶ τριηκοστῇ πρώτῃ, καὶ τριηκοστῇ τετάρτῃ· οὗτοι γὰρ οἱ ἰδρωῖτες νόσους

SECTIO QUARTA. 55

30. Quibus paroxysmi fiunt, quanamcunque hora febris dimiserit, si hora eadem postero die etiam prehenderit, judicatio difficilis est.

31. Quibus per febres lassitudinis sensus inest, iis ad articulos, et circa maxillas potissimum, abscessus decumbunt.

32. Quibus vero convalescentibus ex quovis morbo, pars aliqua labore vexatur, illic abscessus fiunt.

33. Quin et si pars quaepiam ante morbum laboraverit, in eam se morbus obfirmat.

34. Si febre vexato, nullo existente in faucibus tumore, repentina accidat strangulatio, lethale.

35. Si febricitanti collum pervertitur, ac vix deglutire possit, nullo existente tumore, lethale.

36. Sudores febricitantibus boni, qui coeperint tertio die, quinto, septimo, nono, undecimo, decimo - quarto, decimo - septimo, vicesimo - primo, vicesimo - septimo, tricesimo - primo et tricesimo - quarto; ii enim sudores morbos

56 HIPPOCRATIS APHOR.

κρίνουσι. οἱ δὲ μὴ οὕτω γινόμενοι, θάνατον σημαίνουνσι, καὶ πόνουσ, καὶ μῆκος νοῦσου, καὶ ὑποτροπιασμούς.

λζ'. Οἱ ψυχροὶ ἰδρωῖτες ξὺν μὲν ὀξείῃ πυρετῷ γινόμενοι, θάνατον· ξὺν πρηγνέτῳ δὲ, μῆκος νοῦσου σημαίνουνσι.

λη'. Ὁκον ἐνι τοῦ σώματος ἰδρῶς, ἐνταῦθα φράζει τὴν νοῦσον.

λθ'. Καὶ ὅκον ἐνι τοῦ σώματος θερμὸν ἢ ψυχρὸν, ἐνταῦθα ἡ νοῦσος.

μ'. Ὁκον ἐν ὅλῳ τῷ σώματι μεταβολαί, καὶ ἦν τὸ σῶμα ψύχεται, ἢ αὖτις θερμαίνεται, ἢ χρώμα ἕτερον ἐξ ἑτέρου δέκεται, μῆκος νοῦσου σημαίνει.

μα'. Ἰδρῶς πουλὺς ἐξ ὑπνου ἄνευ τινὸς αἰτίας φανερῆς γινόμενος, τὸ σῶμα σημαίνει ὅτι πλέονι τροφῇ χρέεται. ἦν δὲ τροφήν μὴ λαμβάνοντι τοῦτο γίνηται, σημαίνει ὅτι κενώσεος δέεται.

μβ'. Ἰδρῶς πουλὺς, ψυχρὸς ἢ θερμὸς αἰεὶ ῥέων· ὁ ψυχρὸς μέζω, ὁ δὲ θερμὸς ἐλάσσω νοῦσον σημαίνει.

μγ'. Οἱ πυρετοὶ ὑπόσοι μὴ διαλείποντες διὰ τρίτης ἰσχυρότεροι γίνονται, ἐπικίνδυν-

SECTIO QUARTA. 57

judicant. Qui vero aliter contingunt, vel mortem, vel dolores, vel morbi longitudinem, vel recidivas significant.

37. Sudores frigidi cum febre quidem acuta oborti, mortem, cum mitiori autem, morbi longitudinem significant.

38. Qua parte corporis sudor inest, ibi morbum esse indicat.

39. Et qua corporis parte calor inest, aut frigus, ibi morbus est.

40. Ubi toto corpore mutationes contingunt, et corpus frigescit, rursumque calefit, vel colorem alium ab alio recipit, morbi longitudinem significat.

41. Sudor multus a somno citra manifestam causam obortus, corpus copiosiore uti cibo significat. Quod si aegroto cibum non capienti istud contingat, evacuatione opus esse indicat.

42. Sudor copiosus, modo calidus, modo frigidus assidue fluens, frigidus majorem, calidus minorem morbum significat.

43. Febres quaecunque non intermittentes tertio die vehementiores redduntur, periculosiores. Quocunque autem

58 HIPPOCRATIS APHOR.

νοι. ὅτις δὲ ἂν τρόπον διαλείπῃσι, σημαίνουσι ὅτι ἀκίνδυνοι.

μδ'. Ὀκόσοισι πυρετοὶ μακροί, τουτέστιν ἢ φύματα, ἢ ἐς τὰ ἄρθρα πόνοι ἐγγίνονται.

με'. Ὀκόσοισιν ἢ φύματα, ἢ ἐς τὰ ἄρθρα πονοὶ ἐκ πυρετῶν μακρῶν γίνονται, οὗτοι σιτίοισι πλέοσι χρέονται.

μς'. Ἦν ῥίγος ἐμπίπτῃ, πυρετῶ μὴ διαλείποντι, ἤδη ἀσθενεῖ ἐόντι, θανάσιμον.

μζ'. Αἱ ἀποχρέμψεις αἱ ἐν τοῖσι πυρετοῖσι τοῖσι μὴ διαλείπουσι αἱ πελιδναί, καὶ αἵματώδεις, καὶ δυσώδεις, καὶ χολώδεις, ἀπασαι κακαί· ἀποχωρεῦσαι δὲ καλῶς, ἀγαθαί· οὕτω καὶ κατὰ τὰς διαχωρήσεις, καὶ κατὰ τὰ οὔρα. ἦν δὲ μὴ τῶν ξυμφερόντων ἐκκρίνηται διὰ τῶν τόπων τούτων, κακόν.

μη'. Ἐν τοῖσι μὴ διαλείπουσι πυρετοῖσιν, ἦν τὰ μὲν ἔξω ψυχρὰ ἔῃ, τὰ δὲ ἔνδον καίηται καὶ δίψην ἔχῃ, θανάσιμον.

μθ'. Ἐν μὴ διαλείποντι πυρετῶ, ἦν χεῖλος, ἢ ὀφρὺς, ἢ ὀφθαλμοὶ, ἢ ῥίς διαστραφῇ, ἦν μὴ βλέπῃ, ἦν μὴ ἀκούῃ, ἤδη ἐόν-

SECTIO QUARTA. 59

modo' intermiserint, securitatem inesse significatur.

44. Quibus adsunt febres longae, iis vel abscessus, vel dolores ad articulos oriuntur.

43. Quibus aut abscessus, aut ad articulos dolores post febres longas oriuntur, ii copiosioribus cibis utuntur.

46. Si rigor, febre non intermittente, incidat, aegro jam debili, lethale est.

47. In febribus non intermittentibus excreationes lividae, aut cruentae, aut graveolentes, aut biliosae, omnes malae; bene autem si prodeant, bonae: eadem etiam ratione deiectiones et urinae juvant. At si nihil eorum quae juvant per haec loca excernatur, malum.

48. In febribus non intermittentibus, si partes externae sint frigidae, internae vero urantur et siti vexentur, lethale est.

49. In febre non intermittente, si labrum, aut supercilium, aut oculos, aut nasus pervertatur, si visus, si auditus defecerit, aegro jam debili, quid-

60 HIPPOCRATIS APHOR.

τος ἀσθενέος, ὅ τι ἂν τουτέων γένηται, ἐγγὺς ὁ θάνατος.

ν'. "Οκου ἂν ἐν τῷ πυρετῷ μὴ διαλείποντι δύσπνοια γίνηται καὶ παραφροσύνη, θανάσιμον.

να'. Ἐν τοῖσι πυρετοῖσιν ἀποστήματα, μὴ λυόμενα πρὸς τὰς πρώτας κρίσεις, μῆκος νοῦσου σημαίνει.

νβ'. Ὁκόσοισιν ἐν τοῖσι πυρετοῖσιν, ἢ ἐν τῇσιν ἄλλησιν ἀρρώστίησι κατὰ προαίρεσιν οἱ ὀφθαλμοὶ δακρύνουσιν, οὐδὲν ἄτοπον. ὁκόσοισι δὲ μὴ κατὰ προαίρεσιν, ἄτοπώτερον.

νγ'. Ὁκόσοισιν ἐπὶ τῶν ὀδόντων ἐν τοῖσι πυρετοῖσι περίγλισχρα γίνεται, ἰσχυρότεροι γίνονται αὐτέων οἱ πυρετοί.

νδ'. Ὁκόσοισιν ἐπὶ πούλῳ βῆχες ξηραί, βραχέα ἐρεθίζουσαι, ἐν πυρετοῖσι καυσώδεις, αὐτὰ πάντοτε διψώδεις εἰσὶ.

νε'. Οἱ ἐπὶ βουβῳσι πυρετοὶ, πάντες κακοί, πλην τῶν ἐφημέρων.

νε'. Πυρέσσοντι ἰδρῶς ἐπιγενόμενος, μὴ ἐκλείποντος τοῦ πυρετοῦ, κακόν. μηκύνει γὰρ ἢ νοῦσον, καὶ ὑγρασίην πλέω σημαίνει.

SECTIO QUARTA. 61

quid horum evenerit, in propinquo mors est.

50. Ubi in febre non intermittente difficultas spirandi cum delirio contingit, lethale.

51. In febribus abscessus, nisi primis judicationibus solvantur, morbi longitudinem significant.

52. Quibus in febribus, aut aliis morbis oculi ex voluntate illacrymantur, nihil insolens est. At quibus praeter voluntatem, periculosius est.

53. Quibus per febres ad dentes viscosa circumnascantur, iis vehementiores fiunt febres.

54. Quibus diu tusses siccae, paullum irritantes, in febribus ardentibus, haud admodum siticulosi sunt.

55. Ex bubonibus febres omnes malae, praeter diarias.

56. Febricitanti si sudor contingat, febre non deficiente, malum. Prorogatur enim morbus, et multam significat humiditatem.

62 HIPPOCRARIS APHOR.

νζ'. Ὑπὸ σπασμοῦ ἢ τετάνου ἐχομένην, πυρετὸς ἐπιγενόμενος, λίει τὸ νοῦσημα.

νη'. Ὑπὸ καύσου ἐχομένην, ῥίγος ἐπιγενομένου, λίσις.

νθ'. Τριταῖος ἀκριβὴς κρίνεται ἐν ἑπτὰ περιόδοις, τὸ μακρότατον.

ξ'. Ὅσοοισιν ἂν ἐν τοῖσι πυρετοῖσι τὰ ὦτα κωφωθῇ, αἷμα ἐκ ῥινῶν ῥυέν, ἢ κοιλίη ἐκταραχθεῖσα, λίει τὸ νοῦσημα.

ξα'. Ἦν μὴ ἐν κρισίμῳ ἀφῇ ὁ πυρετὸς, ὑποτροπιάζειν εἴωθε.

ξβ'. Ὅσοοισιν ἐν τοῖσι πυρετοῖσιν ἵκτεροι ἐπιγίνονται πρὸ τῶν ἑπτὰ ἡμερῶν, κακόν.

ξγ'. Ὅσοοισιν ἐν τοῖσι πυρετοῖσι καθ' ἡμέρην ῥίγεια γίνεται, καθ' ἡμέρην οἱ πυρετοὶ λύονται.

ξδ'. Ὅσοοισιν ἐν τοῖσι πυρετοῖσι τῇ ἑβδόμῃ, ἢ τῇ ἐννάτῃ, ἢ τῇ ἐνδεκάτῃ, ἢ τῇ τεσσαρεσκαιδεκάτῃ, ἵκτεροι ἐπιγίνονται, ἀγαθόν, ἢν μὴ τὸ ὑποχόνδριον τὸ δεξιὸν σκληρόν ἔῃ. ἢν δὲ μὴ, οὐκ ἀγαθόν.

ξε'. Ἐν τοῖσι πυρετοῖσι τοῖσιν ὀξέσι περὶ στήν κοιλίην καῦμα ἰσχυρόν, καὶ καρδιωγμός, κακόν.

SECTIO TERTIA. 63

57. Convulsione aut distentione nervorum detento, febris superveniens morbum solvit.

58. Febre ardente detento, rigore superveniente, solutio contingit.

59. Tertiana exquisita septem ad summum circuitibus judicatur.

60. Quibus per febres aures obsurdue-
rint, his sanguis ex naribus profluens,
aut alvus exturbata, morbum solvit.

61. Febris, nisi die critico desierit, re-
verti solet.

62. Quibus per febres morbus regius
ante diem septimum accidit, malum.

63. Quibus per febres quotidie rigores
fiunt, quotidie febres solvuntur.

64. Quibus per febres die septimo, aut
nono, aut undecimo, aut decimo-quarto,
morbus regius supervenerit, bonum, nisi
hypochochondrium dextrum obduruerit:
alioqui, non bonum.

65. In febribus acutis circa ventrem ae-
stus vehemens, et oris ventriculi morsus,
malum.

ξε'. Ἐν τοῖσι πυρετοῖσι τοῖσιν ὀξέσι οἱ σπασμοί, καὶ οἱ περὶ τὰ σπλάγχνα πύνοι ἰσχυροί, κακόν.

ξζ'. Ἐν τοῖσι πυρετοῖσι οἱ ἐκ τῶν ὕπνων φόβοι ἢ σπασμοί, κακόν.

ξη'. Ἐν τοῖσι πυρετοῖσι τὸ πνεῦμα προσκόπτον, κακόν· σπασμὸν γὰρ σημαίνει.

ξθ'. Ὅκόσοισιν οὖρα παχέα, θρομβώδεια, ὀλίγα, οὐκ ἀπυρέτοισι, πλῆθος ἐπελθὺν, ἐκ τουτέων, λεπτῶν, ὠφελεί· μάλιστα δὲ τὰ τοιαῦτα ἔρχεται, οἷσιν ἐξ ἀρχῆς, ἢ διὰ ταχέον ὑπόστασιν ἴσχει.

ο'. Ὅκόσοισι δὲ ἐν πυρετοῖσι τὰ οὖρα ἀνατεταραγμένα, οἷον ὑποζυγίων, τουτέοισι κεφαλαλγίαι πάρεισιν, ἢ παρέσονται.

οα'. Ὅκόσοισι ἐβδομαῖα κρίνεται, τουτέοισιν ἐπινέφελον ἴσχει τὸ οὖρον, τῇ τετάρτῃ, ἐρυθρόν, καὶ τὰ ἄλλα κατὰ λόγον.

οβ'. Ὅκόσοισιν οὖρα διαφανέα, λευκά, πονηρά· μάλιστα δὲ ἐν τοῖσι φρενιτικοῖσιν ἐπιφαίνεται.

ογ'. Ὅκόσοισι ὑποχόνδρια μετέωρα διαβορβορίζοντα, ὁσφύος ἀλγήματος ἐπιγενομένου, αἱ κοιλίαι τουτέοισι καθυγραίνον-

SECTIO QUARTA. 65

66. In febribus acutis convulsiones, et circa viscera dolores vehementes, malum.

67. In febribus pavores ex somno aut convulsiones, malum.

68. In febribus spiritus offendens, malum, convulsionem enim significat.

69. Quibus non sine febre urinae sunt crassae, grumosae et paucae, si ab iis tenues copiose prodierint, juvant: praecipue vero tales exeunt iis quibus ab initio, vel non multo post, urina sedimentum obtinet.

70. Quibus vero per febres urinae sunt turbulentaе, quales jumentorum, iis capitis dolores adsunt, vel aderunt.

71. Quibus septimo die judicatur morbus, iis urina rubram die quarto nubeculam habet, aliaque signa pro ratione.

72. Quibus urinae pellucidae, albae, malae: praecipue vero in phreneticis apparent.

73. Quibus sublata hypochondria murmurant, lumborum succedente dolore, iis alvi admodum humectantur, nisi fla-

ται, ἥν μὴ φύσαι καταρῥαγέωσιν, ἢ οὖρου πλήθος ἐπέλθῃ. ἐν πυρετοῖσι δὲ ταῦτα.

οδ'. Ὀκόσοισιν ἐλπίς ἐς ἄεθρα ἀφίστασθαι, ῥύεται τῆς ἀποστάσεος οὖρον πολὺν, κάρτα παχὺ καὶ λευκὸν γινόμενον, οἷον ἐν τοῖσι κοπώδεσι πυρετοῖσι τεταρταίοισιν ἄρχεται ἐνίοισι γίνεσθαι. ἥν δὲ καὶ ἐκ τῶν ῥινῶν αἰμορῥαγήσῃ, καὶ πάνυ ταχὺ λύεται.

οε'. Ἦν αἷμα ἢ πῦον οὐρέῃ, τῶν νεφρῶν, ἢ τῆς κύστεος ἔλκωσιν σημαίνει.

ος'. Ὀκόσοισιν ἐν τῷ οὖρῳ παχέϊ ἐόντι σαρκία σμικρὰ, ἢ ὥσπερ τρίχες ξυνεξέρχονται, τουτέοισιν ἀπὸ τῶν νεφρῶν ἐκκρίνεται.

οζ'. Ὀκόσοισιν ἐν τῷ οὖρῳ παχέϊ ἐόντι πιτυρώδεα ξυνεξουρέεται, τουτέοισι ἢ κύστις ψωριᾷ.

οη'. Ὀκόσοι ἀπὸ τάντομάτου αἷμα οὐρέουσι, τουτέοισιν ἀπὸ τῶν νεφρῶν φλεβίου ῥῆξιν σημαίνει.

οθ'. Ὀκόσοισιν ἐν τῷ οὖρῳ ψαμμώδεα ὑφίσταται, τουτέοισι ἢ κύστις λιθιᾷ, ἢ νεφροί.

πί'. Ἦν αἷμα οὐρέῃ καὶ θρόμβους, καὶ στραγγουρίην ἔχῃ, καὶ ὀδύνη ἐμπίπτῃ ἐς

tus erumpant, aut urinae copia prodeat. Haec vero in febribus contingunt.

74. Quibus spes est ad articulos abscessurum, ab abscessu liberat urina copiosa, valde crassa, et alba reddita, qualis in febribus cum lassitudinis sensu quarto die quibusdam ferri incipit. Quod si ex naribus etiam sanguis effluxerit, tum brevi admodum levatur aeger.

75. Si quis sanguinem aut pus mingat, renum aut vesicae exulceratio significatur.

76. Quibus cum urina crassa, exiguae carunculae, aut veluti capilli una exeunt, iis a renibus excernuntur.

77. Quibus cum urina crassa, furfuracea quaedam exeunt, iis vesica scabie laborat.

78. Quicunque repente sanguinem mingunt, iis in renibus venulam ruptam esse significatur.

79. Quibus in urina subsident arenosa, iis vesica calculo laborat, vel renes.

80. Si quis sanguinem mingat et grumos, et stranguriam habeat, dolorque in

68 HIPPOCRATIS APHOR.

τὸ ὑπογάστριον καὶ ἐς τὸν πλένα, καὶ ἐς
τὸ περίναιον, τὰ περὶ τὴν κύστιν πονέει.
πα'. Ἦν αἷμα, καὶ πῦον οὐρέη, καὶ λε-
πίδας, καὶ ὁσμὴ βαρέη ἔη, τῆς κύστεος
ἔλκωσιν σημαίνει.

πβ'. Ὅκόσοισιν ἐν τῇ οὐρήθρῃ φίματα
ψύεται, τουτέοισι, διαπνήσαντος καὶ ἐκρε-
γέντος, λύσις.

πγ'. Οὔρησις νύκτωρ πολλὴ γινομένη,
σμικρὴν τὴν ὑποχώρησιν σημαίνει.

imum ventrem, et pectinem et perinaeum incidat, partes circa vesicam laborant.

81. Si quis sanguinem, aut pus aut squamas mingat, gravisque odor adsit, vesicae exulcerationem significat.

82. Quibus in meatu urinario nascitur tuberculum, iis, eo suppurato et rupto, solutio.

83. Urina copiose de noctu reddita, paucam alvi dejectionem significat.

ΤΜΗΜΑ ΠΕΜΠΤΟΝ.

Α.

ΣΠΑΣΜΟΣ ἐξ ἑλλεβόρου, θανάσιμος.

β'. Ἐπὶ τρώματι σπασμὸς ἐπιγενόμενος, θανάσιμος.

γ'. Αἵματος πολλοῦ ῥυέντος, σπασμὸς, ἢ λυγμὸς ἐπιγενόμενος, κακόν.

δ'. Ἐπὶ ὑπερκαθάρσει σπασμὸς, ἢ λυγμὸς ἐπιγενόμενος, κακόν.

ε'. Ἴν μεθίων ἑξαίφνης ἄφωνός τις γένηται, σπασθεὶς ἀποθνήσκει, ἢν μὴ πυρετὸς ἐπιλάβῃ, ἢ ἐς τὴν ὥρην ἐλθὼν καθ' ἣν αἱ κραιπάλαι λύονται, φθίγγεται.

ς'. Ὀκόσοι ἐπὶ τετάνου ἀλίσκονται, ἐν τέσσαροι ἡμέρησιν ἀπόλλυνται· ἢν δὲ ταυτίαι διαφύγοιεν, ὑγιέες γίνονται.

ζ. Τὰ ἐπιληπτικὰ Ὀκόσοισι πρὸ τῆς ἡβῆς γίνεται, μετὰστασιν ἴσχει· οἷσι δὲ πέντε

SECTIO QUINTA.

I.

CONVULSIO ex veratro, lethalis est.

2. Convulsio si superveniat vulnere, lethalis est.

3. Multo sanguine effuso, convulsio, aut singultus superveniens, malum.

4. Immodicae purgationi convulsio, aut singultus superveniens, malum.

5. Si ebrius quispiam subito obmutuerit, convulsus emoritur, nisi eum febris prehendat, aut cum ad horam pervenerit, qua crapulae solvuntur, vocem recuperet.

6. Qui tetano corripuntur, intra quatuor dies pereunt, si tamen hos effugerint, sanescunt.

7. Comitiales quibus ante pubertatem contingunt, mutationem recipiunt: at

72 HIPPOCRATIS APHOR.

καὶ εἴκοσιν ἐτέων, γίνεται, τουτέοισι τὰ πολλὰ ξυναποθνήσκει.

ή. Ὅκοσοι πλευριτικοὶ γενόμενοι οὐκ ἀνακαθαίρονται ἐν τεσσαρεσκαίδεκα ἡμέρησι, τουτέοισιν ἐς ἔμπύημα μεθίσταται.

θ'. Φθίσις γίνεται μάλιστα ἡλικίῃσι τῇσιν ἀπὸ ὀκτωκαίδεκα ἐτέων μέχρι πέντε καὶ τρίηκοντα.

ι'. Ὅκοσοισι κυνάγχην διαφεύγουσιν ἐς τὸν πλεύμονα τρέπεται, ἐν ἑπτὰ ἡμέρησιν ἀποθνήσκουσι. ἣν δὲ ταυτέας διαφίγωσιν, ἔμπυοι γίνονται.

ια'. Τοῖσι ὑπὸ τῶν φθισέων ἐνοχλουμένοισιν, ἣν τὸ πτύσμα ὅπερ ἂν ἀποβῇσσωσι, βαρὺ ὕζῃ ἐπὶ τοὺς ἀνθρακας ἐπιχεόμενον, καὶ αἱ τρίχες ἀπὸ τῆς κεφαλῆς ῥέωσι, θανατῶδες.

ιβ'. Ὅκοσοισιν ἂν φθισιῶσι αἱ τρίχες ἀπὸ τῆς κεφαλῆς ῥέωσι, οὗτοι, διάρροίης ἐπιγενομένης, ἀποθνήσκουσι.

ιγ'. Ὅκοσοι αἷμα ἀφρῶδες ἀναπτύσσουσι, τουτέοισι ἡ ἀναγωγὴ ἐκ τοῦ πλεύμονος γίνεται.

ιδ'. Ὑπὸ φθίσεως ἐχομένῳ, διάρροια ἐπιγενομένη, θανατῶδες.

SECTIO QUINTA. 73

quibus quinto et vicesimo anno fiunt, iis plerumque commoriuntur.

8. Qui pleuritici facti, intra dies quatuordecim per superiora non purgantur, iis in suppurationem malum vertitur.

9. Tabes maxime fit aetatibus ab anno decimo octavo ad tricesimum quintum.

10. Quibus ex angina liberatis, ad pulmonem malum vertitur, ii intra dies septem intereunt; si tamen hos dies evaserint, suppurati fiunt.

11. In tabe vexatis, si sputum, quod tussi rejiciunt carbonibus impositum, gravem odorem emittat, et capilli e capite defluant, lethale est.

12. Quibus tabe correptis capilli e capite defluunt, ii succedente alvi profluvia moriuntur.

13. Qui spumantem sanguinem expunt, iis ex pulmone educitur.

14. Tabes detento, succedens alvi profluvium, lethale.

74 HIPPOCRATIS APHOR.

ις'. Ὅσοι ἐκ πλευρίτιδος ἔμπυοι γίνονται, ἣν ἀνακαθαρεύουσιν ἐν τεσσαρήκοντα ἡμέρησιν, ἀφ' ἧς ἂν ἡ ῥῆξις γένηται, παύονται, ἣν δὲ μὴ, ἐς φθίσειν μεθίστανται.

ις'. Τὸ θερμὸν βλάπτει ταῦτα πλεονάκεις χρεομένοισι· σαρκῶν ἐκθήλυνσιν, νεύρων ἀκράτειαν, γνώμης νάρκωσιν, αἱμορραγίας, λειποθυμίας. ταῦτα οἷσι θάνατος.

ις'. Τὸ δὲ ψυχρὸν, σπασμοὺς, τετάνους, μελασμοὺς, καὶ ῥίγεα πυρετώδεα ἐμποιεῖ.

ιη'. Τὸ ψυχρὸν πολέμιον ὀστέοισιν, ὀδοῦσι, νεύροισιν, ἐγκεφάλῳ, νωτιαίῳ μυελῷ, τὸ δὲ θερμὸν ὠφέλιμον.

ιθ'. Ὅσα κατέψυκται ἐκθερμαίνεν, πλὴν ὅσα αἱμορραγέει, ἢ μέλλει.

κ'. Ἐλκεσι τὸ μὲν ψυχρὸν δακνωδές, δέρμα περισκληρύνει, ὀδύνην ἀνεκπύητον ποιεῖ, μελαίνει, ῥίγεα πυρετώδεα, σπασμοὺς καὶ τετάνους ποιεῖ.

κα'. Ἔστι δὲ ὅκου ἐπὶ τετάνου ἄνευ ἔλκεος, νέω ἐνσάρκῳ θέρεος μέσση, ψυχροῦ

SECTIO QUINTA. 75

15. Qui ex pleuritide suppurati fiunt, si intra dies quadraginta, ex quo ruptio facta est, per superiora purgentur, liberantur, alioqui in tabem transeunt.

16. Calidum eo frequentius utentibus, has affert noxas, carnium effeminationem, nervorum impotentiam, mentis stuporem, sanguinis profluvia, animi defectiones. Haec quibus accidunt mors.

17. Frigidum vero convulsiones, nervorum distentiones, livores, et rigores febriles infert.

18. Frigidum ossibus, dentibus, nervis, cerebro, spinali medullae, inimicum, calidum vero utile.

19. Perfrigerata excalefacere oportet, praeter ea quae sanguinem effundunt, aut brevi effundent.

20. Frigidum ulcera mordet, cutem obdurat, dolorem insuppurabilem facit, denigrat, rigores febriles, convulsiones et tetanos inducit.

21. Est vero, ubi in tetano sine ulcere, in juvene mediocri corporis habitu praedito, aestate media, frigidae multae

76 HIPPOCRATIS APHOR.

πολλοῦ κατάχυσις, ἐπανάκλησιν θερμῆς ποιεῖται. θερμῇ δὲ ταῦτα ῥύεται.

κβ'. Τὸ θερμὸν ἐκπυητικόν, ἐπὶ παντὶ ἔλκεϊ, πλὴν ἐπὶ νεαρῷ, μέγιστον σημήϊον ἐς ἀσφαλεῖαν, θερμὰ μαλάσσει, ἰσχυαίνει, ἀνώδυνον, ῥιγέων, σπασμῶν, τετάνων παρηγορικόν· τὴν δὲ ἐν τῇ κεφαλῇ καρηβαρηῖαν λύει· πλεῖστον δὲ διαφέρει ὁστέων κατῆγμασι, μάλιστα δὲ τοῖσιν ἐψιλωμένοισι· τουτέων δὲ μάλιστα, τοῖσιν ἐν κεφαλῇ ἔλκεα ἔχουσι· καὶ ὁκύσα ὑπὸ ψύξεως θνήσκει, ἢ ἐλκοῦται, καὶ ἔρπησιν ἐσθιωμένοισι, ἔδρη, αἰδοίῳ, ὑστέρη, κύστει· τουτέοισι τὸ μὲν θερμὸν φίλον, καὶ κρίνον, τὸ δὲ ψυχρὸν πολέμιον, καὶ πτεῖνον.

κγ'. Ἐν τουτέοισι δὲ δεῖ τῷ ψυχρῷ χρεῖσθαι, ὁκόθεν αἰμορῥαγέειν μέλλει, μὴ ἐπὶ αὐτὰ, ἀλλὰ περὶ αὐτὰ ὁκόθεν ἐπιρῥέει· καὶ ὅκον φλεγμοναί, ἢ ἐπιφλογίσματα ἐς τὸ ἐρυθρὸν καὶ ὑφαιμον ῥέποντα νεαρῷ αἵματι· ἐπεὶ τάγε παλαιὰ μελαίνει. καὶ ἐρυσίπελας τὸ μὴ ἐλκούμενον ὠφελεί, ἐπεὶ τόγε ἐλκούμενον βλάπτει.

affusio caloris revocationem efficit. Calor autem haec sanat.

22. Calidum suppurationem movens, in omni vulnere, excepto vulnere recenti, maximum securitatis indicium exhibet, cutem emollit, attenuat, dolorem tollit, rigores, convulsiones, tetanos mitigat, capitis gravitatem solvit: ossium vero fracturis plurimum confert, sed praecipue his quae nudata sunt iisque maxime, qui in capite ulcera habent. His etiam quae a frigore emoriuntur, aut ulcerantur, et herpetibus exedentibus, sedi, pudendo, utero, vesicae; iis omnibus calidum gratum et judicatorium frigidum vero inimicum et interimens.

23. At frigido in his utendum, unde sanguis erumpit aut erupturus est, non supra ipsas partes, sed circa eas unde profluit: et etiam ubi inflammationes, aut incendiosa quaedam ad rubrum et subcruentum ex recenti sanguine vergentia: inveterata namque denigrat. Confert etiam ubi adest erysipelas non ulceratum, siquidem exulceratum laedit.

78 HIPPOCRATIS APHOR.

κδ'. Τὰ ψυχρὰ, οἷον χιὼν, ἢ κρύσταλλος, στήθεϊ πολέμια, βηχέων πινητικὰ, αἱμορροϊκὰ, καὶ καταρροϊκὰ.

κε'. Τὰ δὲ ἐν ἄρθροισιν οἰδήματα, καὶ ἀλγήματα, ἄτερ ἔλκεος, καὶ ποδαγρικὰ καὶ σπᾶσματα, τούτων τὰ πλεῖστα ψυχρὸν πολλὸν καταχέομενον, ῥηϊζει τε, καὶ ἰσχυαίνει, καὶ ὀδύνην λύει. νάρκη δὲ μετρίη ὀδύνης ληκτική.

κς'. Ὡς τὸ ταχέως θερμαινόμενον, καὶ ταχέως ψυχόμενον, κουφότατόν.

κζ'. Ὅσοισι δὲ πιεῖν ὄρεξις νύκτωρ, τοῖσι πάνυ διψῶσιν, ἣν ἐπικοιμηθέωσιν, ἀγαθόν.

κη'. Γυναικῶν ἀγωγὴν ἢ ἐν ἀρώμασι πυρίη· πολλαχοῦ δὲ καὶ ἐς ἄλλα χρησίμη ἂν ᾦν, εἰ μὴ καρηβαρίας ἐνεποίει.

κθ'. Γυναὶκὶ ἐν γαστρὶ ἐχούσῃ ὑπὸ τινος τῶν ὀξέων νοσημάτων ληφθῆναι, θανατωδές.

λ'. Γυνὴ ἐν γαστρὶ ἔχουσα φλεβοτομηθεῖσα ἐκτιτρώσκει, καὶ μᾶλλον εἰ μέζον εἴη τὸ ἔμβρυον.

SECTIO QUINTA. 79

24. Frigida, veluti nix, vel glacies, pectori sunt adversa, tusses movent, sanguinis eruptiones et destillationes efficiunt.

25. Articulorum tumores, et dolores absque ulcere, et podagricos dolores, et convulsa, magna ex parte frigida large affusa levat, et minuit, doloremque solvit. Moderatus namque torpor dolorem finit.

26. Aqua quae cito calescit et cito refrigeratur, levissima.

27. Haec vero confert quibus bibendi de nocte appetentia est, iis admodum sitientibus; et si postea dormierint, bonum.

28. Odoramentorum suffitus muliebria ducit: saepe vero ad alia etiam utilis esset, nisi capitis gravitatem inferret.

29. Mulierem utero gerentem morbo quopiam acuto corripit, lethale.

30. Mulier utero gerens vena secta abortit, idque potissimum, si fetus grandior fugit.

λα'. Γυναικὶ αἷμά ἐμεοῦσῃ, τῶν κατα-
μηνίων ῥαγέντων, λύσις.

λβ'. Γυναικὶ τῶν καταμηνίων ἐκλειπόν-
των, αἷμα ἐκ τῶν ῥινῶν ῥεῖναι, ἀγαθόν.

λγ'. Γυναικὶ ἐν γαστρὶ ἐχοίση, ἣν ἡ
κοιλίη πολλὰ ῥυῖ, κίνδυνος ἐκτρώσαι.

λδ'. Γυναικὶ ὑπὸ ὕστερικῶν ἐνοχληομένη,
ἡ δυστοκεοῦσῃ, πταρμός ἐπιγενόμενος,
ἀγαθόν.

λε'. Γυναικὶ τὰ καταμήνια ἄχροα, καὶ
μὴ κατὰ τὰ αὐτὰ αἰεὶ γινόμενα, καθάρ-
σεος δέεσθαι σημαίνει.

λς'. Γυναικὶ ἐν γαστρὶ ἐχοῦσῃ, ἣν οἱ
μασθοὶ ἐξαίφνης ἰσχνοὶ γίνωνται, ἐκτι-
τρώσκει.

λζ'. Γυναικὶ ἐν γαστρὶ ἐχοῦσῃ, ἣν ὁ
ἕτερος μασθὸς ἰσχνὸς γένηται, διδυμα ἐχοῦ-
σῃ, θάτερον ἐκτιτρώσκει· καὶ ἣν μὲν ὁ
δεξιὸς ἰσχνὸς γένηται, τὸ ἄρρῆν· ἣν δὲ
ὁ ἀριστερὸς, τὸ θήλυ.

λη'. Ἦν γυνὴ μὴ κύουσα, μηδὲ τετο-
κυῖα γάλα ἔχῃ, ταυτίῃ τὰ καταμήνια
ἐκλέλοιπε.

λθ'. Γυναιξὶ ὀκόσησιν εἰς τοὺς τετθούς
αἷμα ξυστρέφεται, μανίην σημαίνει.

SECTIO QUINTA. 81

31. Mulieri sanguinem evomenti, menstruis erumpentibus, solutio contingit.

32. Mulieri menstruis deficientibus sanguis ex naribus profluens, bono est.

33. Mulieri utero gerenti, si alvus multum profluat, abortionis periculum est.

34. Mulieri ab uterina passione vexatae, aut difficulter parienti, sternutatio superveniens bonum.

35. Mulieri menses decolores, neque semper eadem periodo prodeuntes, purgatione opus esse indicant.

36. Mulieri utero gerenti si mammae derepente gracilescent, abortit.

37. Mulieri utero gemellos gerenti, si altera mamma gracilis evadat, alterum abortu edit: et si quidem dextra mamma gracilescent, marem, si vero sinistra, feminam.

38. Si mulier non praegnans, neque puerpera lac habet, ei menstrua defecerunt.

39. Quibus mulieribus ad mammas sanguis colligitur, furorem indicat.

82 HIPPOCRATIS APHOR.

μ'. Γυναῖκα ἣν θέλῃς εἰδέναι εἰ κύει, ἐπὴν καθεύδειν μέλλῃ, μελίκρατον δοῦναι πιεῖν· κῆν μὲν στρόφος αὐτέην ἔχῃ περὶ τὴν γαστέρα, κύει· ἣν δὲ μὴ, οὐ.

μα'. Γυνὴ ἔγκυος, ἣν μὲν ἄρῶεν κύῃ, εὐχροος ἐστὶ· ἣν δὲ θῆλυ, δύσχροος.

μβ'. Γυναικὶ κυοῦσα ἣν ἐρυσίπελας ἐν τῇ ὑστέρῃ γένηται, θανατωδὲς.

μγ'. Ὀκόσαι παρὰ φύσιν λεπταὶ ἐοῦσαι ἐκτιτρώσκουσιν, οὐ κύουσι πρὶν ἢ παχυνθῆναι.

μδ'. Ὀκόσαι δὲ μετρίως τὸ σῶμα ἔχουσαι ἐκτιτρώσκουσι δίμηνα καὶ τρίμηνα ἄτερ προφάσεως φανερῆς, ταυτέῃσι αἱ κοτυληδόνες μύξης μεσταὶ εἰσι, καὶ οὐ δύνανται κρατεῖν ὑπὸ τοῦ βάρους τὸ ἔμβρυον, ἀλλὰ ἀπορρήγνυνται.

με'. Ὀκόσαι παρὰ φύσιν παχεῖαι ἐοῦσαι μὴ ξυλλαμβάνουσιν ἐν γαστρὶ, ταυτέῃσι τὸ ἐπίπλοον τὸ στόμα τῶν ὑστερέων ἀποπιέζει, καὶ πρὶν ἢ λεπτυνθῆναι, οὐκ κύουσι.

μς'. Ἦν ὑστέρῃ ἐν τῷ ἰσχύϊ ἐγκυμένη ἔῃ, καὶ διαπυήσῃ, ἀνάγκη ἔμμοτον γενέσθαι.

SECTIO QUINTA. 65

40. Si nosse velis an mulier conceperit, ei dormiturae aquam mulsam propinato, et si ventris tormina eam corripuerint, concepit, sin minus, non concepit.

41. Mulier praegnans, si marem gestat, coloratior est, si feminam, minus colorata.

42. Si mulieri praegnanti erysipelas in utero fiat, lethale.

43. Quae praeter naturam tenues abortiunt, utero non gerunt priusquam crassescant.

44. Quae mediocri corporis habitu praeditae, fetus bimestres aut trimestres, absque causa manifesta, abortione excludunt, iis uteri acetabula mucoris plena sunt, neque prae pondere fetum continere possunt, sed abrumpuntur.

45. Quae praeter naturam crassae non concipiunt, iis omentum os uteri comprimit, neque priusquam extenuentur, praegnantes fiunt.

46. Si uterus ad coxam incumbat, et suppuratus fuerit, ulcus fistulosum fieri necesse est.

84 HIPPOCRATIS APHOR.

μζ'. Ἐμβρυα τὰ μὲν ἄρσενα ἐν τοῖσι δεξιωῖσι, τὰ δὲ θήλεα ἐν τοῖσιν ἀριστεροῖσι μᾶλλον.

μη'. Ἐς ὑστέρον ἐκπτώσας παρμικὸν προσθεῖς, ἐπιλαμβάνειν τοὺς μυκτῆρας καὶ τὸ στόμα.

μθ'. Γυναικὶ ἐν γαστρὶ ἐχούσῃ, τεινεσμός ἐπιγενόμενος ἔκτρωσιν ποίει.

να'. Γυναικὶ τὰ καταμήνια ἢ βούλῃ ἐπισχεῖν, σικυῆν ὡς μεγίστην πρὸς τοὺς τιτθοὺς πρόσβαλλε.

να'. Ὀκόσαι ἐν γαστρὶ ἔχουσι, τουτέων τὸ στόμα τῶν ὑστερέων συμμένκε.

νβ'. Ἦν γυναικὶ ἐν γαστρὶ ἐχούσῃ γάλα πούλῃ ἐκ τῶν μαζῶν ῥέῃ, ἀσθενεῖν τὸ ἔμβρυον σημαίνει. ἦν δὲ στερεοὶ οἱ μαστοὶ ἔωσι, ὑγιεινότερον τὸ ἔμβρυον σημαίνει.

νγ'. Ὀκόσαι διαφθείρειν μέλλουσι, ταυτέῃσι οἱ τιτθοὶ ἰσχυροὶ γίνονται. ἦν δὲ πάλιν σκληροὶ γίνωνται, ὀδύνη ἔσται, ἢ ἐν τοῖσι τιτθοῖσιν, ἢ ἐν τοῖσιν ἰσχύοισιν, ἢ ἐν τοῖσιν ὀφθαλμοῖσιν, ἢ ἐν τοῖσι γούνασι, καὶ οὐ διαφθείρει.

νδ'. Ὀκόσῃσι τὸ στόμα τῶν ὑστερέων

SECTIO QUINTA. 85

47. Mares fetus uteri dextra parte, feminae sinistra magis gestantur.

48. Ut secundae excidant, sternutatorio appposito, nares et os comprimito.

49. Mulieri in utero habenti, tenemus superveniens abortum facit.

50. Mulieri si voles menstrua sistere, cucurbitulam quam maximam ad mammas appone.

51. Quae utero gerunt, iis uteri os connivet.

52. Mulieri uterum gerenti, si lac copiosum e mammis effluat, fetum imbecillum esse indicat. Quod si solidae mammae fuerint, valentiozem fetum significant.

53. Quae abortum facturae sunt, iis mammae marcescunt. Quod si denuo durae evadant, dolor erit vel in mammis, vel in coxis, vel in oculis, vel in genibus, neque mulier abortit.

54. Quibus os uteri durum est, iis connivere os uteri necesse est.

86 HIPPOCRATIS APHOR.

σεληρόν ἐστι, ταυτέησιν ἀνάγκη τὸ στόμα τῶν ὑστερέων συμμύειν.

νε'. Οκύσαι ἐν γαστρὶ ἔχουσαι ὑπὸ πυρετῶν λαμβάνονται, καὶ ἰσχυρῶς ἰσχυαίνονται ἄνευ προφάσεως φανερῆς, τίκτουσι χαλεπῶς καὶ ἐπικινδύνως, ἢ ἐκτιτρώσκουσαι κινδυνεῖοισι.

νε'. Ἐπὶ ῥύψι γυναικῆϊ σπασμός καὶ λειποθυμία ἣν ἐπιγίγνεται, κακόν.

νε'. Καταμηνίων γινομένων πλεόνων, νοῦσοι ξυμβαίνοσι, καὶ μὴ γινομένων ἀπὸ τῆς ὑστερῆς γίνονται νοῦσοι.

νη'. Ἐπὶ ἀρχῇ φλεγμαίνοντι, καὶ ἐπὶ ὑστερῇ φλεγμαινούσῃ στραγγουρίῃ ἐπιγίνεται· καὶ ἐπὶ νεφροῖσιν ἐμπύουσι στραγγουρίῃ ἐπιγίνεται· ἐπὶ δὲ ἥπατι φλεγμαίνοντι, λύγξ ἐπιγίνεται.

νη'. Γυνὴ ἣν μὴ λαμβάνῃ ἐν γαστρὶ, βούλη δὲ εἶδέναι εἰ λήψεται, περιελύψας ἑματίοισι, θυμῖα κάτωθεν· κἢν μὲν πορεύεσθαι σοι δοκῇ ἢ ὁδμὴ διὰ τοῦ σώματος εἰς τὰς ῥῖνας καὶ εἰς τὸ στόμα, γίνωσκε ὅτι αὐτὴ οὐ διὰ ἐωϋτὴν ἄγονός ἐστι.

ξ'. Ἦν γυναικὶ ἐν γαστρὶ ἐχούσῃ αἰ

SECTIO QUINTA. 87

55. Quae utero gerentes febris cor-
ripiuntur, et valde extenuantur, citra
manifestam causam, eae difficulter et
cum periculo pariunt, aut abortum fa-
cientes periclitantur.

56. Si profluvio muliebri convul-
sio et animi defectio supervenerit, ma-
lum.

57. Mensibus copiosioribus proflu-
entibus, morbi contingunt, et non prod-
euntibus ab utero morbi eveniunt.

58. Recto intestino et utero inflam-
matione affectis, stranguria accidit: re-
nibus etiam purulentis stranguria suc-
cedit: jecori vero inflammatione labo-
ranti supervenit singultus.

59. Si mulier non concipiat, scire
autem volueris, num conceptura sit, ve-
stibus undique obvolutae per inferna suf-
fitum apponito: et si odor quidem ad
nares et os usque, per corpus tibi per-
vadere videatur, ipsam non ex sese in-
fecundam esse scito.

60. Si mulieri utero gerenti purga-

καθάρσεις πορεύονται πολλάι, ἀδύνατον τὸ ἔμβρυον ὑγιαίνειν.

ξα'. Ἦν γυναικὶ αἱ καθάρσεις μὴ πορεύωνται, μήτε φρίκης, μήτε πυρετοῦ ἐπιγινομένου, ἄσαι δὲ αὐτῇ προσπίπτωσι, λογίζου ταυτίην ἐν γαστρὶ ἔχειν.

ξβ'. Ὀκόσαι ψυχρὰς καὶ πυκνὰς τὰς μήτρας ἔχουσιν οὐ κυῖσκουσι, καὶ Ὀκόσαι καθύγρους αὐτὰς ἔχουσι, ὁμοίως, ἀποσβέννυται γὰρ αὐτέησι ὁ γόνος· καὶ Ὀκόσαι ξηρὰς μᾶλλον καὶ περιεκαυμένας· ἐνδητῇ γὰρ τῆς τροφῆς φθείρεται τὸ σπέρμα. Ὀκόσαι δὲ ἐξ ἀμφοτέρων τὴν κρῆσιν ἔχουσι ξύμμετρον, αἱ τοιαῦται ἐπίτεκνοι γίνονται.

ξγ'. Παραπλησίως δὲ καὶ ἐπὶ τῶν ἀρρθένων· ἢ γὰρ διὰ τὴν ἀραιότητα τοῦ σώματος τὸ πνεῦμα ἔξω φέρεται, πρὸς τὸ μὴ παραπέμπειν τὸ σπέρμα, ἢ διὰ τὴν πυκνότητα τὸ ὑγρὸν οὐ διαχωρεῖ ἔξω, ἢ διὰ τὴν ψυχρότητα οὐκ ἐκκυροῦται, ὥστε ἀθροίζεσθαι πρὸς τὸν τόπον τοῦτον ἢ διὰ τὴν θερμασίην, τοῦτο γίνεται.

ξδ'. Γάλα διδόναι κεφαλαλγέουσι, κακόν. κακὸν δὲ καὶ πυρεταίνουσι, καὶ οἷσι ὑπο-

tlones multae eant, fetus ut bene valeat fieri non potest.

61. Si mulieri purgationes non prod-eant, neque horrore, neque febre succedente, ciborumque fastidia ei accidant, gravidam esse existimato.

62. Quae frigidos et densos habent uteros, non concipiunt, neque quae praehumidos habent, siquidem in ipsis genitura extinguitur: et quae nimis siccos et immodice calidos habent, alimenti enim inopia semen corrumpitur. At quae ex utrisque moderatam nactae sunt temperiem, eae proliferae sunt.

63. Pari modo etiam maribus evenit: aut enim propter corporis raritatem spiritus extra fertur, ita ut semen non transmittat; aut propter densitatem humor foras non excernitur, aut ob frigiditatem non accenditur, ut ad eum locum coacervari possit: aut ob caliditatem hoc contingit.

64. Lac exhibere capite dolentibus, malum. Malum item et febricitantibus, et quibus praecordia sublata murmurant,

χόνδριον μετέωρον διαβορβορίζεται, καὶ τοῖσι διψώδεσι· κακὸν δὲ καὶ τοῖσι χολώδεστέρας τὰς ὑποχωρήσας ἐν ὀξέσι πυρετοῖσιν ἔχουσι, καὶ οἷσι αἵματος πολλοῦ διαχώρησις γίγονε. ἀρμόζει δὲ τοῖσι φθινιώδεσι τὸ γάλα, ἀλλὰ μὴ τοῖσι λίην πολλῶ πυρετοῖσιν· διδόναι δὲ γάλα καὶ ἐν πυρετοῖσι μακροῖσι βηχικοῖσι, μηδενὸς ὀκόσων προεῖρηται σημητῶν παρεόντος· παρὰ λόγον δὲ ἐκτετηκότων.

ξδ'. Ὀκόσοισιν οἰδήματα ἐπὶ ἔλκεσι φαίνεται, οὐ μάλιστα σπῶνται, οὐδὲ μαίνονται. τουτέων δὲ ἀφανισθέντων ἐξαίφνης, τοῖσι μὲν ὀπισθεν, σπασμοὶ, τέτανοι· τοῖσι δὲ ἔμπροσθεν, μανίη, ὀδύνη πλευροῦ ὀξέη, ἢ ἐμπύσις, ἢ δυσεντερία, ἢ ἐρυθρὰ ἔρη τὰ οἰδήματα.

ξε'. Ἦν τρωμάτων ἰσχυρῶν καὶ πονηρῶν ἐόντων, οἰδήμα μὴ φαίνεται, μέγα κακόν.

ξζ'. Τὰ χαῦνα, χρηστά, τὰ δὲ ὠμα, κακά.

ξη'. Τῷ τὰ ὀπισθεν τῆς κεφαλῆς ὀδυνομένῳ, ἢ ἐν μετώπῳ ὀρθίῳ φλὲς τμηθεῖσα, ὠφελεῖται.

et siticulosus. Malum quoque, quibus per febres acutas biliosiores sunt dejectiones, et quibus copiosa sanguinis dejectio facta est. Tabidis etiam lac convenit, sed non valde admodum febricitantibus. Dandum quoque lac in febribus longis et tussiculosus, si nullum ex supra commemoratis signis adsit, et praeter rationem extenuetur aeger.

65. Quibus a vulneribus tumores conspiciuntur, ii non maxime convelluntur, neque insaniunt. At iis derepente evanescentibus, iis quidem, quibus a tergo ulcera fuerint, convulsiones et tetani fiunt. Quibus vero in anteriori parte, insania, aut lateris dolor acutus, aut puris collectio accidet, aut dysenteria, si tumores fuerint rubri.

66. Si, magnis et pravis existentibus vulneribus, tumor non conspiciatur, ingens malum.

67. Molles tumores boni, at crudissimi mali.

68. Ei qui parte capitis posteriore dolet, recta in fronte incisa vena, prodest.

ξθ'. Ρίγεα ἄρχεται γυναιξὶ μὲν, ἐξ ὑσφύος μᾶλλον, καὶ διὰ νώτου ἐς τὴν κεφαλήν. ἀτὰρ καὶ ἀνδράσι μᾶλλον ὅπιοθεν, ἢ ἔμπροσθεν τοῦ σώματος, οἷον ἀπὸ πηχέων τε καὶ μηρῶν· ἀτὰρ καὶ τὸ δέρμα ἄραιόν· δηλοῖ δὲ τοῦτο ἡ θρίξ.

ο'. Οἱ ὑπὸ τεταρταίων ἀλίσκόμενοι, ὑπὸ σπασμοῦ οὐ πάντι ἀλίσκονται. ἦν δὲ ἀλίσκονται πρότερον, καὶ ἐπιγένηται τεταρταῖος, ὕονται.

οα'. Ὀκόσοιοι δέρματα περιτείνεται καρφαλῆα, καὶ σκληρὰ, ἄνευ ἰδρώτος τελειτῶσι. ὀκόσοισι δὲ χαλαρὰ καὶ ἀραιὰ, ξὺν ἰδρῶτι τελειτῶσι.

οβ'. Οἱ ἰκτεριώδεις, οὐ πάντι πνευματώδεές εἰσι.

SECTIO QUINTA. 95

69. Rigores mulieribus quidem initium ducunt ex lumbis magis, et per dorsum ad caput. Sed viris parte corporis posteriore magis, quam anteriore, veluti ex cubitis et femoribus. Sed et cutis iis rara est: id autem pilus indicat.

70. Qui quartanis corripuntur, haud admodum convulsione tentantur. Quod si prius corripiantur, et quartana succedat, liberantur.

71. Quibus cutis obtenditur, arida et dura, ii sine sudore moriuntur. At quibus laxa et rara, cum sudore ob-
eunt.

72. Qui flava bile abundant, non multum flatulenti sunt.

ΤΜΗΜΑ ἙΚΤΟΝ.

Α.

Ἐν τῇσι χρονίῃσι λειψεντερίῃσιν ὀξυρεγμὴ ἐπιγινομένη, μὴ γινομένη πρότερον, σημήϊον ἀγαθόν.

β'. Οἷσι ῥῖνες ὑγρότεραι φύσει, καὶ ἡ γονὴ ὑγροτέρα, ὑγιαίνουσι νοσηρότερον· οἷσι δὲ ὑπὸ νούσου τάναντία, ὑγιεινότερον.

γ'. Ἐν τῇσι μακρῇσι δυσεντερίῃσι, αἱ ἀποσιτίαι κακὸν, καὶ ξὺν πυρετῷ ἐοῦσαι, κάκιον.

δ'. Τὰ περιμάδηρα ἔλκεα, κακοίθεα.

ε'. Τῶν ὀδυνέων καὶ ἐν πλευρῇσι, καὶ ἐν στήθεσι, καὶ ἐν τοῖσιν ἄλλοις μέλεσιν, ἥν μέγα διαφέρωσι, καταμαθητέον.

ς'. Τὰ νεφριτικὰ, καὶ ὅκόσα κατὰ τὴν κύστιν ἐργωδέως ὑγιάζεται τοῖσι πρεσβύτησι.

SECTIO SEXTA.

I.

In diuturnis intestinorum laevitatibus, si ructus acidus, qui antea non extitit, succedat, bonum est signum.

2. Quibus nares natura sunt humidiores, et genitura humidior est, sanis insalubre, quibus vero per morbum contra fit, salubrius.

3. In longis dysenteriis cibi fastidia malum denuntiant, et si accidunt cum febre, pejus.

4. Ulcera undiquaque glabra, maligna.

5. Dolores et in lateribus, et in pectore et in ceteris membris, cum multum infestent, animadvertendum.

6. Renum, et quaecunque vesicae vitia, in senibus aegre curantur.

ζ'. Τὰ ἀλγήματα καὶ οἰδήματα τὰ κατὰ τὴν κοιλίην γινόμενα, τὰ μὲν μετέωρα κουφότερα· τὰ δὲ μὴ μετέωρα ἰσχυρότερα.

η'. Τοῖσι ὑδρωπικοῖσι τὰ γινόμενα ἔλκεα ἐν τῷ σώματι, οὐ ῥηϊδίως ὑγιάζεται.

θ'. Τὰ πλατέα ἐξανθήματα καὶ οὐ πάνυ τι κνησμοῖδα, ἐργωδέως ὑγιάζεται.

ι'. Κεφαλὴν πονέοντι, καὶ περιωδυνέοντι, πῦον, ἢ ὕδωρ, ἢ αἷμα ῥυέν κατὰ τὰς ῥῖνας, ἢ κατὰ τὸ στόμα, ἢ κατὰ τὰ ὠτα, λύει τὸ νοῖσημα.

ια'. Τοῖσι μελαγχολικοῖσι, καὶ τοῖσι νεφριτικοῖσι, αἰμοῤῥοῖδες ἐπιγινόμεναι, ἀγαθόν.

ιβ'. Αἰμοῤῥοῖδας ἰηθέντι χρόνιαι, ἣν μὴ μίη φυλαχθῇ, κίνδυνος ὑδρωπα ἐπιγενέσθαι, ἢ φθίσιν, ἢ μανίην.

ιγ'. Ὑπὸ λυγμοῦ ἐχομένῳ, πταρμοὶ ἐπιγινόμενοι, λύουσι τὸν λυγμόν.

ιδ'. Ὑπὸ ὑδρωπος ἐχομένῳ, τοῦ κατὰ τὰς φλέβας ἐς τὴν κοιλίην ὕδατος ῥυέντος, λύσις.

ιε'. Ὑπὸ διαῤῥοίης ἐχομένῳ μακρῆς,

7. Dolores et tumores ventris, sublimmes quidem, leviores: non sublimes vero, vehementiores.

8. Hydropicis quae in corpore fiunt ulcera, haud facile sanantur.

9. Pustulae latae et quae non admodum pruriunt, difficulter sanantur.

10. Capite dolenti, ac vehementer laboranti, pus, aut aqua, aut sanguis, per nares, vel os, vel aures effluens, morbum tollit.

11. Melancholicis affectibus, et renum vitiis, succedentes haemorrhoides bono sunt.

12. A diuturnis haemorrhoidibus curato, nisi una servetur, periculum est, ne aqua inter cutem, aut tabes, aut insania succedat.

13. Singultu detento, si sternutamenta accedant, singultum tollunt.

14. Hydroke detento, si aqua per venas in ventrem confluxerit, morbus solvitur.

15. Longo alvi profluvio detento,

ἀπὸ τὰντομάτου ἔμετος ἐπιγεγόμενος, λύει τὴν διάρροϊαν.

ις'. Ὑπὸ πλευρίτιδος ἢ ὑπὸ περιπλευμονίης ἐχομένῳ, διάρροϊα ἐπιγεγομένη, κακόν.

ιζ'. Ὀφθαλμοῖντι ὑπὸ διάρροϊᾶς κατασχεθέντι, κάλον.

ιη'. Κῦστιν διακοπέντι, ἢ ἐγκέφαλον, ἢ καρδίην, ἢ φρένας, ἢ τῶν ἐντέρων τι τῶν λεπτῶν, ἢ κοιλίην, ἢ ἥπαρ, θανατῶδες.

ιθ'. Ἐπὴν διακοπῇ ὀστέον, ἢ χονδρὸς, ἢ νεῦρον, ἢ γνάθου τὸ λεπτόν, ἢ ἀκροποσθίη, οὔτε αὔξεται, οὔτε ξυμψύεται.

κ'. Ἦν ἐς τὴν κοιλίην αἷμα ἐκχυθῇ παρὰ φύσιν, ἀναγκαίη ἐμπνηθῆναι.

κα'. Τοῖσι μαινομένοισι κισσῶν, ἢ αἰμορροϊδῶν ἐπιγεγομένων, τῆς μαρίης λύσεις.

κβ'. Ὅκοντα ῥήγματα ἐκ τοῦ πρώτου ἐς τοὺς ἀγκῶνας καταβαίνει, φλεβοτομίη λύει.

κγ'. Ἦν φόβος καὶ δυσθυμία πούλὸν χρόνον διατελέη, μελαγχολικὸν τὸ τοιοῦτον.

spontanea accedens vomitio, profluvium solvit.

16. Pleuritide aut peripneumonia vehementer detento, succedens alvi profluvium, malum.

17. Lippientem alvi profluvio corripere, bonum.

18. Cui vesica persecta fuerit, aut cerebrum, aut cor, aut diaphragma, aut tenue quoddam intestinum, aut ventriculus, aut jecur, lethale est.

19. Os cum persectum fuerit, aut cartilago, aut nervus, aut genae tenuis particula, aut praeputium, neque augetur, neque coalescit.

20. Si sanguis in cavitatem aliquam praeter naturam effusus fuerit, ut in pus vertatur necesse est.

21. Insanientibus si varices, aut haemorrhoides supervenerint, insaniae solutio fit.

22. Dolores qui ex dorso ad cubiti articulos descendunt, venae sectio solvit.

23. Metus et tristitia si diu perseverent, melancholiae istud indicium est.

κδ'. Ἐντέρων ἢ διακοπῇ τῶν λεπτιῶν
τι, οὐ ξυμφύεται.

κε'. Ἐρυσίπελας ἔξωθεν καταχυθὲν, ἔσω
τρέπεται, οὐκ ἀγαθόν· ἔσωθεν δὲ ἔξω,
ἀγαθόν.

κς'. Ὀκόσοισιν ἐν τοῖσι καύσοισι τρό-
μοι γίνονται, παρακοπὴ λύει.

κζ'. Ὀκόσοι ἔμπυοι, ἢ ὑδρωπικοὶ τέ-
μνονται, ἢ καίονται, ἐκρύντος τοῦ πύου,
ἢ τοῦ ὕδατος ἀθρόου, πάντως ἀπόλ-
λυνται.

κη'. Εὐνοῦχοι οὐ ποδαγριῶσιν, οὐδὲ
φαλακροὶ γίνονται.

κθ'. Γυνὴ οὐ ποδαγριᾷ ἢ μὴ τὰ κα-
ταμήνια αὐτῇ ἐκλίπη.

λ'. Παῖς οὐ ποδαγριᾷ πρὸ τοῦ ἀφρο-
διάζειν.

λα'. Ὀδύνας ὀφθαλμῶν ἢ ἀκρητοποίη,
ἢ λουτρον, ἢ περὶν, ἢ φλεβοτομήν ἴηται,
ἢ φαρμακοποίη.

λβ'. Τραυλοὶ ὑπὸ διαρροίης μάλιστα
ἀλίσκονται μακρῆς.

λγ'. Οἱ ὀξυρεγμικῶδες, οὐ πάντις πλεν-
ριτικοὶ γίνονται.

24. Ex tenuioribus intestinis si quid persectum fuerit, minime coalescit.

25. Erysipelas foras effusum introverti, minime bonum, at ab interioribus foras, bonum.

26. Quibus in febribus ardentibus tremores contingunt, his delirium solutionem affert.

27. Qui suppurati, aut hydropici uruntur, aut secantur, si pus, aut aqua confertim effluxerit, omnino intereunt.

28. Eunuchi neque podagra laborant, neque calvi fiunt.

29. Mulier podagra non laborat, nisi menstrua ipsi defecerint.

30. Puer podagra non tentatur ante venereorum usum.

31. Oculorum dolores aut meri potio aut balneum, aut fomentum, aut venae sectio, aut potio purgans sanat.

32. Balbi longo alvi profluvio maxime corripiantur.

33. Qui acidum eructant, haud admodum pleuritide tentantur.

λδ'. Ὀκόσοι φαλακροὶ, τουτέοισι κίρσοι μεγάλοι οὐ γίνονται, ὁκόσοισι δὲ ἂν φαλακροῖσιν ἑοῦσι κίρσοι μεγάλοι ἐπιγίνωνται, πάλιν οὗτοι γίνονται δασεῖς.

λε'. Τοῖσι ὑδρωπικοῖσι βῆξ ἐπιγινόμενη, κακόν.

λε'. Δυσουρίην γλεβοτομήν λύει· τὰμνειν δὲ τὰς ἔσω.

λς'. Ὑπὸ κιννάγχης ἔχομένῳ, οἰδήματα γενέσθαι ἐν τῷ τραχήλῳ ἔξω, ἀγαθόν.

λη'. Ὀκόσοισι κρεπτοὶ καρκῖνοι γίνονται, μὴ θεραπεύειν βέλτιον· θεραπευόμενοι γὰρ ἀπόλυνται ταχέως· μὴ θεραπευόμενοι δὲ πολλὸν χρόνον διατελλοῦσι.

λθ'. Σπασμοὶ γίνονται, ἢ ὑπὸ πλήρωσεως, ἢ ὑπὸ κενώσεως. οὕτω δὲ γίνεται καὶ λυγμός.

μ'. Ὀκόσοισι περὶ τὸ ὑποχόνδριον πόνος γίνεται ἄτερ φλεγμονῆς, τουτέοισι περὶ τοὺς ἐπιγενόμενους λύει τὸν πόνον.

μα'. Ὀκόσοισι διάπνύν τι ἐν τῷ σώματι ἔον μὴ ἀποσημαίνει, τουτέοισι διὰ πάχνητα τοῦ πίου, ἢ τοῦ τύπου, οὐκ ἀποσημαίνει.

34. Qui capillorum defluvio laborant, iis varices magni non fiunt. At quibus capillorum defluvio laborantibus varices magni succedunt, iis rursus capillitium gignitur.

35. Hydropicis tussis superveniens malum.

36. Urinae difficultatem venae sectio solvit: secundae autem sunt interiores venae.

37. Angina detento, si tumor in collo extrorsum oriatur, bonum.

38. Quibus canceri occulti fiunt, eos non curare praestat. Qui enim curantur celeriter percunt: qui vero non curantur, multum tempus perdurant.

39. Convulsio aut a repletionem, aut ab inanitione oritur, eodem modo etiam fit singultus.

40. Quibus ad hypochondrium dolor citra inflammationem oritur, iis febris succedens dolorem solvit.

41. Quibus suppuratum quid in corpore abditum non innotescit, iis ob puris, aut

μβ'. Ἐν τοῖσιν ἰκτερικοῖσι τὸ ἥπαρ σακκηρὸν γίνεσθαι, πονηρὸν.

μγ'. Ὀκόσοι σπληνῶδεις ὑπὸ δυσεντερίας ἀλίσκονται, τουτέοισι, γινομένης μακρῆς τῆς δυσεντερίας, ἰδρωψ ἐπιγίνεται, ἢ λειεντερία, καὶ ἀπόλλυνται.

μδ'. Ὀκόσοισιν ἐκ στραγγορίας εἰλεοὶ γίνονται, ἐν ἑπτὰ ἡμέρησιν ἀπόλλυνται, ἢν μὴ πυρετοῦ ἐπιγενομένου ἄλλε τὸ οὖρον ῥυῖ.

με'. Ἐλκεα ὀκόσα ἐνιαύσια γίνεται, ἢ μακρότερον χρόνον ἴσχει, ἀναγκαίη ὀστίον ἀφίστασθαι, καὶ τὰς οὐλὰς κοίλας γίνεσθαι.

μς'. Ὀκόσοι ὕβρι ἐξ ᾧσθματος, ἢ βηχὸς γίνονται πρὸ τῆς ἔβρης, ἀπόλλυνται.

μζ'. Ὀκόσοισι φλεβοτομία, ἢ φαρμακίη ξυμφέρει, τουτέους τοῦ ἥρος φλεβοτομέειν, ἢ φαρμακεύειν.

μη'. Τοῖσι σπληνῶδεσι δυσεντερία ἐπιγενομένη ἀγαθόν.

μθ'. Ὀκόσα ποδαγρικὰ νοσήματα γίνεται, ταῦτα ἀποφλεγμῆναντα ἐν τεσσαρήκοντα ἡμέρησιν ἀποκαθίσταται.

ν'. Ὀκόσοισιν ἂν ὁ ἐγκέφαλος διακοπῇ,

loci crassitudinem, sui indicium non praebet.

42. Morbo regio laborantibus jecur durum fieri, malum.

43. Lienosis qui dysenteria corripuntur, si longius protrahatur dysenteria, hydrops, aut laevis intestinorum supervenit, et moriuntur.

44. Quibus ex stranguria volvulus accedit, intra diem septimum moriuntur, nisi febre accedente copiosa urina effluat.

45. Ulcera annua quaecunque fiunt, aut longius tempus detinent, in iis os abscedere est necesse, et cicatrices cavas fieri.

46. Qui gibbosi ex asthmate, aut tussi fiunt ante pubertatem, moriuntur.

47. Quibus venae sectio et medicamentum purgans confert, iis vere venam seca, aut medicamentum purgans exhibe.

48. Lienosis accedens dysenteria, bono est.

49. Pedagrici morbi, intra diem quadragesimum, sedata inflammatione, subsidunt.

τουτέοισιν ἀναγκαίη πυρετὸν καὶ χολῆς ἔμετον ἐπιγενέσθαι.

να'. Ὅκόςοισι ὑγιαίνουσιν ἐξαίφνης ὀδυναί γίνονται ἐν τῇ κεφαλῇ, καὶ παραχρῆμα ἄφωνοι γίνονται, καὶ ῥέγκουσιν, ἀπόλλυνται ἐν ἑπτὰ ἡμέρησιν, ἣν μὴ πυρετὸς ἐπιλάβῃ.

νβ'. Σκοπέειν δὲ χρὴ καὶ τὰς ὑποφάσεας τῶν ὀφθαλμῶν ἐν τοῖσι ὑπνοῖσι· ἣν γάρ τι ὑποφαίνεται τοῦ λεικοῦ. ξιμβαλλομένων τῶν βλεφάρων, μὴ ἐκ διαρροῆς ἐόντι, ἢ ἐκ φαρμακοποιῆς, φλαῦρον τὸ σημήϊον, καὶ θανατῶδες σφόδρα.

νγ'. Αἱ παραφροσύναι, αἱ μὲν μετὰ γέλωτος γινόμεναι, ἀσφαλέστεραι· αἱ δὲ μετὰ σπουδῆς, ἐπισφαλέστεραι.

νδ'. Ἐν τοῖσιν ὀξέσι πάθεσι τοῖσι μετὰ πυρετοῦ, αἱ κλαυθμώδεις ἀναπνοαὶ, κακαί.

νε'. Τὰ ποδαγρικὰ πάθεα καὶ τὰ μανικά, τοῦ ἥρος καὶ τοῦ φθινοπορίου κινέετασ.

νς'. Τοῖσι μελαγχολικοῖσι νουοήμασιν ἐς τὰδε ἐπικίνδυνοι αἱ ἀποσκήψεις· ἢ ἀπὸ πληξίν τοῦ σώματος, ἢ σπασμὸν, ἢ μανίην, ἢ τύφλωσιν σημαίνει.

νζ'. Ἀπόπληκτοι δὲ μάλιστα γίνονται,

50. Quibus persectum fuerit cerebrum, iis febrem et bilis vomitionem succedere necesse est.

51. Quibus bene valentibus capitis dolores derepente contingunt, statimque voce deficiunt, et stertunt, intra dies septem pereunt, nisi febris eos prehenderit.

52. Spectare vero oportet, quae etiam ex oculis per somnum subapparent. Etenim si quid ex albo, non exacte commissis palpebris, subappareat, neque id ex alvi profluvio, aut potione purgante contingat, pravum signum est, et lethale admodum.

53. Deliria quae cum risu fiunt, tutiora: at quae serio, periculosiora.

54. In morbis acutis qui cum febre sunt, gemebundae spirationes, malae.

55. Podagrici morbi et insaniae, vere et autumno moventur.

56. Morborum melancholicorum ad haec periculosi decubitus: aut paraplegiam, aut convulsionem, aut maniam, aut coecitatem denuntiant.

57. At apoplexiae contingunt maxime,

108 HIPPOCRATIS APHOR.

ἡλικίῃσι τῇσιν ἀπὸ τεσσαρῆκοντα ἐτέων ἄχρι ἐξήκοντα.

νθ'. Ἦν ἐπίπλοον ἐκπέση, ἀναγκαίη ἀποσαπῆναι.

νθ'. Ὀκόσοισι ὑπὸ ἰσχιάδος ἐνοχλεόμενοισιν, ἐξίσταται τὸ ἰσχίον, καὶ πάλιν ἐμπίπτει, τουτέιοι μύξαι ἐγγίνονται.

ξ'. Ὀκόσοισι ὑπὸ ἰσχιάδος ἐχομένοισι χρονίης τὸ ἰσχίον ἐξίσταται, τουτέιοισι φθί-
νει τὸ σκέλος, καὶ χωλοῦνται ἢ μὴ καυ-
θῶαι.

SECTIO SEXTA. 109

aetatibus iis quae sunt a quadragesimo-
anno ad sexagesimum.

58. Ubi omentum exciderit, compu-
trescere necesse est.

59. Quibus coxendicis dolore confi-
ctatis, femoris articulus suo loco exci-
dit, ac rursus recipitur, iis mucosities in
ea parte nascuntur.

60. Quibus a diuturno coxendicis do-
lore femoris caput suo loco excidit, iis
crus tabescit, et claudicant nisi urantur.

ΤΜΗΜΑ ἙΒΔΟΜΟΝ.

Α.

ἘΝ τοῖσιν ὀξείσι νοσήμασι ψύξεις τῶν ἀκρωτηρίων, κακόν.

β'. Ἐπὶ ὁστέῳ νοσήσαντι, σὰρξ πελιδνή, κακόν.

γ'. Ἐπὶ ἐμέτῳ λυγξ καὶ ὀφθαλμοὶ ἐρυθροὶ, κακόν.

δ'. Ἐπὶ ἰδρωτί γρίκη, οὐ χρηστόν.

ε'. Ἐπὶ μανίῃ δυσεστέρῃ, ἢ ὕδρου, ἢ ἔκστασις, ἀγαθόν.

ς'. Ἐν νόσῳ πολυχρονίῃ, ἀποσιτίη, καὶ ἄκρητοι ἐμετοὶ, καὶ χολαῖδες ὑποχωρήσεις, κακόν.

ζ'. Ἐκ πολυποσίης ῥίγος καὶ παραφροσύνη, κακόν.

η'. Ἐπὶ γύματος ἔσω ῥήξει, ἔκλεισις, ἢ ἔμετος, ἢ λειποθυμία γίνεται.

SECTIO SEPTIMA.

I.

Ix acutis morbis extremorum frigus malum.

2. Caro livida ex osse aegrotante, malum denuntiat.

3. Ex vomitione singultus et oculi rubentes, malo sunt.

4. Ex sudore horror minime bonus.

5. A furore dysenteria, aut hydrops, aut extasis bonum.

6. In morbo diuturno ciborum aversatio, et sinceri vomitus, et bibliosae dejectiones, malum.

7. Ex multo potu rigor et delirium, malum.

8. Ex rupto intus abscessu, exolutio vel vomitus, vel animi defectio contingit.

112 HIPPOCRATIS APHOR.

θ'. Ἐπὶ αἵματος ῥίσεϊ παραφροσύνη, ἢ σπασμὸς, κακόν.

ι'. Ἐπὶ εἰλεῶ ἔμετος, ἢ λῦγξ, ἢ σπασμὸς, ἢ παραφροσύνη, κακόν.

ια'. Ἐπὶ πλευρίτιδι περιπλευμονίη, κακόν.

ιβ'. Ἐπὶ περιπλευμονίη φρενίτις, κακόν.

ιγ'. Ἐπὶ τρώμασιν ἰσχυροῖσι σπασμὸς, ἢ τέτανος, κακόν.

ιδ'. Ἐπὶ πληγῇ ἐς τὴν κεφαλὴν, ἐκπληξίς, ἢ παραφροσύνη, κακόν.

ιε'. Ἐπὶ αἵματος πτύσεϊ, πύου πτύσις.

ις'. Ἐπὶ πύου πτύσεϊ φθίσις καὶ ῥύσις· ἐπὴν δὲ τὸ πτύελον ἰσχηται, ἀποθνήσκουσιν.

ιζ'. Ἐπὶ φλεγμονῇ τοῦ ἥπατος, λῦγξ.

ιη'. Ἐπὶ ἀγρυπνίῃ σπασμὸς καὶ παραφροσύνη, κακόν.

ιθ'. Ἐπὶ ὀστέου ψιλώσεϊ ἐρυσίπελας.

κ'. Ἐπὶ ἐρυσιπέλατι σηπεδὼν, ἢ ἐκπύησις.

κα'. Ἐπὶ ἰσχυρῶ σφυγμῶ ἐν τοῖσι ἔλκεσι, αἰμορῥαγία.

κβ'. Ἐπὶ ὀδύνη πολυχρονίῃ τῶν περὶ τὴν κοιλίην, ἐκπύησις.

SECTIO SEPTIMA. 115

9. Ex sanguinis profluvio delirium, aut convulsio, malum.

10. Ab ileo vomitus, aut singultus, aut convulsio, aut delirium, malum.

11. Ex pleuritide peripneumonia, malo est.

12. Ex peripneumonia phrenitis, malum denuntiat.

13. Ex vehementibus vulneribus convulsio, aut tetanus, malum.

14. Ex ictu in capite accepto, stupor aut desipientia, malum.

15. Ex sanguinis sputo, puris sputum.

16. Ex puris sputo tabes et fluor, ubi vero sputum sistitur, moriuntur.

17. Ex jecoris inflammatione singultus.

18. Ex vigilia convulsio et delirium, malum.

19. Ex ossis nudatione erysipelas.

20. Ex erysipelate putredo, aut suppuratio.

21. Ex forti in ulceribus pulsu, copiosae sanguinis eruptiones fiunt.

22. Ex diuturno partium circa ventrem dolore, suppuratio.

κγ'. Ἐπὶ ἀκρήτῳ ἵποχωρήσει, δυσεντερίη.

κδ'. Ἐπὶ ὀστέου διακοπῇ παραφροσύνη, ἢ ἐκπληξις, ἢν εἰς κενεὸν λάβῃ.

κε'. Ἐκ φαρμακοποιήσεως σπασμὸς θανατώδης.

κς'. Ἐπὶ ὀδίνῃ ἰσχυρῇ τῶν περὶ τὴν κοιλίην ἀκρωτηρίων ψίξεις, κακόν.

κζ'. Ὁ τι ἂν ὀστέον, ἢ χόιδρος, ἢ νεῖρον ἀποκοπῇ ἐν τῷ σίματι, οὐκ ἰγιάζεται, οὔτε αὔξεται, οὔτε γίεται.

κη'. Ἦν ὑπὸ λευκοῦ γλέγματος ἐχομένην διάρροια ἐπιγένηται ἰσχυρῇ, λύει τὴν τοῖσον.

κθ'. Ὀκόσοισιν ἀγρώδεια τὰ διαχωρήματα ἐν τῇσι διάρροίῃσι, τουτέοισιν ἀπὸ τῆς κεφαλῆς ἐπικαταξέρεει.

λ'. Ὀκόσοισιν ἐν τοῖσι πυρετοῖσιν, ἐν τοῖσιν οὔροισι κριμνώδεις αἱ ὑποστάσεις γίνονται, μακρὴν τὴν ἀρρώστιην σημαίνουν.

λα'. Ὀκόσοισι χολώδεις αἱ ὑποστάσεις, ἄνοιθεν δὲ λεπταί, ὑξέην τὴν ἀρρώστιην σημαίνει.

λβ'. Ὀκόσοισι δὲ διεσθηκότες τὰ οἶρα

SECTIO SEPTIMA. 115

23. Ex sincera deiectione, dysenteria,
24. Ex osse capitis persecto delirium,
aut stupor, si ad vacuum usque penetra-
verit.

25. Ex medicamenti potione convul-
sio, lethalis.

26. Ex vehementi partium circa ven-
trem dolore, extremorum frigus malum.

27. Os quodcunque, vel cartilago,
vel nervus in corpore praecisus fuerit,
non in integrum restituitur, neque au-
getur, neque de novo crescit.

28. Leucophlegmatia detento si vehe-
mens diarrhoea succedat, morbum solvit.

29. Quibus per alvi profluvia, spu-
mosa sunt alvi excrementa, iis ex capite
defluunt.

30. Quibus per febres sedimenta cras-
siori farinae similia in urinis contingunt,
longam aegritudinem denuntiant.

31. Quibus biliosa sedimenta sunt,
quae ab initio quidem tenuia fuerunt,
acutum morbum significant.

32. Quibus inaequales sunt urinae, iis
vehemens est in corpore perturbatio.

116 HIPPOCRATIS APHOR.

γίνεται, τουτέοισι ταραχή ἐν τῷ σώματι ἰσχυρὴ ἐστί.

λγ'. Ὀκόσοισι δὲ ἐπὶ τοῖσιν οὔροισιν ἐπί-
στανται πομφόλυγες, φρενιτικὰ σημαίνου-
σι, καὶ μακρὴν ἀρρώστίην ἐπιγενήσεσθαι.

λδ'. Ὀκόσοισι δὲ λιπαρὴ ἡ ὑπόστασις καὶ
ἀθρόη, τουτέοισι νεφριτικὰ, καὶ ὀξέα ση-
μαίνει.

λε'. Ὀκόσοισι δὲ νεφριτικοῖσιν ἐοῦσι, τὰ
προειρημένα συμβαίνει σημήϊα, πῦνοι τε
ὀξέες περὶ τοὺς μύας τῆς ῥάχως γίνονται·
ἢν μὲν περὶ τοὺς ἔξω τόπους γένωνται,
ἀπόστημα προσδέχον ἐσόμενον ἔξω· ἢν δὲ
μᾶλλον οἱ πόνοι πρὸς τοὺς ἔσω τόπους γί-
νωνται, καὶ τὸ ἀπόστημα προσδέχον ἐσό-
μενον μᾶλλον ἔσω.

λς'. Ὀκόσοι αἷμα ἐμέουσιν, ἢν μὲν ἄνευ
πυρετοῦ, σωτήριον· ἢν δὲ ξὺν πυρετῷ, κα-
κόν. Θεραπεύειν δὲ τοῖσι ψυκτικοῖσι καὶ
τοῖσι στυπτικοῖσι.

λζ'. Κατάρροοι ἐς τὴν ἄνω κοιλίην ἐκ-
πυοῦνται ἐν ἡμέρησιν εἴκοσιν.

λη'. Ἦν οὐρὴν αἷμα καὶ θρόμβους, καὶ
στραγγουρίην ἔχῃ, καὶ ὀδύνη ἐμπίπτῃ ἐς

SECTIO SEPTIMA. 117

33. Quibus vero in urinis supernatant bullae, phrenitidem ostendunt, et longam fore aegritudinem.

34. Quibus sedimentum crassum et confertum exit, his nephriticam, et acutam aegritudinem significat.

35. Quibus vero renum vitio affectis, praedicta signa contingunt, doloresque acuti circa spinae musculos fiunt: si quidem circa loca exteriora fiant, abscessum extra fore expecta. Quod si dolores ad loca interna magis vergant, abscessum quoque interius potius futurum expecta.

36. Qui sanguinem vomunt, si quidem sine febre contingat, salutare; cum febre vero, malum. Curandum vero refrigerantibus et adstringentibus.

37. Destillationes in superiorem ventrem, intra vigesimum diem in pus vertuntur.

38. Si quis sanguinem et grumos meiat, et stranguria laboret, dolorque ad interfoemineum, et pectinem pertingat,

τὸν περίναιον, καὶ τὸν κτένα, τὰ περὶ τὴν
κίστιν νοσέειν σημαίνει.

λθ'. Ἦν γλῶσσα ἐξαίφνης ἀκρατῆς γέ-
νηται, ἢ ἀπόπληκτόν τι τοῦ σώματος, με-
λαγχολικὸν τὸ τοιοῦτον.

μ'. Ἦν ὑπερκαθαιρομένων τῶν πρεσβυ-
τέρων λυγξ ἐπιγένηται, οὐκ ἀγαθόν.

μα'. Ἦν πυρετὸς μὴ ἀπὸ χολῆς ἔχη τὴν
γένεσιν, ὕδατος πολλοῦ καὶ θερμοῦ κατὰ
τῆς κεφαλῆς καταχεομένου, λύσις.

μβ'. Γενὴ ἀμφιδέξις οὐ γίνεται.

μγ'. Ὀκύσοι ἔμπυοι καίονται, ἢ τέμ-
νονται, ἢν μὲν τὸ πῦον καθαρὸν ῥυῆ καὶ
λευκόν, περιγίνονται. ἢν δὲ βυρβορῶδες,
καὶ δοσῶδες, ἀπόλλονται.

μδ'. Ὀκύσοι τὸ ἥπαρ διάπνον καίονται,
ἢν μὲν τὸ πῦον καθαρὸν ῥυῆ καὶ λευκόν,
περιγίνονται· ἐν χιτῶνι γὰρ τὸ πῦον του-
τέοισιν ἐστὶ· ἢν δὲ οἶον ἀμόρφη ῥυῆ, ἀπόλ-
λονται.

με'. Ὀδίνας ὀφθαλμῶν ἀκριτοπυσίη,
ἢ λουτρον, ἢ πυρίη, ἢ φλεβοτομή λήγει.

μς'. Ἰδρωπιῶντα ἢν βήξ ἔχη, ἀνέλπι-
στός ἐστι.

μζ'. Στραγγουρίην καὶ δυσουρίην θώ-

partium quae circa vesicam sunt morbus significatur.

39. Si lingua derepente infirma fiat, aut aliqua corporis pars resolvatur, id atram bilem indicat.

40. Si senioribus supra modum purgatis singultus accidat, non bonum.

41. Si febris non ex bile ortum ducat, aqua calida et copiosa capiti affusa, solutio fit.

42. Mulier ambidextra non fit.

43. Suppurati cum uruntur aut secantur, si pus purum et album effluat, evadunt. Quod si coenosum et graveolens fuerit, pereunt.

44. Qui ex purulento iecore aduruntur, ii, ubi pus purum fluxerit et album, supersunt, quod pus in tunica ipsis conclusum est. Si vero qualis amurca fluat, pereunt.

45. Oculorum dolores meri potio, aut balneum, aut fomentum, aut venae sectio solvit.

46. Hydropicum si tussis detineat, desperatus est.

ρηξίς καὶ γλεβοτομίη λυεῖ· τάμνειν δὲ τὰς ἔσω.

μη'. Ὑπὸ κυνᾶγχης ἐχομένῳ οἴδημα, ἢ ἐρύθημα ἐν τῷ στήθεϊ ἐπογενόμενον, ἀγαθόν· ἔξω γὰρ τρέπεται τὸ νόσημα.

μθ'. Ὅσοοισιν ἂν σφακελισθῇ ὁ ἐγκεφαλός, ἐν τρισὶ ἡμέρησιν ἀπόλλυνται· ἢ δὲ ταύτας διαφύγῃσι, ὑγιεῖς γίνονται.

ν'. Πταρμός γίνεται ἐκ τῆς κεφαλῆς, διαθερμαινομένου τοῦ ἐγκεφάλου, ἢ διωγραιομένου τοῦ ἐν τῇ κεφαλῇ κενοῦ. ὑπερχέεται γὰρ ὁ αἷρ ὁ ἐννεὼν ἔξω· ψοφείη δὲ, ὅτι διὰ στενοῦ αὐτέῳ ἢ διέξοδος ἐστί.

να'. Ὅσοοι ἦπαρ περιωδυνέουσι, τουτέοισι πυρετὸς ἐπιγινόμενος λύει τὴν ὀδύνην.

νβ'. Ὅσοοισι ξυμφέρει αἷμα ἀφαιρέειν ἀπὸ τῶν φλεβῶν, τοιτέους ἥρος φλεβοτομέεσθαι.

νγ'. Ὅσοοισι μεταξὺ τῶν φρενῶν καὶ τῆς γαστρὸς φλέγμα ἀπόκλειται, καὶ ὀδύνην παρέχει, οὐκ ἔχον διέξοδον, οἷδὲ ἐς ἐτέρην τῶν κοιλιῶν, τουτέοισι κατὰ τὰς φλέβας ἐς τὴν κύστιν ταπέντος τοῦ φλέγματος, λύσις γίνεται τῆς νόσου.

νδ'. Ὅσοοισιν ἂν τὸ ἦπαρ ὕδατος ἐμ-

SECTIO SEPTIMA. 121

47. Stranguriam et dysuriam meri potio et venae sectio solvit. At secandae sunt interiores.

48. Angina detento si tumor vel rubor in pectore contingat, bonum; foras enim morbus vertitur.

49. Quibus cerebrum sideratum est, intra tres dies intercunt. Quod si hos effugerint, sani evadunt.

50. Sternutatio ex capite fit, concalescente cerebro, aut perhumectata capitis inanitate. Aër enim intus contentus extra effunditur. Strepitum autem edit, quod ei per angustum est transitus.

51. Quibus iecur vehementer dolet, iis succedens febris dolorem solvit.

52. Quibus sanguinem ex venis detrahere convenit, iis vere vena secanda est.

53. Quibus inter septum transversum et ventrem pituita concluditur, et dolorem exhibet, neque in alterutram cavitatem viam habet, iis per venas in vesicam pituita versa, morbi fit solutio.

54. Quibus iecur aqua plenum in

πλησθὲν ἐς τὸν ἐπίπλοον ῥαγῇ, τουτέοισι ἡ κοιλίη ὕδατος ἐμπιπλάται, καὶ ἀποθνήσκουσι.

νε'. Ἀλύκην, χάσμην, φρίκην, οἶνος ἴσος ἴσα πινόμενος, λύει.

νε'. Ὀκόσοισιν ἐν τῇ οὐρίθρῃ φύματα γίνεται, τουτέοισι διαπυήσαντος καὶ ἐκράγεντος, λύεται ὁ πόνος.

νε'. Ὀκόσοισιν ἂν ὁ ἐγκέφαλος σεισθῇ ὑπὸ τινος προφάσεως, ἀναγκαίῃ ἀφύνους γενέσθαι παραχρῆμα.

νη'. Τοῖσι σώμασι τοῖσι ὑγρὰς τὰς σάρκας ἔχοσι, λιμὸν ἐμποιέειν· λιμὸς γὰρ ξηραίνει τὰ σώματα.

νη'. Ἦν ὑπὸ πυρετοῦ ἐχομένῳ, οἰδήματος μὴ ἔντος ἐν τῇ φάρυγγι, πνίξ ἐξαίφνης ἐπιγένηται, καὶ καταπίνειν εὐκόλως μὴ δύνηται, ἀλλὰ μόλις, θάνασιμον.

ξ'. Ἦν ὑπὸ πυρετοῦ ἐχομένῳ ὁ τραχήλος ἐπιστραφῇ, καὶ καταπίνειν μὴ δύνηται, οἰδήματος μὴ ἔντος ἐν τῷ τραχήλῳ, θανάσιμον.

ξα'. Ὅπου ἐν ὅλῳ τῷ σώματι μεταβολαί, καὶ τὸ οἷμα καταψύχεται, καὶ πάλιν θερ-

SECTIO SEPTIMA. 123

omentum eruperit, iis venter aqua impletur, et moriuntur.

55. Anxietatem, oscitationem, horrorem, vinum aequali aqua temperatum epotum solvit.

56. Quibus in urethra tubercula fiunt, iis, suppuratione et eruptione factis, dolor levatur.

57. Quibus ex occasione aliqua cerebrum concussum fuerit, eos protinus mutos fieri necesse est.

58. Corporibus humida carne praeditis famem inducito, fames enim corpora exsiccat.

59. Si febre detento, nullo existente in faucibus tumore, derepente suffocatio succedat, nec nisi aegre devorare queat, lethale.

60. Si febre detento cervix pervertatur, neque devorare queat, nullo in cervice tumore existente, lethale.

61. Ubi toto corpore mutationes, et corpus universum perfrigeratur, rursusque incalescit, vel subinde colorem commutat, morbi longitudo denunciatur.

124 HIPPOCRATIS APHOR.

μαίνεται, ἢ χρώμα ἕτερον ἐξ ἑτέρου μεταβάλλεται, μῆκος νόσου σημαίνει.

ξβ'. Ἰδρωὺς πολλὺς, ἢ θερμὸς, ἢ ψυχρὸς ῥέων αἰεὶ, σημαίνει πλεόν ὑγρόν. ὑπάγειν οὖν τῷ μὲν ἰσχυρῷ, ἄνωθεν, τῷ δὲ ἀσθενεῖ, κάτωθεν.

ξγ'. Ἰδρωὺς πολλὺς χεόμενος, νοῦσον σημαίνει· ὁ ψυχρὸς πολλήν· ὁ θερμὸς ἐλάσσω.

ξδ'. Οἱ πυρετοὶ ὁκόσοι μὴ διαλείποντες ἰσχυρότεροι διὰ τρίτης γίνονται, ἐπικίνδυνοι. ὅτῳ δὲ ἂν τρόπῳ διαλείπωσιν, ἀκίνδυνοι ἔσονται.

ξε'. Ὀκόσοισι πυρετοὶ μακροὶ, τοχτέοισι φύματα, ἢ πόνοι ἐς τὰ ἄρθρα ἐγγίνονται.

ξς'. Ὀκόσοισι φύματα μακρὰ, ἢ ἐς τὰ ἄρθρα πόνοι ἐκ πυρετῶν γίνονται, οὗτοι σιτίοισι πλέοσι χρέονται.

ξζ'. Ἦν τις πυρέσσοντι τροφήν διδῶν τῷ μὲν ὑγιαίνουντι ἰσχύς· τῷ δὲ κάμνοντι, νοῦσος.

ξη'. Τὰ διὰ τῆς κύστεος διαχωρόντα ἐρέειν δεῖ, ἣν οἷα τοῖσι ὑγιαίνουνσι ὑποχω-

62. Sudor multus, vel calidus, vel frigidus semper fluens, multam humiditatem significat: deducere igitur oportet robusto quidem superne, debili vero inferne.

63. Sudor multus si fluat, morbum indicat: frigidus magnum, calidus minorem.

64. Febres quaecunque non intermittentes tertio die vehementiores evadunt, periculosae. Quoquo autem modo intermiserint, minus periculosae erunt.

65. Quos febres longae exercent, iis tubercula vel dolores in articulis innascuntur.

66. Quibus tubercula diutina, aut in articulis dolores ex febre fiunt, ii copiosioribus cibis utuntur.

67. Si febricitanti quis cibum exhibuerit, sano quidem robur, aegrotanti autem morbus.

68. Quae per vesicam excernuntur spectare oportet, an, qualia sanis subeunt. Nam quae his minime sunt simi-

ρέηται. τὰ ἥκιστα οὖν ὅμοια τουτέοισι, ταῦτα νοσωδίστερα· τὰ δὲ ὅμοια τοῖσι ὑγιαίνουσι, ἥκιστα νοσέειν.

ξθ'. Καὶ οἷσι τὰ ὑποχωρήματα, ἣν ἐάσης στῆναι, καὶ μὴ κινήσης, οἷον ἐὶ ὑψίσταται ξύσματα· ἣν ὀλίγα ἔη, ὀλίγη ἢ νοῦσος γίνεται· ἣν δὲ πολλὰ, πολλή· τουτέοισι συμφέρει ὑποκαθῆραι τὴν κοιλίην. ἣν δὲ μὴ καθαρὴν ποιήσας διδῶς τὰ ρογήματα βλάψεις, καὶ ὅσῳ ἂν πλέω δώσῃ, μᾶλλον βλάψεις.

ο'. Ὅκ' οἷσιν ἂν κάτω ὡμὰ διαχωρήῃ, ἀπὸ χολῆς μελαίτης ἐστι· ἣν πλέω, πλέων, ἣν ἐλάσσω, ἐλάσσων ἢ νοῖσος.

σα'. Αἱ ἀποχρέμψεις αἱ ἐν τοῖσι πυρετοῖσι τοῖσι μὴ διαλείπουσι αἱ πελιδναί, καὶ αἵματώδεις, καὶ χολώδεις, καὶ δυσώδεις, πᾶσαι κακαί. ἀποχωρέουσαι δὲ καλῶς ἀγαθαί, καὶ κατὰ κοιλίην καὶ κύστιν· καὶ ὅκου ἂν τι ἀποχωρέον στήμῃ μὴ κεκαθαρμένον, κακόν.

οβ'. Τὰ σώματα χρὴ ὅκου ἂν τις βοῦληται καθαιρεσθαι, εὖροα ποιεῖν· κἢν

lia, ea morbosiora. Quae vero sanis similia, minime morbosa.

69. Et quibus deiectiones, si residere permiseris, neque moveris, veluti strigmenta subsident, si pauca sunt, parvus est morbus, si vero multa, magnus: iis alvum purgari conducit. Quod si non purgata alvo sorbitiones exhibueris, nocebis, et quo plures dederis, eo magis nocebis.

70. Quibus cruda deorsum succedunt, ab atra bile sunt; si plura, maior, si pauciora, minor est morbus.

71. In febribus non intermittentibus excreationes lividae, cruentae, biliosae, et graveolentes, omnes malae. Cum vero probe secedunt bonae, et per alvum, et per vesicam; et ubicunque, quod secedit, substitit minime purgatum, malum.

72. Corpora cum quis purgare voluerit, fluxilia facere oportet. Quod si

μὲν ἄνω, στηῖραι τὴν κοιλίην· ἣν δὲ κάτω,
ὕγραναι τὴν κοιλίην.

ογ'. "Ἰπνος, ἀγρυπνίη, ἀμφοτέρω μάλ-
λον τοῦ μετρίου γινόμενα, κακόν.

οδ'. Ἐν τοῖσι μὴ διαλείπουσιν πυρετοῖ-
σιν, ἣν τὰ μὲν ἔξω ψυχρὰ ἔχῃ, τὰ δὲ ἔσω
καίηται, καὶ δίψη ἔχῃ, θανάσιμον.

οε'. Ἐν μὴ διαλείποντι πυρετῷ, ἣν
χεῖλος, ἢ ῥίς, ἢ ὀφθαλμοί, ἢ ὕφρις δια-
στραφῇ, ἢ μὴ βλέπῃ, ἢ μὴ ἀκούῃ, ἢ δὴ
ἀσθενέος ἔοντος, ὅτι ἂν ἔχῃ, τούτων τῶν
σημηϊῶν, θανάσιμον.

ος'. Ἐπὶ λευκῷ φλέγματι, ὕδρωψ ἐπιγι-
νεται.

οζ'. Ἐπὶ διαῤῥοίῃ, δυσεντερίη.

οθ'. Ἐπὶ δυσεντερίῃ, λειεντερίη.

οη'. Ἐπὶ σφακελισμῷ, ἀπόστασις ὀστέου.

π'. Ἐπὶ αἵματος ἐμέτῳ φθόγῃ, καὶ κά-
θαρσις ἄνω ἐπὶ φθόγῃ, ρεύμα ἐκ τῆς κεφα-
λῆς· ἐπὶ τῷ ρεύματι, διαῤῥοία· ἐπὶ τῇ
διαῤῥοίῃ, σχέσις τῆς ἄνω καθάρσεως· ἐπὶ
τῇ σχέσει θάνατος.

πα'. Ἐπὶ αἵματος πτύσει πύου πτύσις

supra , alvus sistenda est, si vero infra, humectanda.

73. Somnus, vigilia, utraque si modum excesserint malum.

74. In febribus non intermittentibus, si externa frigeant, interna vero urantur, et sitis detineat, lethale.

75. In febre non intermittente, si labrum, aut nasus, aut oculus, aut supercilium pervertatur, si visus, si auditus deficiat, aegro iam debili, horum quicquid acciderit, lethale.

76. Leucophlegmatiae hydrops succedit.

77. Ex alvi profluvio dysenteria.

78. Dysenteriae lienteria succedit.

79. Ex sideratione os abscedit.

80. Ex sanguinis vomitione tabes, et per superiora purgatio. Ex tabe fluxio ex capite, ex fluxione, alvi profluvium, ex alvi profluvio, purgationis per superiora retentio, ex qua mors.

81. Ex sanguinis sputo, puris spu-

130 HIPPOCRATIS APHOR.

καὶ ῥέσις· ἐπὴν δὲ σίαλον ἴσχηται, ἀπο-
θνήσκουσι.

πβ'. Ὀκοῖα καὶ ἐν τοῖσι κατὰ τὴν κύστιν,
καὶ τοῖσι κατὰ τὴν κοιλίην ὑποχωρήμασι,
καὶ ἐν τοῖσι κατὰ τὰς σάρκας, καὶ ἥν καὶ
ἄλλητῆς φύσεος τὸ σῶμα ἐκβαίνει, ἥν ὀλίγον,
ὀλίγη νόσος γίνεται· ἥν δὲ πούλῳ, πολλή·
ἥν πάνυ πολλή, θανάσιμον τὸ τοιοῦτον.

SECTION SEPTIMA. 151

tum et fluor; ubi autem sputum retinetur, moriuntur.

82. Qualia etiam per vesicam, et alvum, et carnes excernuntur, et sicubi alias corpus a natura recesserit, inspicere oportet, Si parum, parvus est morbus: si multum, magnus; si admodum multum, lethale istud est.

ΑΦΟΡΙΣΜΟΙ
ΠΑΡΕΜΒΕΒΛΗΜΕΝΟΙ,
Ἡ
ΤΜΗΜΑ ὝΟΓΔΟΟΝ.

Α.

ὍΚΟΣΟΙ ὑπὲρ τὰ τεσσαρήκοντα ἔτεα
φρενιτικοὶ γίνονται, οὐ πάνυ τοι ὑγιαίνον-
ται· ἥσπον γὰρ κινδυνεύουσι οἷσιν ἂν οἰκητῇ
τῆς φύσεος καὶ τῆς ἡλικίης ἡ τοῦσος ἔη.
β'. Ὅκόσοισιν ἐν τῇσιν ἀρρώστίησι οἱ
ὀφθαλμοὶ κατὰ προαίρεσιν δακρύνουσιν,
ἀγαθόν· ὁκόσοισι δὲ ἄνευ προαιρέσεως,
κακόν.

γ'. Ὅκόσοισιν ἐν τοῖσι πυρετοῖσι τεταρ-

APHORISMI
INTERIECTI,
SEU
SECTIO OCTAVA.

I.

QUI supra quadragesimum annum phrenitici evadunt, ii non admodum convalescunt. Minori namque periculo sunt obnoxii, quorum naturae et aetati morbus familiaris fuerit.

2. Quibus oculi in morbis ex proposito illacrymantur, bonum; contra, quibus sponte, malum.

3. Quibus per febres quarto die sanguis ex naribus fluxerit, malo est.

134 HIPPOCRATIS APHOR.

ταίοισιν ἐοῦσι αἷμα ἐκ τῶν ῥινῶν ῥυῆ, πο-
νηρόν.

δ'. Ἰδρῶτες ἐν τῇσι κρισίμοισι ἡμέρησι
γινόμενοι σφοδροὶ καὶ παχείες, ἐπικίνδυνοι
οἱ ὠθούμενοι ἐκ τοῦ μετώπου, ὥσπερ στα-
λαγμοὶ καὶ κροττοὶ, καὶ ψυχροὶ σφόδρα,
καὶ πολλοί. ἀναγκαίη γὰρ τὸν τοιοῦτον
ιδρῶτα πορεύεσθαι μετὰ βίης, καὶ πόνου
ὑπερβολῆς, καὶ ἐκθλίψεως πολυχρονίου.

ε'. Ἐπὶ χρονίῳ νοσήματι κοιλίης κατα-
φορῇ, κακόν.

ς'. Ὅκόσα φάρμακα οὐκ ἰῆται, σίδη-
ρος ἰῆται· ὅσα οἰδηρος οὐκ ἰῆται, πῦρ ἰῆ-
ται· ὅσα δὲ πῦρ οὐκ ἰῆται, ταῦτα χρὴ νο-
μίζειν ἀνίατα.

ζ'. Φθίσεις μάλιστα γίνονται ἀπὸ
ὀκτωκαίδεκα ἐτέων μέχρι τριήκοντα καὶ
πέντε.

η'. Τὰ δὲ κατὰ φύσιν γινόμενα κατὰ
φθίσιν, ἅπαντα μὲν ἰσχυρὰ, τὰ δὲ καὶ θα-
νατώδεια· δεύτερον δὲ, ἣν μὲν ἐν τῇ ὥρῃ νο-
σέη, αὐτὴ ἡ ὥρη συμμαχέει τῇ νοίῳ, οἷον
καύσῳ θέρους, ἰδρωπικῷ χειμῶν. ὑπερ-
νικᾷ γὰρ τὸ φυσικόν, φοβερώτερον δὲ σπληνί.

θ'. Γλῶσσα μέλαινα καὶ αἵματώδης, εἴ

SECTIO OCTAVA. 135

4. Sudores diebus indicatoriis vehementes et spissi suborti, periculosi, et qui ex fronte guttarum et scaturiginum instar propelluntur, quique valde frigidi sunt, et copiosi. Eiusmodi namque sudorem cum vi, et summo dolore, expressioneque diuturna prodire necesse est.

5. Ex morbo diuturno alvi fluxus malum.

6. Quaecunque non sanant medicamenta, ea ferrum sanat: quae ferrum non sanat, ea ignis sanat: quae vero ignis non sanat, ea insanabilia existimare oportet.

7. Tabes iis maxime aetatibus fiunt, quae a decimo octavo anno sunt usque ad tricesimum quintum.

8. Quae secundum naturam ad tabem vergunt, omnia quidem vehementia, et etiam lethalia. Secundum autem, si in tempore aegrotet: nam tempus ipsum morbo opem fert, quemadmodum febrili ardenti aestas, hydropico hiems. Natura enim superior est, at spleni plus affert timoris.

τι τῶν τοιούτων σημηῶν ἄπεισι, μὴ σφόδρα κακόν· δηλοῖ γὰρ νοῦσον μικροτέραν.

ι'. Ταῦτα μὲν οὖν ἐν τοῖσι πυρετοῖσιν ὀξέσι σημειοῦσθαι χρή, ὁκότε μέλλει ἀποθνήσκειν, καὶ ὁκότε σωθήσεσθαι.

ια'. Ὅρχις δεξιὸς ψυχρὸς καὶ σπασμώδης, θανατώδης.

ιβ'. Ὅνυχες μέλανε, καὶ οἱ δάκτυλοι τῶν χειρῶν καὶ ποδῶν ψυχροί, ξυνεσταλμένοι ἢ καθευμένοι, ἐγγὺς τὸν θάνατον δηλοῦσι.

ιγ'. Τὰ χεῖλεα πελιδνά, ἢ καὶ ἀπολελυμένα, καὶ ἐξεστραμμένα, καὶ ψυχρά, θανατώδεα.

ιδ'. Τὰ ὦτα ψυχρά, διαφανέα, ξυνεσταλμένα, θανατώδεά ἐστι.

ιε'. Καὶ σκοτοδινιῶν καὶ ἀποστρεφόμενος, τῇ τε ἡρεμίῃ ἡδόμενος καὶ ὕπνῳ καὶ καύματι πολλῷ κατεχόμενος, ἀνέλπιστος.

ισ'. Καὶ ὑπολυσσάων ἀτρέμα, καὶ ἀγνοίων, καὶ μηδὲ ἀκούων, μηδὲ ξυνιείς, θανατώδεις.

ιζ'. Μέλλονσί τε ἀποθνήσκειν ταῦτα σαφέστερα γίνεται, καὶ αἱ κοιλίαι ἐπαίρονται, καὶ φρεσῶνται.

ιη'. Ὅρος δὲ τοῦ θανάτου, ἐπεὶ τὸ

9. Lingua nigra atque cruenta, cum quid horum signorum abest, haud adeo malum signum: morbum enim minorem significat.

10. Haec igitur in febribus acutis observare oportet, uti noscamus, quando quis moriturus sit, et quando evasurus.

11. Testis dexter frigidus convulsusque, mortiferum est.

12. Ungues nigri, et digiti manuum ac pedum frigidi, contracti vel remissi, mortem proximam esse significant.

13. Labra livida, aut etiam resoluta, et inversa, et frigida, mortifera.

14. Aures frigidae, pellucidae, contractae, lethales sunt.

15. Et tenebricosa vertigine laborans, et lucem timens et quiete gaudens, et somno ac ardore multo detentus, desperatus est.

16. Et qui paulatim rabie agitari incipit, et non agnoscit, neque audit, neque intelligit, exitio proximus est.

17. Morituris quidem signa haec magis fiunt manifesta, et venter attollitur, atque inflatur.

SECTIO OCTAVA. 139

18. Terminus vero mortis est, cum animae calor supra umbilicum ad locum septo transverso superiorem ascenderit, et omnis humor exustus fuerit. Cum autem pulmo et cor, calore in mortiferis locis coacervato, humorem emiserint, caloris spiritus confertim exhalat, cuius ope totum cum toto compactum erat. Praeterea partim per carnes, partim per capitis spiracula, unde vivere dicimus, relinquens anima corporis domicilium, frigidum et mortale simulacrum, una cum bile, sanguine, pituita, et carne, deditione tradit.

FINIS APHORISMORUM.

I N D E X.

ABDOMEN.

Crassi et tenuis,
prog. ij. 35.

ABORTUS.

Tempus, iiij, 12.

Futuri signa a
mammis, v. 37,
38, 53.

Causa V. S. v, 31.

Diarrhoea, v, 34.

Tenesmus, vij. 27.

Uteri mucus, v, 45.

Macies p. n. v, 44.

Extenuatio in fe-
bre, v, 55.

ABSCESSUS.

Futuri sign. in feb.,
iv, 31.

In morb. diuturno,
iv, 32.

Solutio, iv, 74.

Longi sign. iv, 51.

In articulis unde
post. febr., iv,
31.

Praevertitur, iv,
74.

In nephriticis sign,
vij, 36.

Abscess. ossis in
ulcere diuturno,
vj, 45.

A sphacelo, vij,
77.

AETAS.

Temperamentum ,
j, 14, 15.

Prog., ij, 34, 45.;
iiij, 24; viij, 1.

Diaeta, j, 13, 14,
15, 16.

Cautio in diaeta, j,
17; iiij, 3.

In aliis, j, 3, 4.

- Nuper natus.**
Morbi, iij, 24.
Dentiens.
Morbi, iij, 25.
Morbor. crisis, iij, 28.
Puer.
*Ver et aestas con-
veniunt*, iij, 18.
Fames, j, 13, 14.
Morbi, iij, 26.
*Non laborat po-
dagra*, vj, 30.
Morbor. progn. ij, 39; iij, 28.
Diaeta, j, 16.
Puber.
*Ver et aestas con-
ducunt.* iij, 18.
Morbi, iij, 27.
Morbor. progn. iij, 28.
Adolescens.
Fames, j, 13.
Alvi prog. ij, 20, 53.
Morbi, iij, 29.
Morbor. progn. ij, 45; v, 7.
Vir.
*Autumno et hie-
me valet*, iij, 18.
Fames, j, 13.
Morbi, iij, 30; vj, 57.
Senex.
Temperamentum, j, 14.
Aestate valet, iij, 18.
Fames, j, 13, 14.
Alvus, ij, 20, 53.
Morbi, j, 14; iij, 31.
Progn. ij, 39, 40, 49; iij, 12; vi, 6; viij, 1.
ALPHI. *Tempus*, iij, 20.
**ALVI EXCRE-
MENTA,** cge-
stiones.
Χωρόν, j, 23.
Ἀποχώρον, vij, 69.
Διαχώρημα, iv, 28; vij, 30.
Διαχώρησις, ij, 18; iv, 47; v, 64.
Ἐποχώρον, iv, 25, 26.
Ἐποχώρημα, j, 12; iv, 21; vij, 77, 79.

- Ὑποχώρησις, iv, 83;
 v, 64; vij, 6,
 23.
 Ἐκκρίσις, ij, 15.
 Ἐπελθόν iv, 22.
 Ὑπελθόν, iv, 23.
 Progn. j, 12; vij,
 79.
 In feb. continua,
 iv, 47; vij, 69.
Diaet. in sanis, ij,
 15.
 In biliosis, ij, 15;
 v. 64.
Biliosorum solu-
tio, iv, 28.
Ab atra bile letha-
lia, iv, 22, 23,
 24.
Nigror. progn. iv,
 21.
Sanguis niger, bo-
nus, iv, 25.
Lethalis, iv, 23.
Spumosa unde, vij,
 30.
Sincera. Progn.
 vij, 23.
 In morbo diuturn.
 vj, 6.
Celeria unde, ij,
 18.
Pauca ubi, iv, 83.
Carunculae, malae,
 iv, 26.
Ramentorum pro-
gnosis, vij, 67.
ALVI FLUXUS.
Διάρροια, iij, 21, 25,
 30; v, 12, 14;
 vj, 15, 16, 17,
 32; vij, 29, 30,
 75, 78.
Ῥίσις, ij, 14; iij,
 16; vij, 78.
Ῥύειν, v. 34.
Ταραχή, j, 2; iv,
 60.
Καταφορά, viij, 5.
Ῥυοτής, iij, 31.
Tempus iij, 16,
 21.
Aetas, iij, 25, 31.
A fluxione capitis,
 vij, 78.
Progn. ij, 14; vij,
 75.
Malus, v, 34; vj,
 16, viij, 5.
Lethalis, v, 12,
 14.
Solutio, vj, 15.
Morb. solvit, iv, 60;
 vj, 17; vij, 29.

- Spontanei progn.**, **APPETITUS.** Vid.
 j, 2. Fames.
Spumousus à capite, *A purgante*, iv,
 vij, 30. 21.
Longo obnoxii, ij, **APOPLEXIA.**
 20; vj, 32. *Tempus*, iij, 16,
Aetas, iij, 30. 23.
ALVI MUTATIO *Aetas*, iij, 31; vj,
 naturalis, ij, 20, 57.
 53. *In melancholicis*
ALVUS HUMIDA, SICCA. *unde*, vj, 56.
Tempus, iij, 16, *Progn.* vj, 51.
 17. *Curae*, ij, 42.
Progn., ij, 20, 53. **Particularis**, vij,
 40.
Humidae aetas, iij, **AQUA.**
 31. *Levis sign.* v, 26.
Ubi fiat, iv, 27. *Calidae effectus*,
 73. vij, 42, 46.
ANGINA. *Frigidae effectus*, v,
 21.
Tempus, iij, 16, **AROMATA.** *Suffi-*
 20, 22. *tus vis et noxae*,
Progn. bona, vj, v, 28.
 37; vij, 49. **ARSMEDICA lon-**
Mala, v, 10. ga, j, 1.
ANIMUS. Videtur *Requisita*, j, 1.
 Mens. **ARTICULORUM.**
ANXIETAS. *Dolor Tubercula.*
Vino solvitur, vij, Vid. *Dolor. Tuber-*
 56. *bercula.*
APH'HAE. *Aetas* **ARTUS, etc.**
 vij, 24.

- Progn. mortis*, viij, 10 ad 18.
- ASTHMA.**
Tempus, iiij, 22.
Aetas, iiij, 26, 30.
Progn. vj, 46.
- AUDITUS.**
Progn. in febr. iv, 49; vij, 73.
Hebetis tempus, iiij, 5, 17.
Aetas, iiij, 31.
Acuti tempus, iiij, 17.
- AURES.**
Progn. viij, 14.
Humidarum aetas, iiij, 24, 31.
Doloris tempus, iiij, 21.
- AUSTER.** Vid. Ventus.
- AUTUMNUS.** Vid. Tempestas.
- BALBUS.** *Progn.* vj, 32.
- BALNEUM.**
Dolores oculorum solvit, vj, 31; vij, 46.
- BILIS.**
Atrae sign. vij, 68.
- Lethalis ubi*, iv, 22, 23, 24.
- BOREAS.** Vid. Ventus.
- BUBO.** *Progn.* iv, 54.
- CACHEXIA.**
Aetas, iiij, 31.
Diaeta, ij, 10; vij, 67.
Purgationis progn. ij, 36.
- CALCULUS.** Vid. Vesica.
- CALIDUM INNATUM.**
Majoris tempus, j, 15.
Aetas, j, 14.
- CALOR.**
Utilis ubi, v, 18, 22.
Magni progn. vij, 13.
Frequentioris morbi. v, 16.
Mutati progn. iv, 40; vij, 60.
Particularis quid notet, iv, 39.
Ventris, quando major. j, 15.

- Progn.* iv, 48; vij, 72.
- CALVUS.** *Vid.* **Capilli.**
- CANCER.** *Occulti progn.* vij, 38.
- CAPILLI, PILUS.** *Quid indicent.* iv, 69.
- E renibus,* iv, 76.
- Defluxus in tabe lethalis,* v, 12, 14.
- Calvi progn.* vj, 34.
- Eunuchus non fit,* vj, 28.
- CAPUT.**
- Doloris tempus,* iij, 13, 23.
- Sign.* iv, 70.
- Progn.* vj, 51.
- Diaeta,* v, 64.
- Cura, V. S.* v, 68.
- Solutio,* vj, 10.
- Gravitatis tempus,* iij, 5, 17.
- Causa,* v, 28.
- Cura, calor.* v, 22.
- Vulneris progn.* vij, 14.
- Ulcus, calor juvat.* v, 22.
- CARTILAGO.** *Dissecta non coalescit,* vj, 19; vij, 28.
- CATARRHUS.**
- Aetas,* iij, 12, 31.
- Sign. in diarrhoea,* vij, 30.
- Caus. frigus,* v, 24.
- A tabe,* vij, 78.
- Lethalis ubi,* iij, 12.
- In pectus ruentis, progn.* viij, 38.
- CAUTIO GENERALIS,** 1, 2, 3, 17.
- CEREBRUM.**
- Frigus nocet,* v, 18.
- Concussi symptomata,* vij, 58.
- Vulneris symptomata,* vj, 50.
- Progn.* vij, 14.
- Lethale est,* v, 24.
- Sphaceli progn.* vij, 50.

CHOLERA. *Aetas,*
ij, 30.

CIBUS, *Nutritio.*

Cautio, j, 17; ij,
7, 51.

Progn. ij, 31, 32.

Concoction. progn. a tempore, j,
18; iiij, 18.

Differentia, ij, 18.

Tutus quando, ij,
15; vij, 65.

Nocet, j, 11, 19;
ij, 10; vij, 65,
67.

Pauco ubi opus,
j, 10, 14, 18.

Multo ubi opus, j,
14, 15, 18.

Copiosi sign. ij, 8.
17; iv, 41, 45;
vij, 64.

Effectus, ij, 17.

Consuetus prae-
fertur, ij, 38.

Humidus quibus
utilis. j, 16.

Cito nutriens, ij,
18.

Et lente ubi ne-
cesse, ij, 7.

Mutatio ubi ju-
vet, ij, 45.

Pravi progn. pur-
gante, ij, 36.

Vid. plura in Di-
aeta

COLLIQUEFA-
CTIO.

Prog. in febr. ij,
28.

In gravida, v, 45.

Diaeta, v, 64.

COLLUM. *Inversi*
progn. iv, 35;
vij, 58.

COLOR. *Variantis*
progn. iv, 40;
vij, 60.

CONCEPTUS.

Sign. v, 41, 51, 61.

Impedimentum, v,
46, 62.

Maris locus, v,
38, 48.

Sign. a colore, v,
2.

CONCOCTA.

Movenda, non cru-
da, j, 22.

Cruda, a bile atra,
vij, 68.

CONSUETUDO.

Vis, ij, 45.

Ejus habenda ratio, j, 16, 17;
ij, 28, 49, 50.

CONTRARIUM.

Remedium est, ij,
17, 22, 43, 50;
v, 19.

*Paulatim adhi-
bendum*, ij, 51.

CONVULSIO. Vid.
Spasmus.

COR. *Vulnus, le-
thale*, vj, 18.

CORPUS.

Praeparatio. Vid.
in Purgatione.

Statura, ij, 54.

CRANIUM. *Laesi
symptomata*, vij,
24.

CRISIS.

*Futurae sign. a
nocte*, ij, 13.

Ab urina, iv, 71.

Critici dies. ij, 23,
24; iv, 36, 61.

Progn. j, 12.

Non turbanda, j,
19, 20.

Imperfecta, ij, 12;

iv, 51, 61, 62;

vij, 4.

CUCURBITULAE.

Ubi necesse, v,
50.

CUTIS.

Progn. v, 61.

Rarac, v, 69.

DEGLUTITIO.

Progn. iv, 34, 35;
vij, 58.

**DELIQUIUM ANI-
MI.**

*Causa calor fre-
quens*, v, 16.

Atuberculo rupto,
vij, 8.

Progn. ij, 41.

*In fluore muliebri
malum*, v, 56.

Ubi opus, j, 23.

DELIRIUM.

Φρενίτις.

Aetas, iij, 30.

Sign. ab urina, iv,
72.

Progn. in senē,
vij, 1.

*Mala, ex peri-
pneumonia*, vij,
12.

Παραφροσύνη.

- In cranio fracto*, vij, 24.
Progn. bona, a somno ij, 2.
A risu, vj, 53.
Mala in febr. iv, 50.
Cum studio. vj, 53.
Post modum, vij, 7.
In haemorrhagia, vij, 9.
In ileo, vij, 10.
In vigiliis, vij, 18.
In plaga capitis, vij, 14.
Παραπονή.
Ubi bona, vj, 26.
Mavia.
Tempus, iij, 20, 22.
Ab ulcere, v, 65.
In melancholicis, vj, 56.
A mammis, v, 40.
Progn. vij, 5.
Solutio, vj, 21.
Delirium, viij, 16.
- DENTES.**
Dentitionis aetas et morbi, iij, 25.
Frigus nocet, v, 18.
Lentoris in feb. progn. iv, 53.
- DESTILLATIO.**
Vid. Catarrhus.
- DIAETA.**
Cautio, j, 9, 10, 16; iij, 3.
Pleniori ubi opus, j, 4, 5, 7, 10.
Tenui ubi opus, j, 7, 8, 10, 11.
Mutatio quos juvet, ij, 45.
Erratum, j, 5.
Vid. plura in Cibo.
- DIAPHRAGMA.**
Vid. septum transversum.
- DIARRHOEA.** *Vid. Alvi fluxus.*
- DOLOR.**
Progn. si non sentiatur, ij, 6.
Si sint bini, ij, 46.
Calor lenit, v, 22.

- Torpor solvit*, v, 25.
In ulcere, v, 65.
Ab angina, v, 10.
Cautio, vj, 5, 66.
Lumborum.
Tempus, iij, 23.
Progn. iv, 11.
Purgatio, iv, 20.
Ventris.
Progn. iv, 11; vj, 7; vij, 22, 26.
Purgatio, iv, 20.
Viscerum. Progn. iv, 66.
Articulorum.
Tempus, iij, 16, 22.
Aetas, iij, 31.
Post febres longas, iv, 44; vij, 63.
Causa, cibus copiosior, iv, 45; vij, 64.
Frigida solvit, v, 25.
- DYSENTERIA.**
Tempus, iij, 11, 12, 16, 22.
Aetus, iij, 30.
- In ulcere*, v, 65.
Adiarrhoea, vij, 75.
Progn. vj, 3, 43; vij, 76.
Bona in lienosis, vj, 48.
In insania, vij, 5.
Mala, a sincera dejectione, vij, 23.
Lethalis ab atra bile, iv, 24.
Cum carunculis, iv, 26.
- DYSPNOEA.** Vid. *Respiratio*.
- DYSURIA.**
Tempus, iij, 5.
Aetas, iij, 31.
Cura V. S. vj, 36; vij, 48. *Vinum*, vij, 48.
- EBRIUS.** *Progn.* v, 5.
- ELLEBORUS.**
Praeparatio ad Elleborum, iv, 13.
Quomodo juvetur, et sistatur, iv, 11, 15.

- Sanis periculosus*,
iv, 16.
Progn. a spasma,
v, 1.
Vid. *plura in pur-*
gante.
- EMPHYEMA.**
Causa a sanguine
effuso, vi, 20.
A pleuritide, v,
8.
Quot diebus fiat.
Progn. v, 15.
In cura, vij, 34.
Cautio in cura,
vj, 27.
- EPILEPSIA.**
Tempus, iij, 16,
20, 22.
Actas, iij, 29.
Progn. v, 7.
Cura, ij, 45.
- ERYSIPELAS.**
Ab osse nudato,
vij, 19.
Progn. vj, 25; vij,
20.
Lethalis in gravi-
dae utero, v, 43.
Cura non exul-
cerati, v, 23.
- EVACUATIO.**
Ubi opus, ij, 8;
iv, 41.
Cautio, j, 23; ij,
29.
Qua via, j, 21;
vij, 61.
Progn. j, 2, 23, 25.
Extrema pericu-
losa, j, 3; ij,
51.
Cura, ij, 22.
- EUNUCHUS.**
Progn. vj, 28.
- EXCRETIO.**
- EXSOLUTIO.**
Ἐκλύω, ij, 36, 41;
vij, 8.
Διαλύω, iij, 17.
Καταλύω, ij.
Tempus, iij, 17;
43.
Causa, ij, 36; vij,
8.
Progn. ij, 41, 43.
- EXPERIENTIA.**
Quoad brevitatem
vitaefallax, j, 1.
- EXTENUATUS.**
Progn. ij, 28, 58;
iv, 23.

Vid. plura in pin-
gui.

EXTREMARUM

frigus. Vid. Fri-
gus.

FAMES.

Variat cum aetate,
j, 13.

Progn. ij, 4.

Labor nocet, ij,
16.

Siccat corpus, vij,
59.

*Expletur diffici-
lius quam sitis,*
ij, 11.

Solvitur vino, ij,
21.

*Appetitus deie-
ctus.*

Progn. ij, 32.

Malus, vj, 3; vij,
6.

Curat purgatio, iv,
17.

*Fastidium cibi. In
muliere progn.*
v. 61.

FAUCES.

*Laborantium pro-
gn.* ij, 15.

*Asperarum tem-
pus,* iij, 5.

FEBRIS.

Aetas, iij, 25.

Progn. ij, 28.

A tempore, iij, 6.

A paroxysmo, iv,
30.

A somno, iv, 67.

A lacrymis, iv,
52; vij, 2.

A surditate, iv,
60.

A dentibus, iv,
53.

A collo, iv, 35;
vij, 58.

A respiratione,
iv, 68.

A suspiriis, vj,
54.

A suffocatione,
iv, 34.

*A vomitu sangui-
nis,* vij, 37.

A hypochondriis,
iv, 73.

Ab urina, iv, 69,
70; vij, 31.

*Ab alvi excremen-
tis,* iv, 21.

- A dysenteria*, vj, 3.
A calore, iv, 65.
A rigore, iv, 29.
A spasmò, ij, 26.
A bubone, iv, 55.
A lassitudine, iv, 31.
Ab abscessu, iv, 51.
Ab extenuatione, iv, 28, 23.
Ab haemorrhagia, iv, 27.
A diebus criticis, iv, 36, 61; ij, 23, 24.
Ab ictero, iv, 62, 64.
Sudoris in febribus tempus, iij, 6.
Diaeta, j, 16; v, 64.
Cibus cui noceat, vij, 65.
Nocet in paroxysmo, j, 19.
Cura febris, quae non est a bile, vi, 42.
Morbum solvit, ij, 26; iv, 57; v, 5; vj, 40, 44, 51 vij, 52.
Acuta.
Tempus, iij, 7; ij, 13.
Aetas, j, 14; iij, 29.
Progn. iv, 66, viij, 10.
A sudore, iv, 37.
Diaeta, v, 64.
Ardens.
Tempus, iij, 21.
Aetas, iij, 30.
Progn. iv, 54.
A tempore, viij, 8.
A tremore, vj, 26.
Cura. Rigor solvit, iv, 58.
Delirium, quando, vj, 26.
Continua.
Tempus, iij, 21.
Progn. a sudore, iv, 43, 56.
A rigore, iv, 46.
A sputo,
Urina et excrementis, iv, 47; vij, 69.
A spasmò, iv, 49; vij, 73.

A delirio et Respiratione, iv, 50.

Leypiria.

Progn. iv, 48; vij, 72.

Crisis in xx diebus, ij, * 23.

Ephamera.

Progn. iv, 55.

Quotidiana.

Sign. iv, 63.

Quae sit difficilis, iv, 30.

Tertiana.

Tempus, iij, 21.

Crisis, iv, 59.

Tertiana continua, periculosa intermittens non, iv, 43; vij, 62.

Quartana.

Tempus, iij, 21, 22.

Sign. ab urina, iv, 74.

Progn. v, 70.

A tempore, ij, 25.

Ab haemorrhagia, viij, 3.

Symptomatica, ij, 47; vj, 60.

Vaga.

Tempus, iij, 22.

Longa.

Tempus, iij, 16; iv, 36.

Aetas, iij, 27.

Unde, vj, 45; vij, 64.

Longae futurae sign.

A sudore, iv, 37.

Ab urinis, vij, 31.

Ab abscessu, iv, 51.

Progn. iv, 44; vij, 63.

Diaeta, v, 64.

Lenta. Diaeta, v, 64.

Cum lassitudine,

quibusdam jam

Lymphatica dicta. Sign. ab

urina, iv, 31.

Recidiva.

Causa, ij, 12.

Unde, iv, 36, 61.

FERRUM. *In cura progn.* viij, 6.

- FLUOR MULIE-
BRIS.** *Progn.*
v, 56.
- FOEMINA.** *Vid.*
Mulier.
- FOTUS SUFFI-
TUS.** *In febre progn.* iv,
48; vij, 69.
Mutati. progn. iv,
40; vij, 60.
Mortis imago,
viiij, 18.
• *Cura calor.* v, 19,
22.
- Hygia.*
Menses movet, v,
28.
Oculorum dolores
solvit, vj, 31.
Ejus noxae, v, 28.
- Gyniaca.*
Experimentum
circa praegna-
tionem, v, 59.
- FRIGUS.**
Aetas, iiij, 14.
Ubi juvet, v, 21,
23, 25.
Ubi noceat, v, 17,
18, 20, 22, 23,
24.
Morbi a frig. v,
17, 20, 24.
Particulare, quid
- notet, iv, 39.
Progn. mala, viij,
11, 12, 14.
Extremarum, prog.
vij, 1, 26.
- FUROR.** *Vid. in De-*
lirio.
- GEMELLI.**
Alterutrius abor-
tus, v, 38.
- GENA.** *Tenuis par-*
ticula dissecta
non coalescit, vj,
19.
- GENITALIUM** pu-
tredines.
Tempus, iiij, 21.
- GENUUM** gravitas.
Purgatio curat.
iv, 20.
- GIBBUS.** *Progn.* vj,
46.
- GINGIVAE** Pruri-
tus. *Vid. Pru-*
ritus.
- GRACILIS.** *Vid. in*
Pingui.
- GRAVEDO.**

- Tempus*, iij, 13,
20, 23,
Progn. in sene, ij, 40.
Diuturnae tempus,
iij, 14.
GRAVIDA.
Sign. v, 41, 51, 61.
Foetus locus, v, 38.
48.
Progn. a mammis.
v, 37, 38, 52, 53.
A menstruis, v,
60.
A colore, v, 42.
A V. S. v, 31.
A diarrhoea, v,
34.
A tenesmo, vij,
27.
Ab erysipellate, in
utero, v, 43.
A febre, v, 55.
A morbo acuto, v,
30.
Ab extenuatione
p. n. v, 44.
Purgatio, iv, 1;
v, 29.
HABITUS.
Progn. ij, 34.
Athleticus, j, 15.
Periculosus, j, 3.
HAEMOPTOE.
Vid. *Sanguinis*
sputum.
HAEMORRHA-
GIA. Vid. *San-*
guinis fluxus.
HAEMORRHOI-
DES.
Aetas, iij, 30.
Bonae, iv, 25; vj,
11.
Curae cautio, vj,
12.
Solvunt delirium,
vj, 21.
HEPAR.
Dolorem febris
solvit, vij, 52.
Inflammati sym-
ptomata, *sive*
sign. v, 58.
Progn. vij, 17.
Suppurati curae
progn. vij, 45.
Hydropis, progn.
vij, 55.
Vulnus, lethale,
vj, 18.
HERPES *exedens.*

- Juvatur calore,*
v, 22.
- HORROR.**
Tempus, iij, 5.
A sudore malus,
vij, 4.
Vinum solvit, vij,
56.
- HUMIDA NATU-
RA, sive Cor-
pus.**
Aetas, iij, 31.
Sign. sudor. iv,
56; vij, 61.
Progn. vj, 2.
Cura fames, vij,
59.
Evacuatio, vij, 61.
Juvat siccitas, iij,
14.
Morbi, iij, 11.
- HUMORES ALII.**
Progn. vij, 69, 70.
- HYDROA. Tempus,**
iij, 21.
- HYDROPS.**
Tempus, iij, 22.
*Causa, ab haemor-
rhoidibus cura-
tis,* vj, 12.
A liene, vj, 43.
- Ab hepatis hydro-
pe,* vij, 55.
*A leucophlegma-
tia,* vij, 74.
Progn. a causis,
vj, 43; vij, 55.
A tempore, viij, 8.
*Tussis desperata
est,* vj, 35; vij,
47.
Bona in delirio,
vij, 5.
Curae cautio, vj,
27.
Solutio, vj, 14.
Ulcus difficile, vj,
8.
Sicca, unde, iv, 11.
- HYEMS. Vid. Tem-
pestas.**
- HYPERCATHAR-
SIS. Vid. Pur-
gatio.**
- HYPOCHON-
DRIA.**
Murmuris progn.
iv, 73.
Diaeta, v, 64.
Doloris progn. vj,
40.
Duritie in Ic-

- tero progn.* iv, 64.
- HYPOGASTRIUM.** *Recens, frigore curatur,* v, 23.
- Dolor, quid notet,* iv, 80; vij, 39.
- HYSTERICA.** *Sternutatio juvat,* v, 35.
- ICTERUS.** *Tenuis vulnus lethale,* vj, 18.
- Non est flatulentus,* v, 72.
- Progn. ab hepate,* vj, 42; iv, 64.
- Progn. quando noxius,* iv, 62.
- Utilis,* iv, 64.
- JEJUNIUM.** *Vid. Fames.*
- IGNIS.** *Curæ progn.* viij, 6.
- ILEUS.** *Non coalescit,* vj, 24.
- Tempus,* iij, 22.
- Progn. a stranguria,* vj, 44.
- A variis,* vij, 10.
- IMBECILLITAS.** *Recti inflammati symptomata,* v, 59.
- Sign.* ij, 28.
- IMPETIGINES.** *ISCHIADICUS DOLOR.*
- Tempus,* iij, 22.
- Progn.* vj, 59, 60.
- INFLAMMATIO.** *JUDICIUM. Difficile,* j, 1.
- In menstribus,* v, 39.
- In gravida, progn.* v, 52.
- INSANABILIA.* viij, 6.
- INSTABILIA.* *Quæ,* ij, 27, 52.
- INTESTINUM.** *Tenuis vulnus lethale,* vj, 18.
- Non coalescit,* vj, 24.
- Recti inflammati symptomata,* v, 59.
- ISCHIADICUS DOLOR.** *Tempus,* iij, 22.
- Progn.* vj, 59, 60.
- JUDICIUM.** *Difficile,* j, 1.
- JUVANTIA, NOCENTIA,** ij, 27.
- LABIA.** *Progn.* viij, 13.
- In febre continua,* vj, 49; vij, 73.
- LAC.** *In menstribus deficientibus,* v, 39.
- In gravida, progn.* v, 52.

- Quibus conveniat.*
v, 64.
- LACRYMAE.**
Aetas, iiij, 31.
Progn. in morbis,
iv, 52; viij, 2.
- LASSITUDO.**
Sign. ex urina, iv,
74.
Progn. in febre, iv,
31.
Cura quies, ij, 48.
Spontaneae prog.
ij, 5.
- LATUS, Dolor.** Vid.
Dolor.
- LEPRA.**
Tempus, iiij, 20.
- LETHALE VUL-**
NUS. Vid. Vul-
nus.
- LETHARGUS.**
Tempus, iiij, 23.
Aetas, iiij, 30.
- LEUCOPHLEG-**
MATIA.
Progn. vij, 74.
Solvitur diar-
rhoea, vij, 29.
- LICHENES.** *Tem-*
pus, iiij, 20.
- LIENOSUS.**
Tempus, iiij, 22.
Progn. vj, 43; viij,
8.
Dysenteria utilis,
vj, 48.
- LIENTERIA.**
Tempus, iiij, 22.
Aetas, iiij, 30.
Causa in Lienosis,
vj, 43.
A dysenteria, vij,
76.
Progn. a ructu, vj,
1.
Cautio in purga-
tione, iv, 12.
- LINGUA.**
Progn. vij, 40; vij,
9.
- LOCUS.** Vid. Re-
gio.
- LUMBUS.** Dolor.
Vid. Dolor.
- MAMMAE.**
Progn. a lacte, v,
39.
A sanguine, v, 40.
In gravida, ab ex-
tenuatione, v, 37.
55.
A Lacte, v,
52.

- MANIA.** Vid. in *Cura suffitus*, vj, 28.
Delirio.
- MELANCHOLIA.** *Nimia.*
Tempus, iij, 14, *Progn.* v, 56.
 20, 21. *Cura*, v, 50.
- SIGNA** *Timor et Coloris vitiiati Cura*, v, 36.
moestitia, vj, 23.
- Effectus*, vij, 40.
- Progn.* vj, 11, 56.
- Purgatio*, iv, 9.
- MENS.**
- Progn.* ij, 33, viij, 16.
- Laborantis sign.* **MORBI SEDES**, si-
 ij, 6. *ve Focus*, iv, 33,
 38, 39.
- MENSTRUUA.**
- Erumpentia, mor- MORBUS FU-*
bos pueritiae TURUS.
solvunt, iij, 28.
- Vomitum sangui- Tempus*, iij, 1,
nis curant, v, 19.
 32. *Sign.* ij, 5.
- Sistuntur in gra- Causa. Cibi copia,*
vida, v, 61. *ij*, 17.
- Fluentium progn.* **MORBI PRIN-**
 v, 60. **CIPIMUM.**
- Deficientia.* *Remissius est*, ij,
 30.
- Sign.* v, 57; vj, 29.
- Sanguis e naribus Ab atrabile lethale*, iv, 22.
- juvat*, v, 33. *Raro purgandum,*
ij, 22, 24.

- Si quid movendum statim move*, ij, 29; iv, 10.
- Morbi Vigor.**
Vehementior est, ij, 30.
- Diaeta, tenuis*, j, 8, 20.
- Nil movendum*, ij, 29.
- Morbi Finis.**
Remissior est, ij, 30.
- MORBUS ACUTUS.**
Tempus, iij, 9.
Sign. j. 7.
Ab urina, vij, 32, 35.
Praedictio incerta, ij, 29.
Progn. viij, 10.
Mala, a suspiriis, vj, 54.
Frigore extremarum, vij, 1.
Lethalis ab excrementis, iv, 23.
In gravida, v, 30.
Diaeta, j, 4, 7.
Purgatio, j, 24; iv, 10.
- Crisis in* xiv. diebus, vij, * 39.
- MORBUS LONGUS.**
Futuri sign. j, 12; ij, 28; iv, 40; vij, 60.
A sudore, iv, 36, 37, 56.
Ab urina, vij, 31, 34.
Ab abscessu, iv, 51.
- Existentis progn. ab appetitu prostrato*, vij, 6.
- Ab excrementis*, iv, 21; vij, 67.
- Ab alvi fluxu*, viij, 5.
- Diaeta tenuis periculosa*, j, 4.
- Crisis in* lx. diebus, vi, * 36.
- MORBUS PERICULOSUS.**
In genere, ij, 34; viij, 1, 8.
Remedium quale, viij, 6.

MORBUS.

Judicatu facilis, j,
12; iij, 8.

Difficilis, j, 12, iij,
8; iv, 29, 30.

**MORBUS RECIDI-
VUS.**

Causa, ij, 12.

Futuri sign. iv, 36,
61.

**MORBUS INSA-
NABILIS**, viij,
6.

MORS.

Propinqua.

Sign. a variis, vij,
16, 24, 25; viij,
11 *ad* 18.

Ab excrementis,
iv, 23.

In febr. contin. iv,
49; vij, 73.

Certa, vj, 27.

Subita. Sign. ij,
41, 44.

MORTIFERUM,

Lethale.

*Θανάσιμον, Θανατώ-
δες*, ij, 1; iij, 9;
iv, 22, 24, 26,
35, 37, 46, 48,
50; v, 1, 2, 11,

14, 22. 30, 43;
vj, 18, 27, 52;
vij, 25, 72, 73,
79; viij, 11, 13,
14, 15, 16, 17,
18.

MOTUS, QUIES.

Se invicem curant.

ij, 22, 48.

Effectus in purg.

iv, 14, 15.

Progn. ij, 49. 50.

MULIER.

*Non est ambidex-
tra.* vij, 43.

*Faecundae, tempe-
rumentum*, v, 62.

Sign. v, 59.

*Infoecunda, cras-
sa p. n.* v. 46.

MUTATIONES.

Subitarum prog.
ij, 51.

*Caloris, Coloris,
Tempestatis.* Vid.

*Calor, Color,
Tempestas, etc.*

MUTUS.

Causa, vij, 58.

Progn. vj, 51.

Ab ebrietate, v,
5.

NARES.

Progn. in feb. contin. iv, 49; vij, 73.

Humidarum aetas, iii, 31.

Et Siccarum prog. vj, 2.

Haemorrhagiae in quartana progn. viij, 3.

Pus solvit dolorem capitis, vj, 10.

Compressarum vis, v, 49.

NATURA.

Inimicum. Vid. *Nimium.*

Differentia, iij, 1.

Progn. ij, 34; vj, 2; viij, 1, 8.

NEPHRITIS.

Aetas, iij, 31.

Sign. ab urina, vij, 34, 35.

Progn. vj, 36.

In senibus, vj, 6.

Haemorrhoides utiles, vj, 11.

NERVUS.

Calor juvat, v, 18.

Frequentior debilitat, v, 16.

Resectus non coalescit, vj, 19; vij, 28.

NIGROR.

Causa frigus, v, 17, 20.

NIMIUM, *Naturae est inimicum.*

In omnibus, ij, 51.

In cibo, j, 4; ij, 4, 17.

In somno vig. ij, 3; vij, 71.

OCCASIO. *Celeris*, j, 1.

OCULI.

Progn. iv, 32; viij, 2.

In febre continua, iv, 49; vij, 73.

In vomitu, vj, 3.

In somno, vj, 52.

Ophthalmia.

Tempus, iij, 11, 14, 16, 21.

Solutio, vj, 17.

Doloris cura, vj, 31; vij, 46.

*Tarditatis et Mor-
sus tempus*, iij, 17.

- Hebetudinis,**
Glaucomatis *et*
Humiditatis a-
tas, *iiij,* 31.
Coecitas, in me-
lancholicis, *vj,*
 56.
OFFICIUM *medici,*
aegri, etc., j, 1.
OMENTUM.
Crassius, in foe-
cundam facit, *v,*
 46.
Excidens putre-
scit, *vj,* 58.
ORGASMUS. *Vid.*
Turgens materia.
OS.
Ulcerationum.
Tempus, *iiij,* 21.
Aetas, *iiij,* 24.
Amari cura, *iv,*
 17.
OSCITATIO.
Solvitur vino, *vij,*
 56.
OSSA.
Frigus laedit, *v,*
 18, 22.
Laborantis *progn.* *vij,* 2.
Nudati progn: *vij,*
 19.
Cura, calor juvat.
v, 22.
Dissectum, non
cealescit, *vj,* 19;
vij, 28.
Fracta calor ju-
vat, *v,* 22.
Abscessus, in ul-
cere diuturno,
vj, 45.
A sphacelo, *vij,*
 77.
Παροξονή. *vj,* 26.
PAROXYSMUS.
Sign. *j,* 12; *ij,* 13.
Progn. *iv,* 30.
Cibus nocet, *j,* 11,
 9.
PARTUS DIFFICI-
LIS.
In tenuitate p. n.
a feb. *v,* 55.
Sternutatio *juvat,*
v, 35.
PECTEN. *Dolor*
quid notet, *vij,*
 39.
PECTUS. *Frigus*
laedit, *v,* 24.

- Dolor.** Vid. **Dolor.**
- PERINAEUM.**
Dolor quid notet,
 iv, 30; vij, 39.
- PERIPNEUMONIA.**
 Vid. in *Pleuritide.*
- PERVERSA,** sive
Distorta pars.
Progn. in febre, iv,
 35, 49; vij, 58,
 73.
- PHLEBOTOMIA.**
 Vid. **V. S.**
- PHRENITIS.** Vid.
Delirium.
- PHTHISIS.**
Tempus, iij, 13,
 16, 22.
Aetas, iij, 29; v,
 9; viij, 7.
Causa, a pleuriti-
de, v, 15.
A sputo sangui-
nis, vij, 15, 56,
 78.
Puris, vij, 16,
 78.
Ab haemorrhoidi-
bus, vj, 12.
Progn. lethalis.
- A tempore,* iij,
 10.
A natura, viij, 8.
A diarrhoea, v,
 12, 14; vij, 78.
A sputo, v, 11;
 vij, 16, 78.
Puris purgatio
sursum, vij, 78.
Diaeta, v, 64.
Purgatio, iv, 8.
- PINGUES,** *Crassi.*
Progn. ij, 35.
Mortis, ij, 44.
Purgatio, ij, 35;
 iv, 7.
Gracilis.
Purgatio, ij, 35;
 iv, 6.
Gravidæ p. n.
progn. v, 44.
- PITUITA.**
Conclusæ solutio,
 vij, 54.
Fluxus a capite,
 vij, 30.
- PLEURITIS.**
Tempus, iij, 23.
Aetas, iij, 30.
Qui minus obno-
xii, vj, 33.
Progn. vij, 11.

- A sputo, quoad
tempus* j, 12; v,
8, 15.
Diarrhoea lethali-
lis, vj, 16.
Dolor vid. *Dolor*
Lateris.
Peripneumonia.
Tempus, iij, 23.
Aetas, iij, 30.
Progn. vij, 12.
Mala a pleuritide,
vij, 11.
Diarrhoea lethali-
lis, vj, 16.
PLUVIA. Vid. in
Tempestate.
PODAGRA.
Tempus, iij, 16,
20; vj, 55.
Aetas, iij, 31.
Causa, vj, 29, 30.
Qui non obnoxii,
vj, 28, 29, 30.
Progn. vj, 49.
Dolorem frigida
solvit, v, 25.
POTUS.
Consuetus prae-
fertur, ij, 38.
Effectus, ij, 11.
Multi progn. vij,
7.
PRAEDICTIO.
Acutorum incerta,
ij, 19.
PRAEIGNANS. Vid.
Gravida.
PRAEPUTIUM.
Resectum non co-
alescit, vj, 19.
PRURITUS.
Gingivarum, ae-
tas, iij, 25.
Corporis totius,
Aetas, iij, 31.
PURGATIO PER
ALVUM.
Purgandum.
Vere, vj, 47.
Hyeme, iv, 4.
Non purgandum.
Aestate, iv, 7.
Sub cane, etc. iv,
5, 9.
In vigore morbi,
ij, 29.
In extenuatis, ij,
35; iv, 6.
Qui purgandi, ij,
8; iv, 18, 20;
vij, 67.

Quae purgandae,
v, 36.

Purgandi.

Difficulter vo-
mentes, iv, 7.

Melancholici, iv,
9.

Tabidi, iv, 8.

Oculis dolentes,
vj, 31.

Debilis sudans,
vij, 61.

Gravida, quando,
iv, 1; v, 29.

Purganda.

Concocta, j, 22.

Turgentia, iv, 1,
10; v, 29.

Qua via purgan-
dum, j, 21; vij,
61.

Praeparatio ad
purgationem, ij,
9; iv, 13; vij,
70.

Quanta purgatio-
ne opus, j, 23.

Iuvanda, aut

Sistenda, quomo-
do, iv, 14, 15.

Finis signa iv,
12.

Progn. ab excre-
mentis, iv, 21.

A spasmo, v, 1;
vij, 25.

Bonae purgatio-
nis sign. j, 2,
23, 25; iv, 2,
3.

Noxia.

In genere, j, 2, 25;
iv, 2, 3.

Sub cane, etc., iv.
5.

In sanis, ij, 36,
37; iv, 16.

In Crisi, j, 20.

Spontaneae progn.
j, 1, 2.

Hypercatharsis.

Progn. v, 4; vij,
41.

PUS.

Generationis sign.
ij, 47.

Calor juvat, v, 22.

Frigus impedit, v,
20.

Progn. vj, 41; vij, 8.

Boni nota, vij, 44,
45.

Curae cautio, vj,
27.

- Puris sputum.**
Causa a sanguinis
sputo, vij, 15,
 78.
A vomitu sangui-
nis, vij, 78.
Progn. vij, 16,
 78.
E capite effluens,
eius dolorem sol-
vit, vj, 10.
In ventre, Causa,
 vj, 20; vij, 22.
In urina, quid no-
tet, iv, 75, 81.
In utero, Cura, v,
 47.
PUSTULAE.
Ulcerosae, Vere
fiunt, iij, 20.
Latae, quales sint,
 vj, 9.
PUTREDINES.
Tempus, iij, 16,
 21.
QUIES. Vid. in Mo-
 tu.
RABIES. Vid. in De-
 lirio.
RAUCEDO.
Tempus, iij, 13,
 20, 23.

- Progn. in sene*, ij,
 40.
RATIO. Vid. Mens.
Rationi fidendum,
 ij, 27, 52.
RECIDIVUS MOR-
BUS. Vid. Mor-
 bus recidivus.
REFECTIO. Vid.
 Cibus.
REGIO.
Cautio in Diaeta,
 j, 17.
In Medicamentis,
 j, 2.
Mutatio, quos ju-
vet, ij, 45.
REMEDIIUM.
Quali opus, j, 6.
Gradus, viij, 6.
RENES.
Sanguinis proflu-
entis sign. iv,
 75, 78.
Suppuratorum
symptomata, vij,
 36.
Ulceris sign. iv,
 75.
Pili, et
Carunculae, iv,
 76.

REPLETIO,

Differentia , ij,
11.

Extrema pericu-
losa , j, 3, 4; ij,
4, 17, 51; vj,
39.

Cura , ij, 22.

RESPIRATIO diffi-
cilis. Dyspnoea.

Aetas , iij, 31.

Progn. in febre,
iv, 68.

In feb. contin. iv,
50.

RIGOR.

Causa , frigus , v,
17, 20.

Focus , v, 62.

Signum est quoti-
dianae feb. iv, 63.

Solvit feb. arden-
tem , iv, 58.

Progn. in febre, iv,
29, 46.

Malus a multo po-
tu , vij, 7.

Cura. Calor miti-
gat , v, 22.

**R UCTUS A C I-
DUS.**

Progn. vj, 33.

Bonus in Liente-
ria, quando, vj,

1.

SANGUIS.

Collecti in mam-
mas progn. v,
40.

Fluxus tempus, iij,
20.

Causa, calor , j,
16.

Frigus , v, 24.

Progn. in feb. iv,
27.

A convulsione, etc.
v, 3, vij, 9.

Malus in ulcere,
vij, 21.

Diaeta , v, 64.

Cura , frigus , v,
19, 23.

E capite progn. vj
10.

Per nares.

Aetas , iij, 27.

Progn. in quarta-
na , viij, 3.

Bonus in men-
struis deficien-
tibus , v, 33.

Solvit surditatem,
vj, 60.

- Capitis dolorem*,
vj, 10.
Abscessum, iv,
74.
In ventrem progn.
vj, 20.
Sputum.
Aetas, iij, 29.
Progn. vij, 15, 78.
In febr. contin. iv,
27.
Spumans, e pul-
mone, v, 13.
Vomit.
Progn. Bonus sine
febre, vij, 37.
Malus, ij, 25.
Cum febre, vij,
37.
Tabes sequitur,
vij, 78.
Cum urina, quid
notet, iv, 78, 80,
31; vij, 39.
Per alvum.
Niger bonus, iv,
25.
Malus, iv, 21, 23.
SANTAS. *Sign.* vj,
2.
SATIETAS. *Quae*
mala, ij, 4.
Vid. Repletio.
SATYRIASIS.
Aetas, iij, 26.
SECUNDAE.
Sternutatio expel-
lit, v, 49.
SEMEN. *Progn.* vj,
2.
SENEX. *Vid. in Ae-*
tate.
SEPTUM TRANS-
VERSUM.
Vulnus lethale, vj,
18.
SICCITAS. *Vid. in*
Tempestate.
SIGNA. *Vid. Affe-*
ctus, cuius sunt.
SINGULTUS.
Causa, vj, 39.
Ab hepate inflam-
mato, v, 58.
Progn. malus in
haemorrhagia,
v, 3.
In hypercatharsi,
v, 4; vij, 41.
A vomitu, vij, 3.
Ab Ileo, vij, 10.
Ab hepate inflam-
mato, vij, 17.

- Cura sternutatio*,
 vj, 13.
SITIS.
Non magna, ubi.
Progn. nocturna, v, 27.
In purgante, iv,
 19.
In feb. Leipyria,
 iv, 48; vij, 72.
Diaeta, Lacnocet,
 v, 64.
Expletur citius,
quam fames, ij,
 11.
SOMNUS VIGILIAE.
Mali, ij, 3; vij,
 71.
Somnus.
Progn. ij, 1.
In febre, iv, 67.
In vertigine, viij,
 15.
Bonus, in delirio,
 ij, 1, 2.
Post sitim, v, 27.
Effectus, iv, 14,
 15.
Longi tempus, j,
 15.
Vigiliae.
- Aetas*, iij, 24, 31.
Prognosis mala,
 vij, 71.
SPASMUS, Con-
vulsio.
Aetas, iij, 25.
Causa, frigus, v,
 17, 20.
Repletio aut
Inanitio, vj, 39.
In melancholicis,
 vj, 56.
In ulcere, quando.
 v. 65.
Futuri in feb. sign.
 iv, 68.
Progn. in febre,
 ij, 26.
Malus in febre, iv,
 66, 67.
In vigiliis, vij,
 18.
In ardore, vij, 13.
In haemorrhagia,
 v. 3; vij, 9.
In Ileo, vij, 10.
Ab Ellebor. iv, 16.
Ab hypercatharsi,
 v, 4.
In fluore muliebri,
 v, 56.

- Lethalis. In febre* **SPIRITUS.** Vid.
contin. iv, 49. Respiratio.
A purgante, vij, **SPUMA.**
25. Oris. *progn. ij,*
Ab Elleboro, v, 1. 43.
In ebrio, v, 5. In sputo sangui-
In teste dextro, nis, *unde, v, 13.*
vij, 11. In alvi excremen-
In vulnere, v, 2. tis, *unde vij, 30.*
Cura. Calor miti- Bullae in urina,
gat, v, 22. *quid notent, vij,*
Frigus levat, v, 54.
25. **SPUTUM.**
Solvitur a febre, *Progn. in febr.*
iv, 57. *contin. iv, 47;*
A quartana, v, *vij, 69.*
70. *In pleuritide, j,*
Tetanus. 12.
Causa, frigus, v, *In phthisi, v, 11;*
17, 20. *vij, 78.*
In ulcere, quando. Sanguinis. Vid.
v, 65. Sanguinis spu-
Progn., v. 6. tum.
Malus in ardore, Puris. Vid. Puris
vij, 13. sputum.
Cura, frigida, v, **STATURA COR-**
21. **PORIS,** *ij, 54.*
Calor mitigat, v, **STERILIS.**
22. Mas. v. 63.
Solvitur a febre, Mulier. Vid. Mu-
iv, 57. lier.

STERNUTATIO.*Causa*, vij, 51.*Solvit singultum*,
vj, 13.*Iuvat partum dif-*
ficilem, v, 35.*Expellit secundas*,
v, 49.**STRANGULATIO.***Progn.* ij, 43.**STRANGURIA.***Tempus*, iij, 16,
20, 22.*Aetas*, iij, 31.*Symptomata*, iv,
8.; v, 58; vij,
39.*Progn. ab Ileo*, vj,
44.*Cura. V. S. et vi-*
num, vij, 48.**STRUMA.** *Aetus*,
iij, 26.**STUPOR.***Malus in vulnere*
Capitis, vij, 14.**SUDOR.***In febre, tempus*,
iij, 6.*In morte, cui*, v,
71.*Particularis, mor-**bi sedem notat*,
iv, 38.*Progn.* j, 12; vij,
79.*In febre*, iv, 36.*Malus in feb. con-*
tin. iv, 56.*In crisi, qualis*,
vij, 4.*Horror malus*, vij,
4.*Calidus, quid no-*
tet, iv, 42.*Frigidus malus*,
iv, 42; viij, 4.*Progn. in feb.*, iv,
37.*Multus et conti-*
nuus, quid no-
tet, v, 42; vij,
61.*A somno, unde*,
iv, 41.*Ubi malus*, viij,
4.*Cura*, iv, 41; vij,
61.*Hydroa. Tempus*,
iij, 21.**SUFFITUS.** *Vid.*
*Fotus.***SUFFOCATIO.**

Progn. in febre,
iv, 34; vij, 58.

SUPERCILIUM:

Distorti, in febre,
contin. progn.
iv, 49; vij, 73.

SURDITAS.

In febre contin.
lethalis, iv, 49;
vij, 73.

Solutio, per al-
vum, iv, 28.

In febre, iv, 60.

SUSPIRIA.

In acutis, cum feb.
mala, vj, 54.

Vid. Respiratio.

TABES. *Vid. Phthi-*
sis.

TEMPESTAS AN-
NI.

Concedendum ei,
j, 2, 17.

Morbos indicat,
j, 12.

In alia alii morbi,
fiunt, iij, 19.

Prog. ij, 34, viij,
8.

Mutatio.

Morbi causa, iij,
1, 4, 8.

Quos juvet, ij, 45.

Siccitas.

Salubris, iij, 15.

Morbi, iij, 7, 16.

Pluvia.

Minus Salubris,
iij, 15.

Morbi, iij, 16.

Ver.

Salubris, iij, 9.

Pueris conducit,
iij, 18.

Diaeta, j, 15, 18.

Medicina facien-
da, vj, 47; vij,
53.

Morbi, iij, 20; vj,
55.

Progn. iij, 11, 12.

Aestas.

Senibus utilis, iij,
18.

Diaeta, j, 18.

Purgatio, iv, 4, 6.

Morbi, ij, 25; iij,
6, 21.

Progn. iij, 2, 6,
13, 14; viij, 8.

Autumnus.

Aetas media va-
let, iij, 18.

Diaeta, j, 18.

- Periculosus est*,
 iiij, 9.
Malus tibi, iiij, 10.
Morbi, ij, 25; iiij,
 4, 22; vj, 55.
Progn. iiij, 4, 13,
 14.
Hyems.
Mediae aetati com-
moda, iiij, 18.
Diaeta, j, 15, 18.
Purgatio, iv, 4,
 7, 9, 12.
Morb. ij, 25; iiij,
 23.
Progn. iiij, 2; ij,
 12; viij, 8.
TENESMUS.
Progn. in gravida,
 vij, 27.
TERROR.
Aetas, iiij, 24.
Malus in febre, iv,
 67.
TESTES.
Progn. a convul-
sione, vij, 11.
TETANUS. Vid. in
 Spasmo.
TIMOR. Longi ef-
 fectus, vj, 23.
TONSILLAE. *Inflammationis*
aetas, iiij, 26.
TORPOR. *Effectus.*
 v, 25.
TRANSPIRATIO.
Progn. vij, 69,
 79.
In Viro. V. 63.
TREMOR.
Solutio in feb. ar-
dente, vj, 26.
TRISTITIA. Lon-
 gae.
Effectus, vj, 23.
TUBERCULA,
φύματα.
Tempus, iiij, 20.
Aetas, iiij, 26.
Progn. a ruptione,
 vij, 8.
Curae, Cautio, ij,
 15.
In articulis in feb.
lougis, iv, 44;
 vij, 63.
Causa, Cibi copia,
 iv, 45, vij, 64.
Cura, frigida le-
vat, v, 25.
In urethra.
Solutio, iv, 82;
 vij, 57.

Εξανθήματα, vj, 9.

TUMOR.

Progn. mollis bonus, v, 67.

Evanescentis progn. v, 65.

In ulcere progn. v, 66.

TURGENS materia.

Ubique et semper educenda, j, 22;
iv, 1, 10; v, 29.

TUSSIS.

Tempus, iij, 5, 13,
20, 23.

Aetas, iij, 24, 31.

Causa frigus, v,
24.

Progn. in hydropse desperata, vj,
35; vij, 47.

Sicca in feb. ardente progn. iv,
54.

Gibbi a tussi,
progn. vj, 46.

VARICES.

Calvis non fiunt.
vj, 34.

Solvent delirium,
vj, 21.

VENAE SECTIO.

Vere instituenda,
vj, 47; vij, 53.

Quanta opus, j,
23, *juvat in Capitis dolore*, v,
68.

Solvit oculorum dolorem, vj, 31;
vij, 46.

Dysuriam, vj, 36.

Stranguriam, vij,
48.

Fluxiones, vj, 22,
Nocet gravidæ, v,
31.

VENTRICULUS.

Aestus et Dolor,
in feb. malus,
iv, 65.

Cura, Purgatio,
iv, 17.

Vulnus, lethale,
vj, 18.

VENTUS.

Auster. Morbi, iij,
5, 17.

Progn. iij, 12, 13,

Boreas. Morbi, iij,
5, 17.

Progn. ij, 11, 12,
13, 14.

- VENTRIS** Mutatio.
 Vid. Alvi Mu-
 tatio.
 Partes. Vid. Pin-
 guis.
 Dolor. Vid. Do-
 lor.
 Calor. Vid. Calor.
 Ventris turbatio.
Solvit surditatem,
 iv, 60.
Spontaneae progn.
 j, 2.
VER. Vid. in Tem-
 pestate.
VERATRUM vid.
 Elleborus.
VERMES et
VERRUCAE. *Aetas*
 iij, 26.
VERTICULUM.
Luxationis aetas,
 iij, 26.
VERTIGO.
Tempus, iij, 17,
 23.
Aetas, iij, 31.
Tenebricosa, ma-
la, viij, 15.
Cura, Purgatio,
 iv, 17.
VESICA. *Laborantis sign.,*
 iv, 80; vij, 39.
Progn. in sene, vj,
 6.
Calor juvat, v, 22.
Calculi aetas, iij,
 26.
Sign. iv, 79.
Vulnus lethale,
 vj, 18.
Ulceris sign. iv,
 75. 81.
Scabiei sign. iv, 77.
VIGILIAE. Vid. in
 Somno.
VIGOR Vid Morbi
 Vigor.
VINUM. *Curat.*
Θυσσητις fames, ij,
 21.
Ἀκρητον oculorum
dolores, vj, 31;
 vij, 46.
Ἰω-παρὲς affectus
varios sedat, vij,
 56.
VISCERA, Dolor.
 Vid. Dolor.
VISUS.
Progn. in febr.
contin. iv, 49;
 vij, 73.

- Hebetis tempus,*
 iij, 5.
Aetas, iij, 31.
VITA.
A calore est, viij,
 18.
Brevis est, j, 1.
ULCUS.
Tempus, iij, 20.
 21.
Progn. vj, 4.
A pulsu, vj, 21.
A tumore, v, 65.
In hydropse, vj, 8.
Iuvat calor, v, 22.
Nocet frigus, v,
 20, 22.
Diuturni progn.
 vj, 45.
Oris. Vid. Oris ul-
ceratio.
UMBILICUS.
Inflammationis.
aetas, iij, 24.
Doloris progn. iv,
 11.
UNGUES.
Nigrorum progn.
 viij, 12.
VOMITUS.
Tempus, iij, 21.
Aetas, iij, 24
A tuberculo rupto,
 vij, 8.
Ubi opus, iv, 17,
 18; vij, 61.
Aestate convenit,
 iv, 4, 6.
Praeparatio, vij,
 70.
Progn. j, 23; vij,
 3.
Malus in Ileo, vij,
 10.
In Lienteria hye-
me, iv, 12.
Spontaneus Progn.
 j, 2.
Solvit diarrhoeam,
 vj, 15.
Sanguinis.
Progn. vij, 78.
A febr. vij, 37.
Malus, iv, 25.
Cura, vij, 37.
Solutio, per men-
strua, v, 32.
Bilis in Cerebro di-
viso, vj, 50.
Ab atra bile, le-
thalis, iv, 22.
URETHRA.
Tuberculi solutio
 iv, 82; vij, 57.

URINA.

Alba, pellucida,
mala, iv, 72.

Alba, multa crassa, abscessu liberat, iv, 74.

Crassae, grumosae, paucae, Progn. iv, 69.

Multa, noctu quid notet, iv, 83.

Solvit morbum, vj, 44.

Nubeculae progn. iv, 71.

Sedimentum.

Progn. iv, 69.

Biliosum, quid notet, vij, 32.

Divulsa quid notet, vij, 33.

Turbata, quid notet, iv, 70.

Foetida, quid notet, iv, 81.

Bullarum, progn. vij, 34.

Pinguedo, quid notet, vij, 35.

Sanguis, e renibus aut vesica, iv, 75.

E renibus, iv. 78,

E vesica, iv, 80, 81, vij, 39.

Sanguis et grumi, quid notent, iv, 80; vij, 39.

Grumosae progn. iv, 69.

Pus, unde, iv, 75, 81.

Carunculæ, et Pili, unde, iv, 76.

Farinam crassiorē referentis progn. in feb. vij, 31.

Furfures, quid notent, iv, 77.

Squamae, quid notent, iv, 81.

Arena calculi sign. iv, 79.

Progn. in genere, j, 12; vij, 66, 79.

In feb. contin. iv, 47; vij, 69.

UTERUS.

Temperies, moderata foecunditatis causa, v, 62.

Calor juvat, v, 22.

Os durum, clausum est, v, 54.

In gravida clausum est, v, 51.

Inflammati sign.
v, 58.

Suppurati Cura,
v, 47.

Erysipelas in gravida lethale, v,
43.

VULNUS.

Progn. a tumore,
v, 65.

Spasmus lethalis,
v, 2.

Atra bilis per alvum lethalis, iv,
23.

Non coalescens, vj,
19, 24; vij, 28.

Lethale, vj, 18.

Cerebri. Vid. Cerebrum.

